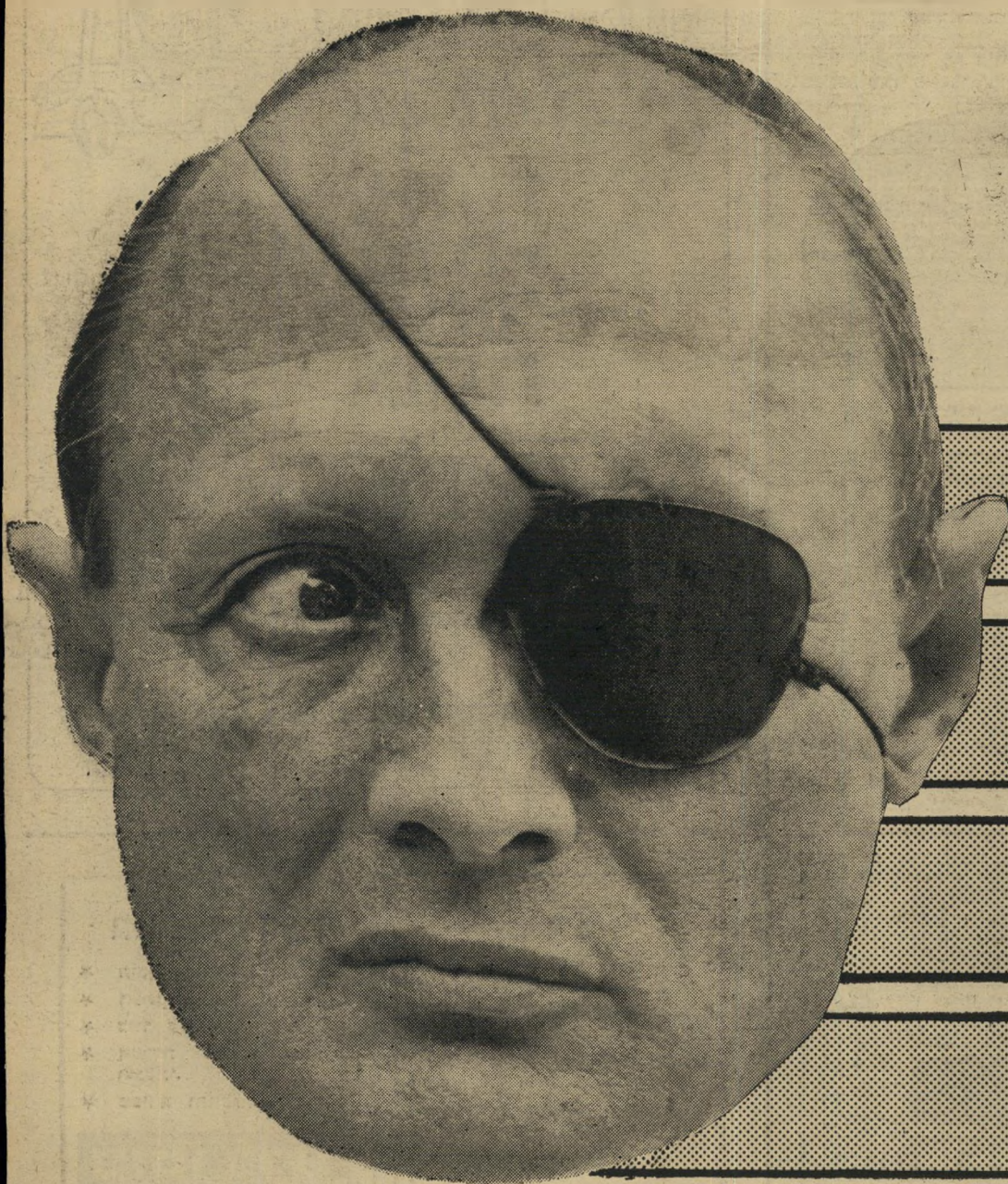

העונות הזה

צו"ח
מ'וחז

התוכנית

המתגבשת

בצמרת

המעמד:

דיין לדאשות

מקשעלם נסיגה

קולא זיג

הידיעה שמרסקה השבוע בניו יורק סימס והועתקה בכל עיתוני ישראל, לא היתה מעודדת ביותר. היא הגיעה סלגרית ממוסקבה ונאמר בה בין השאר: „פעולותיה של מוסקבה מוכיחות במידה גוברת והולכת שהקרמלין עלול להחליט לפתוח בכוח את תעלת סואץ ובכך לחזק את עמדת ברית-המועצות במזרח התיכון, ביסוסו ובאוקיאנוס ההודי. כאמלה לכך יכול הקרמלין להשתמש כימעט בכל אחת מהתקריות היומיומיות בין מצרים וישראל. הוא יוכל לעזוב שהוא רק פועל לאכיפת החלטת מועצת-הביטחון מ-1967 וכי לאחר שהכוחות הנלחמים נגד ישראל יגיעו לגבולות ה-4 ביוני בסיני, ייפסקו הקרבות.“

האיש שהעביר את הידיעה ממוסקבה היה אחד מגדולי הפרשנים בעולם, סל. סולצברגר. לולא נשאה הידיעה הנ"ל את חתימתו,

הידיעה של סולצברגר ממוסקבה

ניתן היה לחשוד כי מפני הידיעה הוא פלאגיאטור. לפני כשנתיים, באוגוסט 1968, חזה העולם הזה (1617) בדיוק את אותה התפתחות.

★ היום בו פלשו הרוסים לסיני

מובן שלא היה צריך להיות נביא כדי להעלות אפשרות בה ינסו הרוסים לפתוח את תעלת סואץ בכוח. אולם העולם הזה הקדיש לאפשרות זו עוד לפני שנתיים ניתוח מעמיק, בו קבע את השתלשלות המאורעות ואת ההתפתחות שתוביל לקראת פלישה רוסית במטרה לפתוח את תעלת-סואץ. הסיפור נכתב לא כמאמר פרשנות אלא בצורה של סיפור דמיוני, כקטע מתוך יומן סודי של קצין מצרי, ונשא את הכותרת „היום בו פלשו הרוסים לסיני.“ מקרא כתבה זו כיום, נשמע כנבואה. הנה למשל נאמרו של גמאל עבד-אל-נאצר, הלקוח מתוך אותה כתבה:

„אחי הערבים! איננו עומדים בודדים במערכה זו... לא לבד נתייצב מול האימפריאליזם האמריקאי וכלב-השמירה שלו הישראלי.“

הכתבה על פלישת הרוסים („העולם הזה“ 1617)

בת'בריתנו הגדולה, ברית-המועצות, עומדת כתף-אל-כתף איתנו, חייליה עומדים בצד חיילינו. פנינו אל ממשלת ברית-המועצות וביקשנו כי תשלח למצרים את הכוחות הדרושים כדי להשתתף בחיסול תוצאות התוקפנות הישראלית.

„אחי הערבים! יחידות החלוץ של צבאות האוויר, היבשה והים של ברית-המועצות תופסות ברגע זה עמדות מול הפולש הציוני. קבלו אותם כאחים. אימרו להם: מרחבא, ואהלן וטהלאן!“

★ סיפור דמיוני?

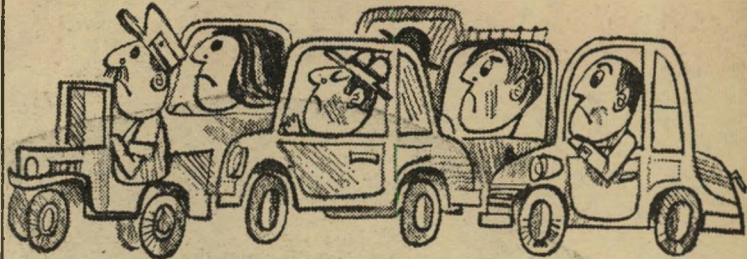
המעניין הוא שכתבתו של סולצברגר ממוסקבה חוזרת בדיוק על אותם מהלכים שהועלו בכתבת העולם הזה לפני שנתיים. הכתבה הדמיונית שיחזרה מראש את המעורבות הסובייטית: פירסום סימולטאני של הודעה מצרית המזמינה את צבא ברית-המועצות לנחות בסיני כדי להבטיח פינוי של הפולש הישראלי מטריטוריה מצרית, ופירסום הודעה סובייטית המכריזה שהיא נענתה להזמנת ממשלת הקהילה הערבית המאוחדת, וכי צבאה נחת בסיני כדי להגן על המישטר הסוציאליסטי מפני תוקפנות אימפריאליסטית. נוסח ציכיה, כמוכן.

שלוש כהן, שחיבר את הכתבה הדמיונית, סיים אותה במילים הבאות: „זהו, כמוכן, סיפור דמיוני לחלוטין. הוא לא קרה במציאות... אבל אחרי הדוגמה של צ'וסלובסקיה, אין מגוון מהמסקנה, שאיננו פלישה כזאת יכולה לקרות כאן.“

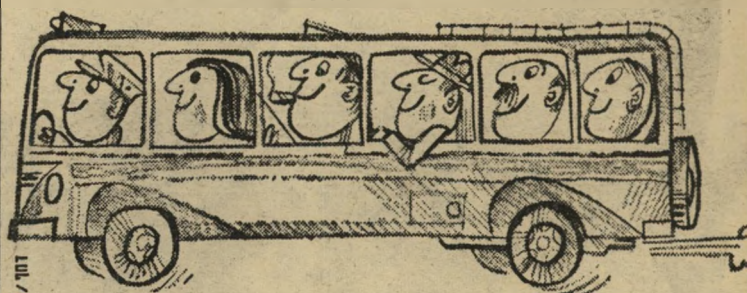
שנתיים עברו, וסיפור דמיוני הפך לחלק מהמציאות.

א. י. ג.

כיום הנהיגה

איננה מענגת-השאר אותה

ליאגד

מרכז עדשות מגע

CONTACT LENS CENTER

„גרוזובסקי – אישון לנס“

תל-אביב, רחוב שניאור 5
טל. 55029

שעות קבלה 9-17
נשמח לשלוח חוברות הסברה לפי בקשה.

תמונות-דרכון

- ★ תיכף ומיד!!
- ★ העתקת מסמכים, בריבמקום!!
- ★ ציור לצלום.
- ★ מעבדה לצלומי שחור-לבן וצבעוני.
- ★ מכירה והחלפה.

פוטו ברנר
חיפה, רחוב החבונק 3

זוהי הרכישה!!

טלוויזיה

ב-50 ל"י לחודש

התקשר עוד היום לטלפון 259404 והמכשיר בביתך.

החברה המרכזית לשיווק בע"מ

אם אינך יכול להתקשר טלפונית – גזור ושלח לכבוד

החברה המרכזית לשיווק בע"מ
רחוב שפרינצק 13, תל-אביב.

נא לשלוח אלי את נציגכם, אין הזמנה זו מחייבת אותי לרכישה.

השם .....

הכתובת .....

אני פנוי בימים .....

בשעות .....

מרחוק: תכנסי הקיץ של אנג'סטורין אפשר להכין מרחוק: תכנסי הקיץ של אנג'סטורין

קרידיים קליילים - אופטימים.

כפתורים

חדש!
בחזית המכנס
2 שורות כפתורי בד
אלכסוניות

כיסים

2 כיסים עליונים מאחור

חגורה

חגורה רחבה
וכיסים חתוכים
קרוב מאד לחגורה

אנג'סטורין
בית האופנה האקסקלוסיבי לגבר ולנער

■ בערב העיון שנערך השבוע לזכרו של עורך-הדין **משה חביב**, שנהרג ברמת-הגולן בי מלחמת-ששת-הימים, נשא את ההרצאה המרכזית **דוד בן גוריון**, על הנושא: "ישראל כמדינה יהודית". בהרצאתו חזר ביגין על דיעותיו הקבועות לפי הן מדינת-ישראל נמצאת עדיין בתחילת הקמתה ואיננה קיימת עדיין. אחד הפתרונות, לדעת ביגין, להקמת המדינה היא הגברת העלייה והעלייה הפנימית. כל משפחה בישראל צריכה לפחות ארבעה ילדים, אמר. בהזדמנות זאת סיפר כי לאחר רונה, אחרי אחת מהרצאותיו, ניגשה אליו בחורה, "שהיא במיקרה בתו של איש חשוב מאוד — שר-הביטחון" והבטיחה לו כי היא תלד לפחות ארבעה ילדים. הכוונה היתה כמובן ל- **יעל דיין**.

■ באותה ההרצאה סיפר ביגין על שיחה שהיתה לו בזמנו עם מי שהיה נשיא צרפת הגנרל **שארל דה-גול**. בן גוריון סיפר לדה-גול, לדבריו, כי למרות שיהדות צרפת היא ברובה יהדות מתבוללת, הרי אחד ממקומי היסוד למינות

דור הבריטית. כותב אחד הו"ס **סיון טוסי**: "אצלנו בכחית ובבחרין מפחידים את הילדים בדמותו של משה דיין. השאלה היא איך מפחידים אצלכם? בשבוע שעבר השיב למכתב קריין התחנה, בשידור בשפה

רווח. הערות ועצות למשחק, נותן שחקן אחר — **שייקה לוי** מהגוש החיור.

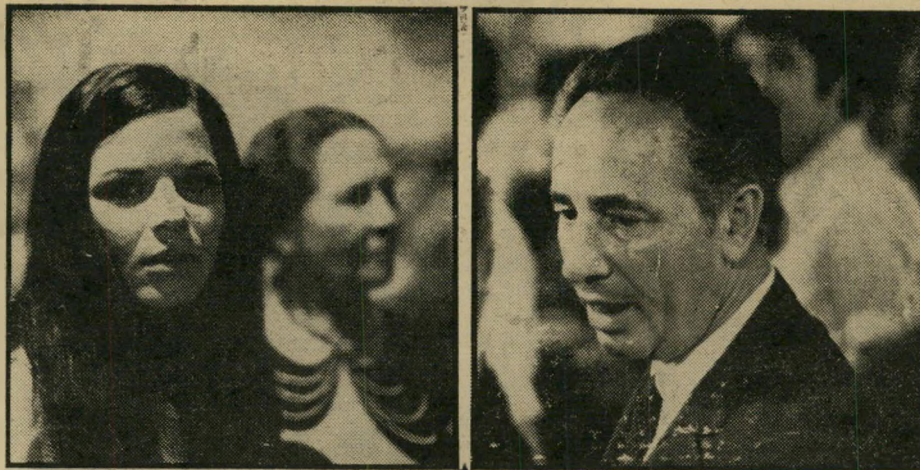
■ אחרי **שמנחם בגין** תקף השבוע מעל דוכן הכנסת את עמדתו של **אבא אבן** בעניין ההתנחלות בחברון. נתק לו השניים בפרוודור. אבן כעס על כי הותקף שלא בנוכחותו. התפתחו כמה משפטים מתוחים, שהסתיימו בהכרזתו של בגין: "אתה לא תאמר לי מה להגיד! לא אקבל דיקטטים! אני חבר-ממשלה בדיוק כמור!"

■ ראש-הממשלה **גולדה מאיר** באה השבוע לביקור ביריד המזרחי. את מי היא פגשה שם אם לא את **דוד אלון**, זה שהיה פעם ראש חוליית שומרי-ראשה, שהוא כעת תעשיין מצליח? "אמור לי דוד, לעבוד עם **מרים אשכנזי** היה טוב יותר?" שאלה גולדה. "לא, אין כמור!" השיב אלון.

עצות-חינם של הרבי מלובביץ

■ מהגולה הרחוקה, מארצות-הברית של אמריקה, שולח לעם היושב בציון, **הרבי מלובביץ** את אימרתיו: "המ' טוסים הרוסים החגים מסביב לארץ-הקודש ובסמוך לה, ומאיימים על שלומה ועל שלום עמה, התחילו לחוג כשהעלה עניין מיהו יהודי. או גם התחילה החרפת מעשי-החבלה... כאשר הוכרו בישראל על הקלות לנשים רוסיות, המבקשות להתגייר או להכיר בגירון — אז החלו גם צרותינו עם הרוסים במצרים ועל גדות התעלה." דברי הרבי היושב ביבשת הדרווקה, והדוחה את הרעיון, שלמען הרמת המוראל בעם יש לקיים את הליכוד הלאומי בכל מחיר, ואפילו במחיר ויתור על עניינים יסודיים ליהדות, כמו הגירור לפי ההלכה. "מדוע ירד המוראל בישראל? — מפני המעורבות הרוסית. ומדוע מתערבים הרוסים? — מפני שהותחל לט לאפשר להם לקחת חלק בארץ כיהודים, אם רק יביאו פתק על רצונם לעלות לישראל. עם ההקלות בגירור לנשים נוכח ריות מברית-המועצות החלה המעורבות הרוסית בחזית. עם סילוק הסיבה — ייקץ הקץ גם על המעורבות הרוסית..."

■ בניגוד לרבי מלובביץ, מת-

חנה רובינא ואהרונה דיין

נכחו גם הן במחזה. רובינא, ששמעה רבות על המחזה מפני בתה אילנה, ביקשה לראות את ההצגה. אהרונה הופיעה בחברת בעלה **אסי**, והצחירה בסוף ההצגה, כי "זה משהו יוצא מגדר הרגיל."

גורר ראש עיריית רמת-גן, ד"ר **מישפטס ישראל פלד**, בארץ. הוא אפילו מנסה לרכוש פופולאריות בעירו. פעמים בשבוע מתדבק פלד אל דלתות אזור חי עירו: "אני ראש העיר. מה הבעיות שלכם?" האזרחים מקבלים את ראש עירם יפה. הם מרבים לספר: על הביוב המקולקל, על המיסים הגבוהים ועל המורה בבית-הספר של ילדם. פלד רשם הכל ומשתדל לפי-תור.

■ מקום-כבוד במשרד התחבורה, יש לאנשי חיל-האוויר לשעבר. אפילו המנכ"ל **רמון הראל**, היה בזמנו חניך קורס טייס. אך הוא הועף באמצע הקורס. מכאן כנראה בא המקור לשמועה המסתובבת במסדרונות המשרד כי שמעו את **עוזר וייצמן** אומר שהוא מחזיק את הראל, כי לא כדאי להעיק אותו — פעמיים.

חיים פולני הישרא-מי משה-מש עתה בתפקיד החלבן ב"הפקה הגרמנית של "כנר על הגג", במקום שמואל רודני-סקי, כיאה לכוכב, נתן פולני השבוע, למדור המטבח של השבועון הגרמני "שטרן", מתכון שלט לקץ: 1 מל-פפון, 2 בצלים, 2 שום, 5 סלק צחוב, 10 צנוניות, 2 פפרוני, 1 צרור פטרזויליה, 1 ראש חסה, 100 גרם אפונה, 6 זיתים ירוקים, 6 זיתים שחורים, פילפל, יין לבן יבש, 2-3 מינויז. בתיאבון לכם

חוויות מיניות

נושא מרתק

■ העיתונאי בעל זקן הלי-נין, **ישעיהו (שייע) פורת**, שליח הרדיו לאלפיות הכדורגל במכסיקו, העביר השבוע את כתבת חייו מבית-סוהר. שייע נקלע לעיירה קטנה בדרך ל-גואדלחרה (הסוף מתחרז עם שרה). כאשר נודע לו כי מרכזת הטלפונים היחידה בעיירה, משם עמד להעביר את כתבתו לישר-אל, שוכנת בבית-הסוהר המקור-מי. הוא נכנס פנימה והחל לש-דר, כשכולו ניצב כל הזמן סוהר חמוש שהוזהק על-ידי הטלפוניסטית המבוהלת, שהיתה המומה מהמשימה המוזרה ש-הוטלה עליה על-ידי העיתונאי המזוקן.

■ האמרגן **אברהם (קרי צי) אבני-חן** נחשב לאיש זור-הר. הוא בעלה של **ג'ורגי אבני-חן**, זאת שמופיעה עם בובתה אודי. והוא עוסק בעיס-קריבור. מה שלא כל כך ידוע הוא שקוצי הוא גם עובד-אד-מה. יש לו, בשותפות עם אימו משק בראש פינה, בו הוא מגדל אבטיחים. גם פרות לא חסרות לו. השבוע, עת נעלם לשלושה ימים מעיר הווהר תל-אביב,

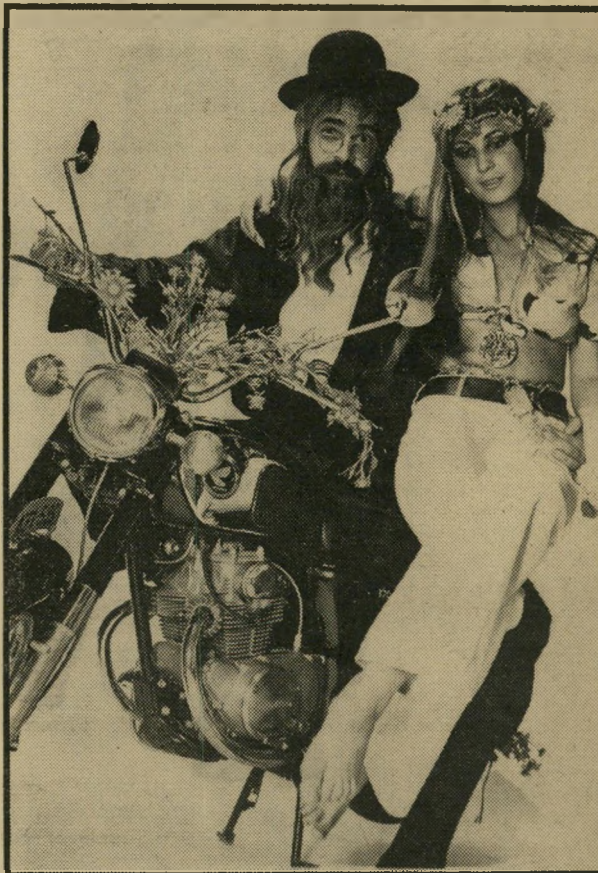

אריס סאן

הזמר הישראלי **המתמחה בניצוח שירים יורי נינס**, זכה להצלחה במועדוני הלילה של ניו-יורק, בהם הופיע בחמשת השבועות ה-אחרונים. עתה חתם על חו-זה הופעות במועדון הלילה "קאמיני-ריאל" במכסיקו, ו-הוא יהיה הזמר הישראלי הראשון המופיע בארץ זו. בתמונה: אריס בחברת הזמר הכושי סטיב וונדר, הנחשב לזמר הנשמה הטוב בעולם.

נסע קוצי להעביר עדר פרות למישקו. זאת נקראת חלוציות.

■ ביום השישי האחרון נערכה מסיבה בביתו של **יגאל שילון**, שהוא, בין היתר, במאי חובב ואחיו של עורך מבט ספורט בטלוויזיה **דן שילון**. הבית היה מלא באורחים שנת-בקשו לספר מה היתה החוויה המינית הראשונה שלהם. והם סיפרו. ועוד איך סיפרו. גם הדיילת **זהבה עינבר** סיפרה. סיפורי הרגיו את המנחה **מני פאר**, שהיה החבר הראשון שלה. "את משקרת", הוא הת-פריך. המרת **עדנה לב** לעומי-חה, לא זכרה — והחבר שלה הסמיך. השחקן **יהודה ברקן** לא זכר עם מי היתה לו החו-ייה הראשונה, אבל לעומת זאת, זכר כי המעשה נעשה על שפת-הים והוא ובת-זוגתו קיבלו דלקת-ריאות אחרי זה. **דני דיטאני**, הנשוי למלחינה **דבורה חבקין**, המבוגרת ממנו בכמה שנים טובות, סיפר כי החוויה הראשונה שלו היתה עם בחורה הרבה יותר צעירה מאישתו. בכלל, הנושא הוכיח את עצמו. המסובים ישבו עד אור הבוקר וסיפרו וסיפרו...

יונה פלינק הוא צלם שהגיע לישראל מארצות-הברית כמתנדב במלחמת ששת-הימים. הוא התקבל לצח"ל והשתחרר לפני שנה. מאז התמחה בצילום לפלאקטים. "רציתי לעשות פלאקט שיתאים רק לארץ: דתיים והפיס. התור-צאה: אני והדוגמנית יפה כפיר על האופנוע הפסיכודלי."

ישראל היה דווקא יהודי צרפתי — **הברון ארמונד דה-רומי-שילר**. כששמע דה-גול את השם, פסק: "הוא לא צרפתי". סיפר ביגין: "חשבת שבעצם נכון — אביו של רוטשילד היה יהודי גרמני. בנו הוא חבר הפרלמנט האנגלי. אז איזה מין צרפתי הוא?"

■ שר-הביטחון **משה דיין**, הוא איש מפתח. זאת מתברר ממכתב שהגיע למדור בשפה הפרסית של תחנת השי-

ארטיק ראשון בישראל

עכו
04910200

חיפה
04 67878

טבריה
06523422

נצרת
06554229

עפולה
06721097

חדרה
0632780

נתניה
0532565

פתח תקוה
910861

תל-אביב
824409 מחלקת שרות מקורים ארצית

רמלה
963618

ירושלים
02 86308

באר שבע
0573426

אילת
0592341

ראשון בכמות:

56,000,000 שלגונים בעונה!

7,500,000 ק"ג גלידה בעונה!

סה"כ — הרבה מעל לכל שאר יצרני הגלידה בישראל גם-יחד.

ראשון בייצור:

לארטיק המפעלים המשוכללים ביותר, האמצעים, המומחים, הידע, הטכניקה ורמת ההיגיינה הראשונים במעלה בישראל. לארטיק — המפעלים היחידים המייצרים ללא מגע יד-אדם.

ראשון בשיווק:

לארטיק רשת אספקה מסועפת המשתרעת על פני כל הארץ, מקרית שמונה בצפון ועד שארם א-שייך בדרום! לארטיק 14 סניפים בכל רחבי הארץ.

ראשון באיכות:

גלידות ארטיק מיוצרות מן המעולים והמשובחים בחומרי-הגלם, לפי ידע בינלאומי מחו"ל. לארטיק קשת רחבה ביותר של גלידות ומוצרים בטעמים שונים ומגוונים — לכל מטרה, לכל הזדמנות, לכל ארוע.

טעם עוד היום נוכחחר הגלידות של 1970

ארטיק
השם שהפך למושג

ארטיק הגלידה האמיתית

מכתבים

הכנים

שואלים

העובדות הסוציאליות של אק"ם (אגודה לקימום מפגרים) מכירות את הנושא ויודות עד כמה חשוב לילדים אלה ביקור ההורים. לכן אירגנה אק"ם חוגי מתנדבות ומתנדבים המוכנים "לאמץ" ילדים כאלה. מתנדבות אלה — הנקראות בפי הילדים "דודות" — באות לבקר את הילדים אחת לשבוע, לוקחות אותם לסיורים ומביאות להם שי לחגים וליום ההולדת, ויש כאלה הלוקחות את הילדים לביתהן בימי חג וחופשה.

לנעמי לא נמצאה עד כה "דודה" מאמצת — ומשום כך נשארה בימי החג במוסד. החשיבות הנפשית שיש לביקורים אלה על הנערים והנערות — אין לה ערוך. לכן אנו מחפשים מתנדבות נוספות שיהיו מוכנות לבקר ילדים אלה ו"לאמץ" אותם. כל מי שמוכנה להתנדב למשימה זו מתבקשת לפנות לעובדת הסוציאלית של אק"ם במקום מגוריה, היא תפנה את המתנדבות לכתובות הנכונות.

יוסף מור, דובר האגודה תל-אביב

בוזגלו

אמר שריהביטחון: אני לא יודע מה אתה קיחת ומה כולנו קיינו. הבנים בבית מדברים ושואלים מה הולך כאן ומה יהיה?

אסתר בוזגלו, גבעתיש, חיפה

מיהו יהודי?

היידיש"ה או כחוריישיבה?

למשלה ולכנסת מותר לחוקק חוק מיהו יהודי. מותר לקבור חיילי צה"ל מבני משפחות מעורבות, אחרי נפילתם, רחוק מחיילים יהודים כשרים כהלכה.

מותר לא לגייס לצה"ל יהודים כשרים כדת משה וישראל, כמו תלמידי הישיבות, אפילו במצב כמו היום כשהגבולות בוערים. אבל אסור לבני משפחות מעורבות למחות על כל הנ"ל במעשים כמו, למשל, באי רצונם לשרת בצה"ל בתנאים כאלה. האין זה מוסר הוטנטוטי?

זאב טוברינסקי, תל-אביב

לחם מאובק

והרעדות קיבה...

מכתבה תחת הכותרת מחלק הלחם, שהרפיצה בדיעות אחרונות, מתקבל הרושם שניקיונם החיצוני של מיצרני המזון הוא בעל חשיבות בריאותית ממדרגה ראשונה. אני מוצא מחובתי לציין שרושם כזה עלול להטעות ולהשלות את האזרח התמים — כי ניקיונם הסנימי של מיצרני המזון, במילים אחרות הרכבם הביוכימי, הוא בעל חשיבות עצומה לאי-עוררן מאשר כמות מיקרובגרמיות של אבק.

מחקרים אחרונים גילו את השפעתם הקרצנוגנית (גורמת לסרטן) של חומרי מזון שזוהמו על ידי צבעי מאכל, חומרים משמרים ורומרייטוס כימיים שנמצאים לרוב לא על קליפת הפרי או הירק, אלא משובצים בהרכבו הפנימי!

זמיר

שדום זמיר, כפר אסית

נעמי

רופה "הביתה"

רצוף סיפור אנושי קצר ומעניין: באחד המוסדות לילדים מפגרים ליד תל-אביב, ביקרה בשבוע שעבר גברת הני רוס-שילד — העובדת הסוציאלית הראשית של אק"ם. המוסד היה ריק ברובו — מחמת חופשת החניכים בל"ג בעומר. לגבי רוס-שילד ניגשה אחת החניכות בשם נעמי, וביקשה ממנה: "קחי גם אותי הביתה, למחלה כולם נסעו הביתה ואני לא? גם אני רוצה הביתה." מסתבר כי בין הילדים הנמצאים במוסדות סגורים למפגרים — מצויים כאלה אשר הוריהם מתעלמים מקיומם ואינם באים לבקרים.

ייעוץ מדעי
לפי כף היד
ניתוח אופי-
גילוי כשרונות —
ייעוץ לעתיד!

שלום שאול
SHALOM SHAUL

ת"א המלך גור' 33
נא לקבוע ראיון מראש.
טלפון 226342
(12.30—4 : 6.30)

גזור ושמור — הטלפון אינו רשום במדריך!

אלף

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על

ישום מועמדים לשנת הלימודים תשל"א 1970/71

מסלול לימודים לתואר ראשון במדעי המחשב

מועמדים יכולים להרשם עד 30.6.70, בבנין אולמן, חדר מס' 41, קריית הטכניון, חיפה.

מועמדים שכבר נרשמו לשנת הלימודים תשל"א 1970/71, יכולים להודיע בכתב על רצונם לשנות את הרשמתם למסלול החדש עדיפות ראשונה, שניה או שלישית. על ההודעות להגיע למוזכרות ימודי הסמכה, קריית הטכניון, חיפה, עד ליום 30.6.70.

על המועמדים ללימודים במדעי המחשב לעמוד בבחינות מיון.

ב-400 ל"י

רכשו מקצוע משתלם
ופורנסה בטוחה

בית קצר והודעה מקצועית מעולה

ספרות נשים

קורסים יום ערב
פתיחת הקורס

16.6.70

דיאנה

נס 1, ת"א (ככר דיזנגוף) טל. 226066
ותק. הנסיון והמתינות שלנו ערובה להצלחתך!

מועדון חברים

אימפרוביזציה
Improvisation

ערב ערב

ת"א, רח' הירקון פינת נס-ציונה

קייטנה — פנימייה

ההרשמה לקהל הרחב תמשך שבועיים

ת. ד. 283 נהריה • טל. 01-923088

שבועיים כל מחזור.

"ידיד הנמש"

או "הרוצח השמח"

ברצוני להתייחס למכתב האיומים שי נשלח לח"כ אורי אבנרי, והחפזתם במדור מכתבים (העולם הזה 1708) תחת הכותרת עדין הנמש, בחתימת הרוצח השמח.

בשנים האחרונות התפשט נוהג ב"מדינתנו לשלוח איומים רצח והתנקשות ליריבים פוליטיים או אפילו סתם ל"אנשים לא נוחים, כדי להפעיל עליהם טרור ופחד במגמה לסתום את פיהם.

הרוצח השמח לא נראה לי כגיבור כפי שהוא מתיימר להיות. אחרת היה מזהה את עצמו וחותם בשמו כדי שאפשר יהיה להכיר אותו לבית הסוהר.

הר לכמה שנים טריות כפי שמגיע לו.

רצוי גם שיגלה את אלה המעודדים אותו, כדי שגם הם יבואו על עונשם החוקי.

מקס ריגר, קריית ים

הגדרה:

ג'ורה

"איאספר להתין מי בושם על זולתך מבלי שכמה טיפות ימלו עליך" (רומן רולן). הוא הדין במי ג'ורה. לא תוכל אחרת, למרות ומחויבותך בעתונות צהובה ופנייתך למכנה המשותף הנחות ביותר של הישראלי המצוי (העולם הזה 1708).

אם ישנה דמות פסיכופטולוגית אקסהביי-צינוליסטית המוצאת את סורקנה בעיסוק פור ליטי הרי זה אתה, מר אבנרי. מאמרך בש"בוע שחלף — ג'ורה — מהווה השלכה שאין כמותה של אישיותך, המכניסה רגל מלוכ לכת במי ג'ורה לכל ערך חברתי כדי לספק את מחאתה הזכרית (דמות סטליטריית) האקסהבייציית החולנית שלה והמוטיבים האנליים שלה. כן את הקסטרציה והנחיתות של קוראריך.

בכבוד המגיע לעיתונאי רפשי.

אזרח, חיפה

עוד בפרשת

גודרמן

בלי להכנס לעובי הפרשה של ד"ר גולדמן, לכאן, או לכאן, פרשה שהסעירה את המדינה ומחוצה לה, הרי העובדה שרירה וקיימת, "ממשלת הליכוד" מנעה מהודי להפגש עם ערבי לשם שיחה, והכרות, ללא התחייבות מאף צד, שיחה שהיתה אולי מובילה להבנה כל שהיא, ולפגישות יותר רחבות, ואולי גם, לחיסול שפך הדם, וכו'.

כל מאמץ אולימפי, וכל הסבר אקרוטי, לא יתקבל על דעתו של אדם המסוגל לחשוב, ולשפוט, כולל תלמידי בתיהספר.

מאיר בזומהרר, ראשון לציון

ברצוננו להביע את הסתייגותנו הנמרצת מדברים שפורסמו על ענייני הריון (העולם הזה 1707). הרשימה רצופה סילופים.

במיוחד ברצוננו להסתייג מהפסקה בדבר "סירפודה" של מהדורת החדש שות בשעה 18.00 בהשראת ועד הגג. זוהי פשוט בדוטה חסרת-שחר.

בדוטה נוספת: אתם כותבים בין השאר: "...המור" דים ניגשו לשלב הבא של חוכמיתם: הורדתו של אלימלך רם מכסאו. אנו מסתייגים מכך מכל וכל. ועד הגג לא עוסק ולא עסק ב"הורדתו של איש מכסאו. יתר על כן, ועד הגג לא מורד באף אחד, אלא מייצג את ענייני העובדים.

גדעון לכי ארי, בשם ועד הגג הארצי, של עובדי הר"י, תל-אביב

לביארי

● העולם הזה לא פירסם את כל האיניפורמציה המצוייה בידו בקשר לפעילות "ועד הגג" בראשותו של הקורא לביארי, מאחר וזוהי התפטרות בינתיים בעיקבות "הפיקה נגדית" שבוצעה בהשראתו של אלימלך רם. על מהות פעילותו של הוועד ניתן ללמוד גם מקטעים שפורסמו בעיתון מעל גבי האתר נגד ההנהלה, לרבות מאמרו של לביארי שצוטט בהעולם הזה.

● מפ"ם בארץ,

ומפ"ם בחו"ל.

לפני כמה שבועות ציטטתם הודעה שמסרתי לעיתונות הצרפתית ובמיוחד לעיתון לה מונד, בקשר להסתייגות מההתנחלות בחברון. באותה הודעה, כתבתי שמפ"ם נמנעה מהצבעה בכנסת, בעניין חברון — בגלל התחייבות קואליציה יונית. מצינכם קבעו תם שאמרת דבר לא נכון ושמפ"ם הצביעה בעד אותה התנחלות. ובכך טעיתם בקביעה זו, במיקרה הנדון והי אמת עמדי.

ארי כריגל, פאריז, צרפת

כריגל

● בכתבה נכתב כי מפ"ם הצביעה נגד הבעת אי-אמון לממשלה בפרשת גולדמן, בניגוד לרושם שרצה הקורא בן גל ליצור בהודעתו בחו"ל.

אדם לאדם

כלב

מכיוון שכלבים אינם יודעים לקרוא עדיין, מצאתי כי ראוי והגון להשמיע כמה הרהורים בעיקבות מאמרכם כלב לכלב — אדם (העולם הזה 1704).

קיווייתי שתמצאו בתערוכת הכלב ש"נערכה בתל-אביב, הודמנות נדירה להציג את הכלב בפני הציבור.

והנה, דווקא הענין לם הזה, שמרבית כתביו הם האינטליגנטים שבחבורה, בא והורס הודמנות חדשנות וזאת במחיקולמוס.

האם לא חשבתם שזה לא הכיוון

פורת

הנכון?

חיים פורת, בני-ברק

● "יום של חלום" —

נחרר!

ברצוני להודות לכל הנוגעים בדבר, ובפרט למערכת העולם הזה, על ה"יום של חלום" הנהדר שהענקתם לנו וישאר בזכרוננו כחוויה נעימה לשנים רבות.

יוספה טל, אמא של הנסיכה, אשקלון

● הנסיכה אפרת והאמא שלה — ראה תמונה.

יוספה ואפרת טל

● הגזירה של

הפאשיסטים

אורי אבנרי, בגליון 1708 של שבועון, אתה צוה: "חזרה לגזירה!" אתה מכנה את מתנגדי מלכת האמבטיה "פאשיסטים" ו"פאשיסטים". את גולדה ושריה אתה נוהג לכנות "כסילים". אתה גם בטוח שאותם כינויים אינם הולמים אותך ואת יתר יוני השלום. ובכן, לדעתי, מגרגרי-השלום, חוליה-ש" (המשך בעמוד 8)

AUSTRIAN AIRLINES

BEAUTY FARM VELDEN

תכנית בת שבועיים הכוללת:

בקורת קוסמטית כללית

אירוח מלא (אוכל דיאטתי לפי דרישה)

הרזיה • סאונה

עיסוי עם משחות מיוחדות.

טיפול קוסמטי אינדיוידואלי

מניקור • סדור תסרוקות • פדיקור

התעמלות

ISMAKOGIE

המחירים החל מ־\$ 241.60

WALDSCHLOSS REICHENAU

תכנית של שלושה שבועות

הכוללת:

דיאטה - על פי הוראות רופא

מומחה (שיטת ד"ר מאיר)

6 אמבטיות רפואיות (שיטת קנייפ)

6 טיפולי HAYFLOWER

אמבטיות אדים • טיפול קוסמטי

2 בדיקות רפואיות. קביעת

דיאטה וביקורת

6 טיפולים לפי שיטת ד"ר מאיר

2 הרצאות

המחירים החל מ־\$ 133.30

בשיתוף פעולה עם אל על נתיבי אויר לישראל.

פנה לידיך סוכן הנוסעות או אל

AUSTRIAN AIRLINES

תל-אביב רח' נחלת בנימין 52. טל. 53535

ליופייך
ובריאותך

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

לום ויתר השלומאיסטים לוקים בסתימת-
מוח המהווה סכנה לדמוקרטיה ולמדינה
יותר מכל הגירה של כל הפאשיסטים!

ואם הגירה של האמבטיה והגירה ש-
פירסמת בגיליון הנ"ל (עמוד 37, תחת
הכותרת פי האתון) נחשבות לדמוקרטיה
— אז אני מודיע לך בפירוש שאני נגד
דמוקרטיה! אני פאשיסט!

חנן גורדגרט, חולון

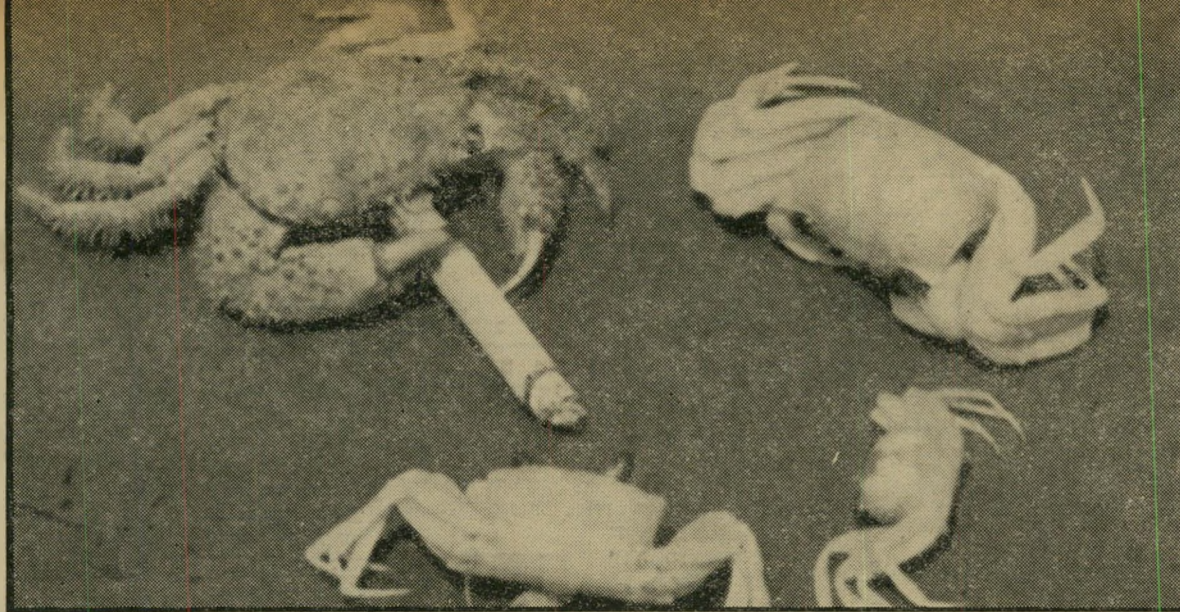
● מתאים לדו

שאלת תם

דרך בן אמוץ

מכתבו הגלוי של דן בן-אמוץ גדוש
בסתירות רבות. הוא מזכיר אמנם על
עקרונות של צדק וכו', ובעוד שמחד —
כל הארץ, או רובה הגדול שייכת לדעתו
לערבים, הנה מאידך מחדש הוא לעצמו
„היתר“ ו„הקלות“ ומסביר בגימגום בלתי-
משכנע לחלוטין את המשך שיבתו על
אדמה ערבית...

מוזרה מאד גם הצהרתו, לפיה יהיה
מוכן להחזיר את ביתו לבעליו הערביים
בתנאי שהם יפצו אותו וישלמו לו
את כל הוצאות הבנייה, השיפוצים וכו'...

תמונת השבוע

ד.נ. אשרת, יקבל את הפרס השבועי בסך
— 10 ל"י.

תחרות

הציודים

מצורפת תמונה לתחרות הציודים שלכם.
הכותרת שאני מציע: ה" סרטן, תפסיק
כבר לעשן. אתה עוד עלול לקבל בן-אדם!
יוסי ליאון, קיבוץ יסעור

● והקורא יוסי ליאון מקיבוץ יסעור,

ואנו שואלים שאלת תם: אם ידעת מראש
שרכוש זה ערבי, באיזו זכות מוסרית
העזת לעלות עליה ולהיבנות בה?
ומניין לך אדוני יפה הנפש החוצפה
ההומית להתנות הסתלקותך בתשלום הוצ'
אות שעשית בלי הסכמה ונגד רצון הבע'
לים?

אביה ברומנטי, טא"פה,
פורמוזה

קוראים השולחים מכתבים
מתבקשים לנסח אותם בקצרה.
עדיפות תינתן למצרפים תמו'
נות למכתביהם.

עדין נויפלד מציג:

הקטיפה הקוטפת הצלחות

אופנת הקטיפה (פלזש) לקיץ
— הגיעה לישראל —
באיכות הנודעת
של עדין נויפלד.
— לנשים, גברים וילדים —
במבחר צבעים מרהיבים.

חולצות קטיפה

עדין
נויפלד

בעולם

ציילון

כשאלוהים

מתערב בבחירות

ברק משמיים — זהו כלי נישקו היעיל ביותר של ראש ממשלת ציילון היוצא דולי סנאנאיאקה, במערכת הבחירות בה השתתף בשבוע שעבר. נזיר בודהיסטי, שנשא דבריו באסיפת בחירות של יריבו של סנאנאיאקה, אמר בהתלהבות, תוך כדי נאום ההתקפה שלו על ראש-הממשלה: „סנאנאיאקה היה ה- אויב הגדול ביותר של הבודהיזם מאז ימי עולם. אם מה שאני אומר זו לא האמת הצרופה, יכני ברק משמיים.

הברק התערב. הברק משמיים שמע את הבשורה באיחור של 24 שעות — אך אז פעל מיד. למחרת נאומו של הנזיר, פגע ברק בדוכן הנאומים ממנו נשא דבריו, ריסק אותו ואת עץ הקוקוס שתמך בו. תושבי האיזור, כולם בודהיסטים אדוקים, נוהרים עתה ברבבותיהם למקום הנס, ומשוררים כבר מייצרים שירים וחרוזים הולמים, כדי להנציח את אחת הפעמים היחידות בהיסטוריה שהאל הטוב ממרומים הואיל בטובו לחתת דעתו במילים ברורות על אחד המשתתפים במערכת בחירות. אולם גם ריכונו של עולם לא הצליח לעזור לראש-הממשלה. ראש האופוזיציה, סירימאנו בנדרנייקה, אלמנתו של ראש-הממשלה הקודם של ציילון, סולומון בנדרנייקה שנרצח, זכתה בבחירות והרכיבה ממשלה.

שלא בדומה לראש-הממשלה של ישראל, לא היססה ונטלה לעצמה גם את תיק ה- חוץ, אם כבר — אז כבר.

ארצות-הברית

אתה היפי?

לא תקבל עבודה

ארצות-הברית היא ארץ החופש והשוויון הראשונה בעולם. אולם נראה שגם בה יש לחופש ולשוויון גבול. למשל: אם אתה נראה כהיפי מגודל שיער פרא, או את צעיר רח לבושה — או חשופה, נכון יותר — במיני קצרצר — לא מגיעה לך עבודה.

היפי? אין פיצויים. כך החליט באחרונה מנהל מחלקת כוח-אדם הממשלתית באיזור מונטרי בקליפורניה. הוא הודיע במסיבת עיתונאים שטיפוסים כמתוארים לי עיל לא יקבלו מידיו פיצוי אבטלה. הסיבה: הופעתם אינה מאפשרת להם להשיג עבודה. משום כך יש לראותם כמסורבים לקבל עבודה.

בסקר שערך המנהל, אחד גיימס האמונה, בין 900 מעסיקים, התברר כי רק 19 אחוז זים מוכנים להעסיק צעיר ששערו מש- תלשל נמוך יותר מאונו. אשר לחתיכות במיני המצב היה אף חמור יותר: רק שלושה אחוזים נראו להעסיק. האמונה גילה באונוי הכתבים, כי הוא החליט על צעד זה ביוזמתו האישית, וממ- תין לתגובה.

המדינה אוהבת רגלי חתיכות. הוא לא נאלץ להמתין יותר מדי. עוד בי- אותו יום יצא נגדו מוריס גורדיין, עורך-דין בן 27, שהעיד על עצמו כי הוא „עורך-דין בעל השיער הארוך ביותר בכל ה- איזור, אם לא בכל קליפורניה.“ „זהו צעד מזעזע הלקוח ישר מתוך סיפירו של אורחל 1984,“ הצהיר גורדיין.

ואילו פרנסיס היסלר, עורך-דין מקומי אחר, בן 76, יצא דחקא נגד האיסור על המיני. „זהו צעד הנוגד את החוקה,“ קבע בלחט. „ממתי זה אין למדינה עניין ש- חתיכות צעירות תגלינה את רגליהן עד למעלה, ועד בכלל?“

אנגליה

הקשר בין צמיחת הזקן

והפעילות המינית

גם לכך הגיע, אם כן, המדע המודרני: הוא גילה כי קיים קשר בין קצב צמיחת זיפי הזקן לבין הפעילות המינית. כאשר גבר פורש מפעילות מינית ואחר- כך מחדש אותה, או אפילו רק חושב על זה, או אפילו רק נמצא בנוכחותה של בת (חמשך בעמוד 10)

תרגישי עם-כמו בלי...

סנפד קפרי • סנפד לוטוס

התחבשוות ההיגייניות החדישות, המיוצרות על-יפי יצע שוויצרי ובעלות המגע הרך והנעים, יעניקו לך הרגשה נעימה ונוחיות — כמו בכל יום רגיל.

לבחירתך:

„סנפד קפרי“ - אוורירי, מיוחד לעונת הקיץ, המחיר 1.60 ל-י

„סנפד לוטוס“ - רך במיוחד, לכל עונות השנה, המחיר 1.60 ל-י

חפצים: סלומון לזין את אלשטיין. להשיג בבתי המרקחת ובפרדמוניות

sanpad

יצרני תחבושות היגייניות וטמפונים

ברירת „גלית“ פירת החמד בלב תל-אביב

מכון להתעמלות כללית ורפואית	בית ספר קבוע ללימודי שחיה למבוגרים ולילדים	קיטנת „גלית“ מירב הנחיות לילדים. בהדרכת המורים: גיל, ג'ורג' ואוה פרקש	מכון אולימפי לגודו בהדרכת אלוף הארץ גד סקורניק
בהדרכת המומחה האקדמאי ג'ורג' פרקש	בהדרכת המורים המוסמכים: אוה פרקש ויוסי	ההרשמה החלה	בשעות 4-6 לילדים 6-9 למבוגרים

העילית לברית „גלית“

בעולם

(המשך מעמוד 9)

המין השני — גובר קצב הצמיחה (של הזקן) מעבר לגורמלי.
המחשבות והזימים. תגלית זו התפרסמה בירחון הבריטי המכובד נייצ'ר (טבע), והמדען שגילה קשר מעניין זה מסביר בצורה פשוטה: מגע מיני מגביר את קצב הפרשת האנדרוגנים, אלה ההורמונים הגבריים האחראים להתפתחות האברים ה"מאפיינים" את המין הגברי — שביניהם נמנה גם הזקן.

מדוע המדען, שביכר להישאר אלמוני, ורק מערכת העיתון אישרה את מהימנותו: "בשנתיים האחרונות נאלצתי לבלות תקופות מספר של כמה שבועות כל אחת על אי בודד. זקני כמעט וחדל לצמוח. אבל ביום האחרון, לפני שעמדתי לעזוב את ה"אי", הוא זינק בבת אחת במידה שהפתיעה אותי."

שוקרים את הזקן. מדען הוא לנצח מדען, והמדען שלנו החליט למדוד את ה"תופעה" שגילה באורח מדעי. הוא החל שוקל את יכול סכינגילוח שלו מדי בוקר, והישוה זאת לפעילויות הנפשיות והפיזיות שלו באותו יום.

בין מימצאיו: יומיים או שלושה של פרישה מינית מספיקים כדי לעורר את גידול הזקן לפעילות נמרצת, ברגע סיום הפרישה. לאחר מכן זקוק הזקן לארבעה עד שישה ימים של פעילות מינית סדירה כדי להירגע ולחזור לקצב צמיחה נורמלי. עתה נותר רק לראות מה שימושים ימצא המוח האנושי הסורה לתגלית מרתקת זו.

אודי מורפי —

נאשם ברצח

זהו כוכב הקולנוע והגיבור האמריקאי המפורסם ביותר של מלחמת העולם השנייה — סגן אודי מורפי. בתמונה למעלה הוא נראה כפי שמוכר לי מיליוני חובבי סרטי פעולה ברחבי העולם. בתמונה למטה — כפי שצולם לאחרונה בצאתו מבית-משפט בברבאנק, קליפורניה. הוא הואשם שם בנסיון לבצע רצח, בעת סיכסוך שפרץ בינו לבין מאמני-חיות אלמוני.

...ם אורבים

מכתב לחייל מת

לכך, שאפשר להשיג שלום-אמת, שלום שיבטיח את ביטחון מדינתנו, שיחסוך בחיי אחינו, אף שלא יביא לסיפוח שטחים. תאר לך שאתה מאמין, שכדי להשיג שלום זה דרושה ממשלה אחרת ומדיניות אחרת.

תאר לך שאתה בטוח לגמרי בצדקת דבריך, לא על סמך "מילים נבובות ונמדצות", אלא על סמך הידיעה והנסיון שרכשת תוך עשרים ושתיים שנות התמסרות מוחלטת לנושא האחד הזה.

מה היית אתה עושה, דויד?

בסניף ברירה אכזרית:

אם אתה אומר את הדברים, אם אתה מועיק את דעת-הקהל — כי אז ינסו תמיד להאשימך בכך שאתה מרפה ידיים. שהרי אתה אומר שאפשר היה, אולי, להשיג שלום

בכזו של צה"ל בכל החזיתות דרוש לקיום המדינה.

לכן לא באתי להרפות ידיים, או להגביר חרדה.

פניתי אל האמהות כדי להפנות את דאגתן הטיבעית, המובנת, לאפיק הנכון. רציתי לומר להן אז, ואני רוצה לומר להן גם היום:

הידינא גאות בכניכך, חזקו את ידיהם של בניכך — אך דאגו לי צור במדינה אווירה שלא תכיר בשום קדושה וזולת אחת: השי-לום, החיים.

לא כתבתי את הדברים בקלות-דעת. מ' עולם לא חשבתי כל-כך הרבה על מאמר בטרם כתבתי, כמו במיקרה זה.

לכן אני פבור, דויד, שהאשמתך הראשונה אינה צודקת.

★ ★ ★

תכן שהאשמתך השנייה חמורה עוד יותר. אתה אומר, למעשה, שניצלתי את דאגת האמהות כדי "לעשות נפשות" לרעיונותי.

אילו רעיונות?

אתה בעצמך אומר שעניתי לדברי באיחור של שנה, מפני שגליון העולם הזה לא הגיע לידיך קודם לכן.

ממילא לא יכולת להיות בקי בקו-המח' שבה שלנו. העולם הזה הוא העיתון היחידי שאינו מגיע לתעלה. מישהו במשרד-הביטי-

סגן דויד איזן ז"ל

— וכי לא נעשה מצינו הכל כדי להשיגו. אם אינך אומר את הדברים, אם אינך צועק אותם מראש גנות — כי אז יאשימך מצפונך בכך שאתה מועל בתפקידך, שאתה משתמש ממילוי חובתך, שיכולת למנוע שפיכת דם אחים, ואינך עושה זאת.

ברירה נוראה. במה היית אתה בוחר, דויד?

אנחנו בחרנו בדרך השנייה.

כמונו עשו רבים, בכל התקופות, בכל הארצות.

הם הושמצו תמיד. הם נאשמו כבוגדים, כתבוסנים, כמרפי ידי הלוחמים. אבל המ-שיכו.

במישטרים מסויימים, נזרקו למחנות-ריכוז, נרצחו ועונו. אבל המשיכו.

אצלנו עדיין לא הגענו לכך. זוהי מדינה חופשית. הודות לצי-עירים כמוך.

★ ★ ★

אתה עשית את חובתך. עד תום. אני מאמין שאני עושה את חובתי.

כאשר ראיתי את תמונתך בעיתון-הבוקר (ועדיין לא ידעתי כי ייחצור בינינו קשר זה אחרי מותך), וכאשר אני רואה יום-יום את התמונות של חבריך — אני מאשים את עצמי על כי לא עשיתי את חובתי עד תום.

כל צעיר הנופל בחזית הוא כתבי-אישום כלפינו, שוחררי-השי-לום, על כי טרם הצלחנו לשנות את פני הדברים.

את התשובה כולה מצאתי בפתק שהשי-ארתי להוריך כצוואה. אתה מצטט בו את הפסוק העתיק:

"אלוהים, תן לי את הכוח לקבל בשלחות נפש את שאינו ניתן לשינוי" —

האומץ לשנות את הניתן לשינוי? אני מאמין, דויד, שמצב המל-חמה ניתן לשינוי.

אני אומר: חזק, אמן, ונחגברו!

★ ★ ★

מעשה אתה משמע שתי האשמות, הקשורות זו בזו.

האחת: שאני מרפה את ידי האמהות, בכך שאני מדבר על הסכנה הצפויה לבניהן.

השנייה: שאני עושה זאת כדי לעורר תשומת-לב לרעיונותי, ולעשות להן נפשות.

אשתדל להשיב לשתיהן.

★ ★ ★

רגע זה קראתי את מכתבי שוב (העו-לם הזה 1963, 7 במאי 1969).

באמת איני מוצא בו אחיזה כלשהי למענתך הראשונה.

הנה הקטע הקובע של פנייתי:

"אני רוצה, חלילה, לרמוז שיש מישהו במדינה הזאת המתייחס בקלות-דעת לחיי אדם. בחדאי שלא."

"אני רוצה לטעון שיש מישהו בקירבנו הדואג לשלום הבנים יותר מזולתו, או פחות מזולתו. עצם המחשבה הזאת פסולה בעיני מעיקרה."

"אין דבר השנוא בעיני יותר מאשר עס-קן המדבר על, בנינו היקרים ועל, רצון הבנים שנפלו, בבואו לעשות נפשות לקו פוליטי זה או אחר."

"אך עובדה היא שנוצר פער בין צמרת

והי הרגשה נוראה — לכתוב מכ-תם לאדם מת.

לאדם שכנראה לא הכרתיו מעולם.

שאינו יכול להשיב לי.

שכל שאני יודע עליו הוא זה:

ששמו היה דויד איזן, שהיה סגן בצה"ל, שנהרג לפני שבועיים בחילופי-אש ארטיל-ריים, שנהרג למען כולנו.

★ ★ ★

פני מותך, דויד, כתבת לי מכתב. המכתב בו הגבת בצורה פשו-טה ונכנה על דברים שכתבתי אני.

המכתב נמצא בכליך, והועבר להוריך בחיטה.

איני יודע מה תאריכו. אולי עיכבת את שליחתו. אולי פשוט לא הספקת.

חבל שהוריך לא שלחו לי את המכתב — כדי שאחרשם ממנו כפי שרציתי. מאחר שפירסמוהו בשני עיתוני "ארץ-ישראל" —

שלמה, עלול ויכוח זה — ההיכוח בינך וביני — להסתלף ולקבל משמעות שאולי לא רצית בה.

והרי אני — את ידיעותיך איני יודע. איני יודע אם הבאת את עצמך קורבן — בה-כרה מלאה, כפי שמסתבר מדבריך — על מיובח קיום המדינה, המקודש לכולנו, או על מיובח רעיון ארץ-ישראל השלמה, המ-קודש רק לחלק מבינינו.

אילו הגיע אלי מכתבך בעורך בחיים, הייתי משתדל להיפגש איתך, כדי לברר את הדברים פנים-אל-פנים.

מאחר שקרה האסון — לא נותי-רה דרך אחרת להשיב לך.

★ ★ ★

אינסטינקט הראשון שלי היה, (כמובן, להתחמק מויכוח זה).

אך אפשר להתחמק עם אדם מת? ולא-כל-שכן עם צעיר שנהרג בדמי ימיו, למעני? אולם החלטתי שלא להתחמק מהויכוח. להשיב לך, אחרי מותך,

כפי שהייתי משיב לך בחיך, במלוא הכנות והפשטות.

אני יודע, כמובן, שלא תקרא זאת. אני מאמין בעולם הבא.

אולם הוריך, שסבלו אבידה נוראה זו, חיים.

והחברים, הממשיכים לעמוד במלחמה זו, חיים.

אני רוצה להשיב לך, דויד, לי-מענם.

★ ★ ★

האשמה שאתה מטיח בפני היא פשוטה ומובנת, ואתה מגדיר אותה במילים המצטיות.

פניתי לפני שנה, במדור זה, לאמהות. קראתי להן להרים את קולן למען השלום. לחדא בעצמן שאכן ממשלת-ישראל עושה את הכל — הכל! — כדי שלא תוחמץ אף הודמנות אחת, קטנה שבקטנה, להשגת השלום.

אתה מתמרמר על פנייה זו, שי-הגיעה אליך באיחור של שנה.

הנה דבריך:

"בעזרת מילים נבובות ונמלצות פונה אתה אל קהל האמהות. כלום זה הוגן, כלום זה מוסרי? כך מחזק אתה את ידי הלוחמים?"

אנחנו, בבואנו הביתה, מרגיעים את אמ-הותינו — שלא תדאגנה, וכך, והנה אתה מנסה לעשות ההיפך.

"...חייכ נכבד, זה לא הוגן. יש דרכים רבות כדי לעורר תשומת-לב ולעשות נפ-שות לרעיונותיך. אך לפנות אל אמהות הי-חילים — זאת הידרדרות מסוכנת.

...אתה מסיים: הרימי את קולך, אמן.

קטע מהמכתב שכתב דויד לאורי אבנרי

חון החליט להקים חיץ בינינו וביניכם. הוא דואג שעיתון זה לא יגיע "מטעמי תקציב" — אף שאנו מוכנים לשלחו לכם גם בחינם.

אם כן, על אילו רעיונות מדובר?

אנחנו איננו מוכרים גבינה. איננו מוכ-רים "איזמים". איננו באים לעשות נפשות לא לקאפיטאליזם ולא לסוציאליזם, לא לש-מאל החדש ולא לימין הישן.

אנחנו באים לעשות נפשות לי-דבר אחד ויחיד: השלום.

לא כרעיון מופשט, ולא כאידיאל אוטופי. אלא כמצב פשוט: מצב שבו לא ימותו אנ-שים כמון, שבו לא נעלה על המיובח של מולך המלחמה את הימים ביותר, הטובים ביותר, האציליים ביותר.

מצב שיש לחשוב עליו ולפעול למענו בלי הרף, בכל רגע — לא לדבר עליו, אלא להשיגו.

"לעשות נפשות" לרעיון זה — בעיני זוהי חובה קדושה.

חובה קדושה לכל אדם, לכל אב, לכל בן, לכל אדם בישראל.

★ ★ ★

נה, דויד, אשים לפניך את כל הי-בעיה בפשטות מוחלטת:

תאר לך שאתה מאמין, בכל להט

המיסד ובין עס-האמהות, פער נסתר אך מורגש.

"פער שמעליו מרחפת השאלה: מה המ-חיר שמותר לשלם, שצרכים לשלם, למען השלום?"

אז, בניסוח הפוך: מה המחיר שצריכים לשלם, שמתוך לשלם, למען קיום עמדות, קשוחות, למען קיום פולחן של, קשיחות, והתחרות על, קשיחות, בצמרת?"

★ ★ ★

אני חושב שדברים אלה מרפים ידיים, או מפנים את מחשבת האמהות לעבר סכנות שאחרת הן היו יכולות לשכח.

כל אדם בישראל שיש לה בן בצה"ל, יודעת שיש מלחמה.

היא יודעת שהמלחמה אינה מישחק, ולא מספיקילווים, כפי שזה נשמע לפעמים מתוך להיטי-פיומנים מאומים.

האמן לי, מחשבתה של אדם כזאת אינה זרה לי. גם אמי שלי שיקלה בן במלחמה.

ואני זוכר את מראה פניה כאשר היה נדמה לה, במשך כמה ימים אחרי פציעתי, שאותו גורל צפוי לה שנית.

אני מאמין שעלינו להפסיק לי-הגן על עצמנו. אני מאמין שמא-

פנוי המבקש לשנות את כתובתו המבקש
להודיע על-כך שבועיים מראש, על-מנת
למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

עם התערערו מעמדה של גולדה

שואלים אנשי-המפתח במפלגת-העבודה:

האם יגיע דיין לשלטון

כמועמד מטעם היונים במפלגתו?

תמימותם, ויגשים בדיוק מדיניות הפוכה.

גם לטוענים כך אין מחסור בנימוקים. בין השאר:

● עד כה היו כל עליותיו של משה דיין קשורות במלחמה בערבים.

● אין דיין משמיע הודעות היכולות להתפרש כיוניות, כפי שעשה (בין השאר) בזמן הראשון אחרי המלחמה. הוא גם אינו משמיע הודעות בזכות הישות הפלסטינית.

● המחנות שלו כלפי גולדמן וכו' עלו לות להיות טכסיות בלבד. (ואכן, גולדמן עצמו שוכנע לגמרי, מאמין עתה כי דיין הוא הראש החשאי של מחנה היונים).

● דיין הוא אדם ללא תפיסה כוללת של המצב. "הוא דומה לאדם העסוק כל-כך בלהיג'וּת יתושים, ולכן אינו יכול להתפנות לחשוב על "יבוש הביצה".

● "אייאשור להאמין לדיין."

לא תהיה ברירה

היונים המצדדים בפטרון-דיין אינם מתכששות לאמיתות של כמה מסענות שולל-דיין.

אולם כנגד כל אלה יש להם טענה אחת מכרעת:

יבוא מי שיבוא אחרי גולדה, פשוט לא תהיה לו ברירה אלא לעשות שלום תוך ויתור על ה"שטחים".

לדעתם, כבר חוסל למעשה חופש-החיים רון הישראלי. בעיקבות השגיאות הנוראות של לוי אשכול וגולדה מאיר, שוב אין

דיין לא הצטרף למסע ציד המכשפות של בגין, גלילי, אבן ואחרים נגד "התבוסתנים".

● דיין, משמיע בחוגים סגורים נבואות קודרות על התפתחות המצב — מבלי להסיר תיר את דעתו שהממשלה הנוכחית היא אחד הגורמים למצב זה.

האיש המסוגל לסגת

על סמך כל אלה חולמות אותן יונים על מצב שנראה להם אידיאלי במצב הנוכחי: עלייתו לשלטון של משה דיין כמועמד מחנה היונים, תוך הסכם עם פינחס ספיר, ותוך חיסול סיכוייהם של אבא אבן, יגאל אלון וכו'.

הדבר נראה להן כפתרון אידיאלי מהסיבות הבאות:

● דיין הוא האדם היחיד במדינה המסוגל לתת לצה"ל את פקודת הנסיגה, מבלי שהדבר יגרום למשבר פנימי, נפשי ופוליטי.

● התנגדות חוגי "ארץ-ישראל השי" למח" לא תהווה, במיקרה כזה, מצעקות חסרות-אונים. רובו ה"מכריע של הציבור יקבל פקודת נסיגה מידי דיין ללא פיקפוק.

● בניגוד לגולדה, אבן ואלון, החייבים להוכיח כל הזמן שהם "גבריים", פטור דיין מדאגה זו. עליו להוכיח דווקא את ההיפך: שהוא אדם אחראי ושקול.

● דיין אינו שותף לפחד הילדותי מפני המילה "נסיגה". אחרי מיבצע-סיני הוכיח

כי דיין הוא עדיין המועמד מס' 1 לרשת את מקומה של גולדה.

דיין: "יונה חשאית"?

האם יש לדיין סיכוי של ממש להיות לראש-הממשלה, אם תתמוסס ממשלת הליכוד בעתיד הקרוב?

הדבר תלוי כולו בגורם אחד: יכולתו של דיין לרכוש את ליבם ואמונם של היונים המהווים את הרוב במערך, במפלגת-העבודה ובחטיבת-מפא"י שבה.

להלכה קיימת גם אפשרות שדיין יתניב בראש קואליציה ניצית של גח"ל, הדתיים, אנשי רפ"ל-שעבר וקבוצות-שוליים שונות. אולם אין לדיין שום חשק להיכנס להרפתקה כזאת, שתהפוך אותו שבוי בידי שגינותיהם של מנחם בגין וקימץ של אנשי-שוליים קנאים.

כמה מן היונים המובהקים ביו"ת במפלגת-העבודה אכן מאמינים כי דיין הוא כיום יונה נסתרת.

הם סבורים שערך לעצמו הערכת-מצב של המדינה, והגיע למסקנה שאין מנוס מיוזמת-שלום דחופה. וזאת בגלל שני טעמים: שדיין עצמו רמו עליהם לא מכבר: הסכנה שאחרת צפויה לצה"ל מלחמה של ממש עם הצבא הסובייטי בחזית התעלה, והודאות שהאמריקאים לא יחששו או לעזרת ישראל.

במיקרה כזה ירחף סימן-שאלה לא רק על ביטחון המדינה, אלא גם על עצם קיומה.

דיין יודע זאת. אין הוא חי בעולם של מילים, כמו אבן, או בעולם של דמיונות,

אין ספק כי מדינת ישראל מתקרבת בצעד-ענק למשבר של אמון. הוא לא יהיה פחות חמור, ואולי אף יהיה חמור יותר, ממשבר-האמון שפקד את הארץ בימי ממשלת אשכול, ערב מלחמת ששת הימים.

משבר-האמון של מאי 1967 נבע משתי מסקנות, שהפכו בן לילה נחלת הציבור כולו: שיש לצאת למלחמה, וכי לוי אשכול אינו מסוגל לכך.

משבר-האמון של קיץ 1970 נזרע באף הוא משתי מסקנות, אך בכיוון הפוך: שיש צורך לעשות שלום, וכי גולדה מאיר אינה מסוגלת לכך.

קשה מאד לבודד ולנתח את המרכיבים הגורמים לגלים מסוג זה בתודעה הציבורית.

מעשה דה-גולדה?

לישראל אפשרות לפעולה עצמאית, וגנור עליה לקבל תכתיב של המעצמות הגדולות, שיסתדרו ביניהן.

האלטרנטיבה היחידה לכך תהיה מצדה שניה — מלחמת-יגוּש עם הסובייטים ושרי ותוריהם מירביים מהאמריקאים, אך בסופו של דבר יצטרך ללכת באותה דרך.

ואז — לדעת הסבורים כך — יהיה זה האיש הטוב ביותר לי בצע זאת.

המחייבים והשוללים מגיעים, בסופו של דבר, להסכמה בנקודה אחת: דיין הוא אדם שאין לדעת מי ראש מה יעשה.

הן מפני שמעולם אינו מגלה מראש את כוונותיו, הן מפני שהוא עצמו אינו יודע אותן. מכיוון שאינו הוגה-דעות שיטתי, אלא אדם הפועל בצורה מאולתרת וללא שיטה, הוא Unpredictable.

כאשר יגיעו הדברים לידי הכי רעה, בוודאי יידרש עלי-ידי היונים במפלגתו לתת התחייבויות מפיו רשות על נכונותו להשיג שלום תמורת שטחים.

המועד לכך יכול לבוא הרבה יותר מוקד מבעי שחשבים רבים.

שאינו חושש להנהיג בעצמו נסיגה מטעמים מדיניים.

● כל אנשי רפ"ל-שעבר וע"מ ילכו אחרי דיין בעניינים עצומות — והדבר יבטיח רוב בכנסת והחלטת נסיגה.

הוא הדין לגבי רוב רובם של הדתיים. הדוגמה של דה-גולדה, שעלה לשלטון בעזרת הפאשיזם הצרפתי

כדי להגביר את המלחמה בא"י ג'ריריה, ושתחת זאת עשה שלום תוך ויתורים קיצוניים, גלווייה?

כל עין.

● דיין יודע כיום בעולם בכלל, ובעולם המערבי בפרט, כנץ קיצוני וכסמל "המיליטריזם הישראלי". אם דווקא הוא ינקוט ביוזמת-שלום אמיתית, יהיה ברור שוהי פתח דף מחדש מטעם ישראל. יהיה גם ברור כי ישראל אינה פועלת מתוך חולשה.

בקיצור: משה דיין כראש ממשלת שלום וויתורים הוא כימעת חלום — האיש הנכון במקום הנכון בשעה הנכונה.

דה-גולדה הפוך?

האם אין זה חלום יפה מדי? מכדי להיות נכון? — שאלה זו שואלים, לעומת זאת, היונים האחרים במחנה מפלגת-העבודה.

הם מזהירים דווקא בפני האפשרות ההפוכה: שדיין יעשה דה-גולדה הפוך.

מלומר: שיהיה לשלטון בעזרת היונים שיומני י" את מונח ברוב

צדקניים, כמו גולדה מאיר.

כמה מן היונים במערך מאמינים, על כן, כי דיין הוא האיש שיוסיק את המסקנה.

כדי לחזק את אמונתם זאת, הם מסתמכים על כמה סממנים:

● דיין עורר את גולדמן לנסוע לקאהיר כאורח פרטי (וסירב להכחיש זאת כאשר ענה לשאלתה של אורי אבנרי בכנסת.

אז הסתפק בקביעה כי גולדמן לא ביקש היתר לנסוע כ"אורח פרטי"). אחרי שפרצה שערוריית גולדמן, וגולדה ואבן השמיצוהו בכל פה, הקפיד דיין לבקר אצל גולדמן בחדרו בבית-המלון, ולהיפרד ממנו רשמית ולבכית לפני צאתו.

● דיין התנגד להפצצות בעומק מצרים, שגרמו להתערבות הסובייטית, ודאג שהדבר ייודע.

● בני משפחתו של דיין יצאו לאחרונה בהכרזת-שלום קיצונית. בנו אסי הודיע שהוא מוכן לחתור על כל השטחים, כולל ירושלים והגולן, תמורת השלום. אשתו רות הודיעה שהיא מוכנה לחתור על הכל, מלבד ירושלים. מורהו של דיין, בן-גוריון, יצא בהכרזה דומה.

● בתשובה לשאלתה של שלום כהן בכנסת הטיל דיין בפירוש על גולדה מאיר את החבלה ביוזמת-השלום של אלי-עזרי.

● דיין עצמו תיקן את הכרזותיו הקודמות, וקבע כי הפסקת האהוב עליו — "גנור עלינו" — אינו מתייחס לצורך להילחם, אלא לצורך להגן על עצמנו בכל עת — דבר שגם היונה הקיצונית אינה שוללת אותו.

● דיין ערך ביקור הפגנתי בהצגת

אד בולטים בהם שלושה: הוצעו של פרשת גולדמן, סכנת העימות עם הצבא הסובייטי, ושיעור האבידות לאורך כל הקוים, ובייחוד קו התעלה.

ממשלת גולדה עוד יכולה להתקיים ומיממה. אבל כסיסה נתערי ער ללא תקנה.

ההתנהגות של אישי-הממשלה המרכזיים — גולדה עצמה, מנחם בגין, אבא אבן ואחרים — מעידה על כך שהם חשים בעובדה זו. הם יודעים כי במרכזיה-הכוח של מפלגת-העבודה בר התחילה, בלחש, להעלות את השאלה המכרעת:

מי יבוא במקומה?

דיין: מועמד מס' 1

מי התמונה הזאת נדם קולו של אדם אחד: משה דיין.

מזה כמה שבועות שותק דיין. אמנם, הוא אינו מדבר פחות מכרגיל — אך אין הוא אומר עוד דבר. בניגוד לשרים אחרים, חדל לגמרי מלהשמיע הצהרות פוליטיות.

התבטאויותיו מצומצמות עתה לבעיות הביטחוניות המעשיות — ולגביהן הוא משמיע הודעות גלויות ומפוכחות, המעבידות חלחלה בקרב שומעיו. לגבי סכנת ההתערבות הסובייטית, משה דיין הוא חוזר השחורות הקיצוני ביותר בממשלה.

אין ספק: "הואב הבודד" ממתיין בפנינתו, אינו רוצה לקלקל את סיכויו עלי-ידי התבט

שעה: 12³⁰

מקום: סמטה ביפו העתיקה.

ארוע: צלם מגלה צעירות בין העתיקות...

שתי הנערות מדלגות בין העתיקות בשמחה וללא חשש מלכלוך או קמוט בגדיהן האופנתיים והחדשים.

סוד שאננותן טמון בסריג הנפלא ממנו עשויים בגדיהן — טרוירה 2000. רק מפעל אחד בישראל מכיר את סוד הייצור של טרוירה 2000 וזהו ישראל בע"מ, המייצר את החוטים החזקים והגמישים לסריג זה.

טרוירה 2000 נעים בלבוש, קל לכביסה (ביד או במכונה), מתייבש מהר, אינו מתקמט, אינו נזקק כלל לגיהוץ ולכן נראה תמיד נקי, חדש ואלגנטי.

הדגמים: המסביר לצרכן

ISRANYL

ישראל בע"מ: יצרנים של חוטי נפח סינטטיים בישראל

טרוירה
TREVIRA®

2000

זה קורה בתל-אביב

רב בטלית וכיפה מברך בת-מיצווה בשעת תפילת-שבת

כל הנשים היהודיות יודעות מה מעניקה להן הגישה הרפורמית, אני בטוחה שלא היתה נשאת אפילו אחת בדת האורתודוקסית, אומרת היא. "כשנשאתי לי את בעלי והוא נשא אותי לו לאשה, שאלתי אותו, את היהודי הדתי האדוק הזה: מה כתוב בכתובה הזאת שעליה חתמת זה עכשיו? הוא לא ידע לענות לי. התקשרנו על בסיס חוזה — ששנינו לא הבנו מילה ממנו."

★ ★ ★

ב עדה שר שרה, חיים, מהנהן בראשו בהגשה. שרה שואבת עידוד, ממשיכה בשטף: "מדוע מיליונים יהודים חייבים ללמוד כיום, במאה ה-20, שפה מתה כמו הארמית — כדי לדעת מה הבסיס החוקי

„זו הנאה גדולה עבורי, כשאני עולה לתורה עם אשתי."

לנישואיהם? איפה נשמע כזאת? עם כל ה' כבוד לארמית, הרי לדעתי חייב מוחמד לבוא אל ההר, ולא להיפך. יש לתרגם את הנר' סחים מארמית לעברית.

„זהי אולי דוגמה קטנה, אבל היא מאפי' יינת את הדת האורתודוקסית. הרי בגלל הקושי שבהבנתה נרתעים מי יודע כמה בני-נוער מלהתקרב ליהדות. איוו מין דת זו, שמרחיקה צעירים מעליה — במקום לקרבה?"

כנערה שגדלה בבית דתי, הרגישה שרה יפה את טעם מעמדה הנחות של האשה לפני אלוהים — כפי שהאורתודוקסים ר' אים זאת. „בחוקי דות הרפורמיים אין עוד הפסק ברוך שלא עשיתי אשה". אומרת היא. „לכן התבטאתי קודם שנשאתי לי אותו לגבר כמו שהוא נשאתי לאשה". אין אצלנו עליונות. יש אצלנו בת מצווה — בדיוק כמו בר מצווה."

★ ★ ★

ר שוויין בין המינים הוא מקור נחת גם לגברים. אומר חיים, שהוא גם חזן, נוסף להיותו סטודנט באוניברסיטת בר-אילן: „זהי הנאה גדולה בשבילי, כאשר אני עולה לתורה יחד עם בחירת-לבי."

שואלים אותם מה לתורה ולשדיים, הם רוגזים. אבל עובדה: שיר השירים הוא שיר הלל לאשה. אך שאל את עצמן מה לתורה ולאשה?

★ ★ ★

יש גם רפורמיות כחנה נש, ילידת אנג' ליה, אשר עברה לפני עשר שנים ל-

(המשך בעמוד 18)

האחרון הגיעה לבית-הכנסת כשהיא נוהגת במכוניתה מרגם לניקולן קונטיננטל — אחת המכוניות המפוארות בעולם, כמותה יש רק שתיים שלוש בישראל. למרות מעמדה — ואולי בגלל דחקא? — קובעת ברוריה ב' חריפות: „איוו מין תפילה זו, ברוך שלא עשיתי אשה? שיר השירים מתואר כפי ה' אורתודוקסים כשירה-לל לתורה. אך מש-

„בכלל, כל התפילה היא הנאה אחת גדו' לה. האווירה מעודדת, לא מדכאה. השירה, המנגינות הנעימות, אחר-כך הרצאה מעניינת. בקיצור — יפה." לא רק לאשה דתיה כמו שרה תורה אפליית האשה בדת האורתודוקסית. ברוריה, שביקשה לא לזהותה בשם משפחתה, לא היתה מימיה נחותה. לתפילה ביום השבת

הניצול עזרא יעקב, סטודנט באוני' בריטית תל-אביב, יצא לע' בוד בבקעת הירדן. חברו נפצע בהפגזה.

החזן מרקו בנוה מחזיק בידו אחד מספרי-התורה של בית-הכנסת הרפורמי, שנמסר לקהילה ממשד'הדתות.

הזן באה לתפילת השבת לבושה בשימ' לת מקסי מפורת. היא עלתה ארצה בעלה אברהם, בא מבית דתי מסורתי.

במכונית לתפילת שבת מקנדה לפני חמש שנים, מבית לא מסורתי.

האורח הישראלי, הניזון במידע מהעיתון נות היוםית ושדורי ישראל, מאמין להם עדיין, המשיך להאמין גם בפרשת בית-שאן. אם סבלה העיירה האומללה מקאטיושות המחבלים, לפחות זכו הקורבנות לטיפול מידי, התנחם האורח: משפחות שבתייהן נפגעו הועברו במהירות לדירות אחרות, הילדים המשיכו ללמוד בצורה סדירה, הנזק שעשו המחבלים צומצם למינימום.

לא היה דבר רחוק יותר מן האמת ירדנים ישנים ברחוב. את האמת גילה כתב העולם הזה שסירר בעיירה הפגור עה. האמת היתה שמשפחות שנפגעו נשארו ללא טיפול, ללא קורת גג, ברחוב, עם תינוקות רכים, בלי שלאיש היה איכפת מהן. רק כאשר הגיעה השעורורה לממדים בלתי נסבלים, התערב צה"ל, השתלט במהירות וביעילות על המצב, חיילים הורו משאיות מוון, הגישו עזרה, ליטפו ילד בוכה על לחיו, סחבו חבילות.

בית הרוס בבית-שאן

כמו כלבים — לאף אחד לא איכפת

תוך כדי סיורו בעיר, האוין הכתב של העולם הזה למחזרות החדשות שבישרה כי בבית-שאן הכל שפיר. אחד שלא הסכים לתאור זה היה לופן זגלמן, ממייסדי ובוני בית-שאן. בנו שאול (21), המשרת עתה בצה"ל, היה הילד הראש שון שנולד בבית-שאן. דירת משפחת זגלמן נהרסה באחת מהפגזות הקאטיושות האחרות נות, יחד עם דירות נוספות. "לאף אחד לא היה איכפת שהילדים ישנים עם הורר הם לילות ארוכים תחת כיפת השמיים, בלי שמירה עלובה. ימים ארוכים לא באו להתעניין בגורלם, לעזור" אומר הוא.

בלי כוס חלב לתינוק. זגלמן הת' כחן, בין השאר, לחנה דוידה, אם לששה, שישבה ממורת בבכי, עם ילדיה, על הרר סות ביתה. בתה של חנה, ציפורה בת 12, נלקחה לבית החולים בחיפה עם כחיות קשות בפניה, בעיקבות הפגזות הקאטיושות האחרונה. "כל הבית נהרס, הגג, כל הקי רות" מספרת חנה. "נשארו בלי כלום, רק עם הבגדים שלבשנו. יומיים היינו תחת כיפת השמיים בלי שמירה. אף אחד לא בא לשאול אם יש לי לתת אוכל לחינוקת בת שנתיים וחצי. אם יש לי חולצה ליל-דים. לא מאמהות עובדות, לא מוציאי, לא משום מקום. כאילו אנחנו כלבים. איזה בנראה אלה. אפילו כוס חלב לא היה לי לתת לחינוקת."

דורות ריקות — ופגזות. זגלמן התכוון, בין השאר, לישראל מורדי בן ה-32, אב לששה ילדים גם הוא, שביח נפגע קשה בהפגזה. "בחיפה, אחרי החבלה בבי תים שם, העירייה מייד דאגה למשפחות, מאשים מורדי בנזע. "פינו אותם לבתי מלון, אבל לא אצלנו בבית-שאן. כאן אצלנו יש רק הפקרות. יש כאן עשרות די (המשך בעמוד 23)

להקים ראש גשר בישראל, היא כוחם הרב בארצות-הברית. וב-18 מדינות נוספות בר חבי העולם, והעובדה שבלי תרומותיהם, היתה המגבית מתמוטטת מהר. משום כך אין הדתיים בארץ מעזים לתרגם את דרי פותיהם ללשון החוק, מסתפקים בהפעלת לחץ מאחורי הקלעים.

דוע בעצם נרדפים הרפורמים בי ישראל בחרון אף כזה?

נוסף לאיום שהם מהווים על המנופול האורתודוכסי ועל כל עסקי הדת בישראל — עסקים בהיקף של מיליונים כבדים, המאפשרים חלוקת משרות ומשכורות לאל-פי אנשי שלום — קיים כאן גם מאבק כן בין שתי אמונות שונות. האורתודוכסים מאמינים שיש להכניע את התפתחות החיים לדת הקפואה. הרפורמים מאמינים שיש להתאים את הדת לחיים המודרניים — את רת רק מרחיקים את ההמונים ממנה. משום כך טקסיהם מלאי חיים ושמחה, ואחרי התפילה הם יכולים לקרוא את שיח-לוחמים.

ת ההכררים בין הרפורמים ל-אורתודוכסים ניסח בהצלחה יוסף מגן, מקהילת קדם התל-אביבית, בעת הוועידה הארצית השנייה שנערכה בינואר 1969. קבע אז מגן: עלינו להכריז קבל עם ועדה, שאין אנו מכירים בחוק ההלכתי, שיהודי הוא רק זה שאמו היא יהודיה, יהודי, לגבי דידנו,

(המשך מעמוד 17) ארה"ב. בגלל רצונם של שני ילדיה, דויד בן ה-13 ויהושע בן ה-9, עלתה ארצה לפני שלושה חודשים, כרגע היא גרה בדירה שניתנה לה על ידי הסוכנות בבית ברודצקי ברמת-אביב. חנה ביקרה ברוב ארצות העולם. את לימודיה האקדמיים השלימה באוניברסיטת טורבון בפריז, שימשה כמתורגמנית של גנרל פרנקו בספרד. מה מצאה היא ב-קהילה הרפורמית? "הרב שלי בקליפורניה, הרב סינגר, היפ-נה אותי לרב זמר. אני עצמי מבית דת, אבל דיעות הורי נראות לי מיושנות. בגלל רצוני לשלב את הדת והמדינה בצורה מודרנית שנראית לי, עברתי לקהילה זו."

זרא יעקב ובני הווג כנצלסון, שרגא הרגיל, בני הווג גאולה, ושאר אלפי היהודים הרפורמים בישראל, הינם אורחי סוג ב' כאשר המדובר בדתם. היום האורתודוכסי, המהווה מיעוט קרוב עם ישראל ב-תפוצות אך רוב במדינת ישראל, שומר ב-קפואת על שלטונו כאן, רודף את הרפורמים עד חורמה. למרבית האירונים, היו אלה דחאק הרבנים האורתודוכסים שלחמו, ב-גולה, למען הפרדת הדת מהמדינה. אך כאשר הגיעו לעמדת כוח בישראל — הפכו חסידים נלהבים של ביטול ההפרדה, הש-לדת הדת בכוח החוק ורדיפת מתנגדיהם.

רב משה זמר, שגם הוא וגם אשתו אילנה דומים יותר לדוגמני פירסומת יפיתאר מאשר לדמות המקובלת של רב ורבנית, מספר:

"כשבאתי ארצה, קיבלתי מראש-המשלה דאז, דויד בן-גוריון, מכתב ברוד הבא. בו כתב שהוא רואה בי יהודי המסוגל לחדש את העניין ביהדות, מאחר שהיהדות הקיימת היא חנוטה ומאובנת." מכתב ברכה נתי-קבל גם ממשלה שרת ז"ל. ראש-המשלה הביע את שביעות-רצונו גם בדרך נוספת. הוא היקצה לזמר שטח ברמת-גן לשם הקמת קהילתו עליה, אך הת-ברר כי הדתיים מסוגלים לנצח גם את ראש-המשלה. בלחצם, הפך ראש עיריית רמת-גן דאז, אברהם קריניצי ז"ל, את הכ-טחת ראש-המשלה, לא נתן לרפורמים רש-יון להקים את היכלם.

רב זמר בן ה-38, בוגר בית-המדרש לרבנים רפורמים בסניסניאטי שבאר-צות-הברית, בעל בוגר במדעי היהדות ורבה לשעבר של קהילת בילטמור, לא היה רגיל ליחס כזה. בלית ברירה, העביר את פעילות קהילתו לביתו הפרטי של אחד החברים, ישעיהו כובש, שעבד כפקיד ב-עיריית רמת-גן.

אולם רדיפות הדתיים לא חדלו. מגננון העירייה הפעיל לחץ על כובש להפסיק את התפילות בביתו — באיום סילוק מהעבודה. כובש נכנע ללחץ המכבש הדתי, סילק את הקהילה מביתו.

אחר שמוקדן הרפורמים מרמת-גן, המשיכו חוגי המזרחי בהסתערותם עליהם גם במקומם החדש, תל-אביב, לשם עברו בינואר 1965. בעלי האולמות שביק-שו הרפורמים לשכור סכימו עקרונית ל-הסכים — עד שנועד להם עבור מה. הם הצהירו מפורשות כי הם פוחדים מתגובת הרבנות הראשית, שתבטא בהסרת אישור הכשרות וסירוב לערוך חופות. האמציצים היחידים היו בני-בית, שהעמידו את ביתם לרשות הרפורמים הנרדפים. אך לבסוף פעל לחצם של הדתיים גם שם, והם סולקו.

מרות הרדיפות, הצליחה היהדות הרפורמית לכבוש ראש-חץ בישראל, החלה מתבססת בה. בירושלים הוקם ההיב-רו יוניון קונג, מוסד לחקר המיקרא ואר-כיאלוגיה. בחיפה הוקם בית-ספר תיכון על שם ליאו בק. נוסף לקהילת קדם של הרב זמר, שהצליחה לבסוף למצוא לעצמה בית בתל-אביב, קם בירושלים מרכז רפורמי סביב בית-הכנסת הראל, בראשותו של הרב אנדריאזווי. ואחי גיר בעשרים שנות כהו-נתו בצרפת למעלה מ-500 איש, שמתוכם עלו כשלושים לישראל.

היתה נוספת, אור חדש, של הרב ראובן סמואלס, קיימת בחיפה, ואחריה במת-גן — קהילת אמת ועונוה של הרב טוביה בן-חורין. גם בהרריה ונתניה, כפר-שמריהו, רמת-אביב ונצרת-עלית, קמו קהי-לות רפורמיות. היהדות הרפורמית הקימה לעצמה גם מוסדות ארציים כגון וועד ארצי ואירגון נשים כולל. תשומת לב מיוחדת מקדישים פעילי הרפורמים לטיפול בנוער. אחת הסיבות שבגללן הצליחו הרפורמים

תושיה

אבו-גולדה

והאמריקאים

נוסף גורם חדש לחוסריהאחדה בין גולי-דה מאיר לאבא אבן. ראש הממשלה סבור, כי בעת פגישותיו האחרונות בווינה, טון צייר שריהחזין תמונה של החזית הפנימית בישראל, שבעיקבותיה התחזק הרעיון אצל האמריקאים, כי גולדה מאיר אינה ראשיהממשלה הרצויה להם.

נושא זה, של יחס האמריקאים לגולדה מאיר, מעסיק באחרונה את הפרשנים המפלגתיים למיניהם, וייתכן שהיה צורך לבחון כמה ממעשיה והכרעותיה של גולדה בשבועות הקרובים לאור שמועות אלה.

האם יש תיאום

גח"ל-מפד"ל?

החידה שצמרת המערך לא פיענחה עדיין, בקשר לתמרונים המפלגתיים האחרונים סביב איומיפרשה של המפד"ל: האם יש תיאום-פעולה בין הדתיים לבין גח"ל; או, לכל הפחות, בין חיים משה שפירא לבין מנחם בגין?

סברה אחת אומרת, כי תמורת הבטחה להמשיך ולכהן כממשלת-הליכוד ולהרפות את המתח הפנימי בממ"ש, ידרוש גח"ל מהמערך לסגת בפני דרישת ה"מפד"ל, בעניין הגיור הרפורמי.

עמדת גח"ל בעניין זה לא הגיעה, לפי אותה סברה, לכדי הצגת אולטימטום לגח"ל-דה מאיר, והעמדת קבלת תביעת המפד"ל כתנאי להישארות גח"ל כממשלה. בין השני, אר, מפני שיש מחלוקת בנקודה זו בין הטיבות הוות והליברלים בתוך גח"ל.

ישראל

וחברות נאט"ו

ההסברה הישראלית תשקיע מאמץ מיוחד, כדי לזכות באהדתן של מדינות ברית נאט"ו.

בעוד שערך כח ריכוז הכאמץ העיקרי בי ווינגטון, במטרה לזכות בסיוע אמריקאי מוגבר, הוחלט לפנות עתה גם למדינות מערבאירופה - מלבד צרפת - כמגמה לשכנען כי ישראל הפכה לעמדה הקידמית של נאט"ו, בעומות עם הסובייטים. על כן ראוייה היא לתמיכת האירגון כולו, ואין זה עניין מצומצם של יחסים מיוחדים בינה בין ארצות-הברית בלבד.

רשינגטון רואה בעין יפה את הנסיון הזה.

ב: רמזים על

המספרד

דיר במדינת-ישראל" הופכת פופולרית עם הלאומנים יותר בבירה הספרדית. ייתונות המקומית הוצגה הכרה זו כדי להשלים את הברית (הצב

דומה פריישראלית זו יארוקן-ספרד. בתום יונה בין מלך מאי יא הווארי בומדי

יון האלג'ירי, פירסמו השניים הודעה הי קוראת לשיחרור אדמות אפריקה מן הי שילטון הספרדי. בשטחים אלה מצויים, בין השאר, כמה ממירבצי הפוספטים העשירים ביותר בעולם.

נוכח דרישה זו, צף הרעיון שמאדריד תכריז על גייטראליות בסיכסוך הישראלי-ערבי, וכצעד ראשון תכיר ה"יורה במדינת-ישראל.

תושבי הצפון

יערכו הפגנות

בקרבת תושבי ישובי הספר בגבול הצפון מתגבשת והולכת הדעה שעליהם לנקוט בצעדים תקיפים יותר נוכח מחדליה של הממשלה בפתרון הבעיות הכלכליות שלהם.

דעה זו התגבשה נוכח הצעד הראוותני של שר האוצר פינחס ספיר, שהחליט לפי תור את תושבי הספר בצפון ממס הכנסה עד להכנסה של 750 ל"ל לחודש. אנשי הי מושכים בצפון טוענים כי החלטה זו היא בבחינת לעג לרש, שכן בכל ישובי הצפון אין כיום אפילו נישום אחד המשלם מס הכנסה, שכן ההכנסה הממוצעת של כל

לחץ מצד

יהודי בבל

התמרמרות רבה מורגשת בקרב יוצאי בבל באפרט אצל אלה שיש להם קרובים בעיראק. הסינ דאגה לגורל קרוביהם שנותרו שם.

פעילי העדה חושבים כי עתה הזמן לפעולה בלאומית להצלת היהודים שעוד נותרו בעיראק.

הפעילים מצביעים על הרעש הגדול ישראל מקימה סביב יהדות רוסיה, להם נשקפת סכנת-חיים, ומוענת שיש לה עדיפות ראשונית להצלת יהודי ארצו ערב, המשמשים מעין בני-ערובה בידי ערבים.

בחודש הבא עומד להתקיים כנס לציון עשרים ש העליה הבללית, שבמרכזו תעמוד השאלה: האם עו

קדימה!

התושבים היא כוז שאינה חייבת מס כלל. כשהעלו נציגי הישובים את טענותיהם, הם נענו: "הרי קיבלתם פטור ממס הכנסה".

לא מן הנמנע שאם לא תנקוט הממשלה בצעדים מהירים לשיפור מצבם הכלכלי של ישובי הצפון, בעיקר מושבי העולים, יערכו הפגנות לפני בנין הכנסת בירושלים.

לסקוב

יסיק מסקנות

ועדת השרים לחקירת מקור השיבושים בגמל אשדוד, בראשות שריהחלואות חיים גבתי, לא תמליץ באופן ישיר על פיטוריו של חיים לסקוב. במסקנותיה תביע הוועדה את דעתה, כי רשות הנמלים לא עשתה מספיק לשיפור היחסים עם העובדים. לא מן הנמנע, כי לסקוב יסיק מסקנות אישיות מקביעה זו - ויתפטר.

עובדים

לוחצים לשבות

מאות עובדים שכירים לוחצים על ועדי העובדים של המ, שיכריזו שביתה, מבלי להתחשב בעמדת ההסתדרות. הדרישה באה לאחר שתלוש המשכורת,

„עיסקת החבילה“

בסכנת התפרקות

„עיסקת החבילה“ תעמוד תחת התקפה קשה מכל צדדים, וצפויות פרצות רבות בהחלטת הממשלה ש לאפשר העלאות ממשיות בשכר.

ההנחה כי לא יחולו עליות במחירי מיצרכים ושרור מתגלה יותר ויותר כהנחה מופרכת, והעלאות מח הצהרונים ב-25 אחוז ביטאה את הפירכה הזאת.

איגודים מיקצועיים רבים עדיין לא חתמו על הסכם עבודה ושכר, למרות שהמועד לכך חלף מזה חודשי

במשאיומתן שאיגודים אלה מנהלים, ו מעלים תביעות לתוספת שכר ושיפור פוציאלים שונים מעל ומעבר למיסגרת עיסקת החבילה.

כימעט כולם מאיימים בשביתות, אם לא ייענו, וא לו הממשלה, שהיא המעביד מיספר 1 במדינה, נאל לחפש עתה דרכים נסתרות להעלאות קטנות בשכר ח מעובדיה, בניסיון למנוע שביתות ושיבושים במשק מדינה.

ברור, אם כן, כי לפינחס ספיר יהיה קש מאוד לסכור את הפירצה, ויתכן כי י יוכל לעמוד בה.

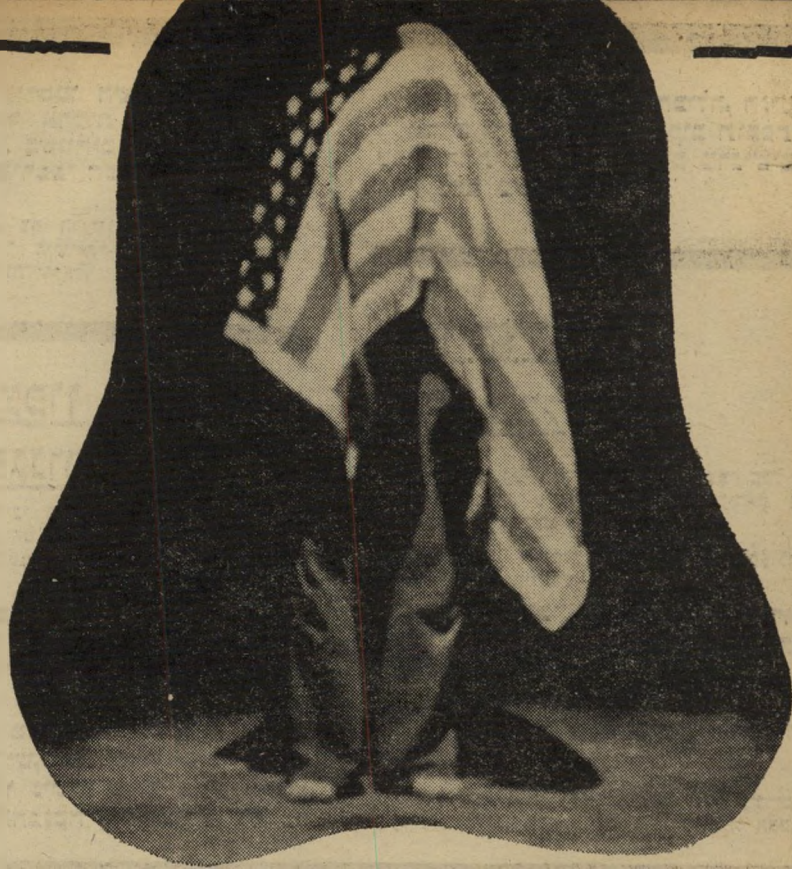

דיווח מפורסמת: אחרי המלחמה
 סוגש חייל אמריקאי בברלין חייל סובי
 ייטי, מתחכך עימו איוז ארץ היא דמו-
 קרטית יותר.
 „אני יכול לעמוד בלב ניו יורק ולקלל
 את נשיא ארצות הברית!“ טוען האמריקאי.
 „או מה?“ עונה הסובייטי בזילזול, „גם
 אני יכול לעמוד לפני הקרמלין ולקלל את
 נשיא ארצות הברית!“
 השבוע הוכח כי יש דמוקרטיה גם בישר-
 אל. אפשר לעמוד על במה בלב רמת-גן
 ולקלל את הדגל (האמריקאי), להטיף נגד
 הגיוס לצבא (האמריקאי) וללעוג לצביעות
 החברה (האמריקאית).

★ ★ ★
ד מחזמר „שיער“ הוא מלכת האמ-
 ר? בטיה כפול מאה — התקפה מוחצת על
 כל הקדוש למיסד האמריקאי.
 בכך כוחו — ובכך גם מיגבלתו על
 במה ישראלית.

במאי ההצגה המקומית נוהר מאד-מאד
 שלא להרגיז את הקהל הישראלי, אלא רק
 לגרות אותו. הוא נוהר מכל רמז שיכול
 היה לתת משמעות מקומית לנעשה על ה-
 במה. הוא גם נקט באמצעים קיצוניים כדי
 למנוע מהצלמים לצלם את סצנת העירום
 ההמוני. על הבמה — בסדר. בעיתון —
 חס ושלום. כך מתנכר המפיק עצמו לעצם
 רעיון המחזה — שהוא יחס חופשי וטבעי
 לגוף, לאהבה, לחיי חברה, התנגדות לשק-
 רים המוסכמים ולצביעות.

המחזה, המבטא את ההתמרדות הגדולה
 של הנוער האמריקאי נגד המיסד של ארצו
 והמיסד העולמי כולו — הופך בצורה זו
 למחזה קוסה בלבד. הבריונים שפוצצו את

מלכת האמבטיה מתה — יחי מלך האמבטיה!

מלך
ב

קאסטר. „הלבנים שולחים את השחורים להילחם באסיה נגד הצהר-
 בים, כדי להגן על הארץ שהם גנבו מן האדומים“ אומר שחקן
 כושי (בעברית) בשיאה של ההצגה, המחזמר לועג למוסכמות הי-
 חברה האמריקאית, לועג בחריפות לכל דבר הקדוש למיסד שם.

הצדעה ודגל אחת הסצנות בהן מבזה שבט הי-
 הפיו את הדגל הלאומי בהצדעה
 מלגלגת. בסצנה אחרת הופכים הצעירים לצחוק את כל קדושי הי-
 היסטוריה האמריקאית — מושינגטון ולינקולן ועד לוחם האינדיאני

הקהל מוכן בהחלט למרוד נגד כל המוסכמות — אולם של עם אחר

יותר מדי גדול אפילו בשביל כושי! באחד האילטורים באה „גולי-
 דה“ במגע מיני עם „נאצר“. המיניות היא בכל ההצגה חופשית
 וכללית, השפיעה גם על חיי השחקנים עצמם. כדי להשפיע על קהל
 הצופים, משתמש הבמאי באפקטים בלתי מקובלים על במה עד כה

מישגל קולקטיבי מבטא את רעיון האהבה, בה
 גוף ונפש חד הוא, כל אחד או-
 הב כל אחד, לפי מינהגי שבטי ההיפיו. השחקן הכושי מימין מספק
 פסוק היתולי. הוא תוקע לעצמו מוט ענקי, מכריז בעברית: „זה

מלכת האמבטיה לא יפוצצו את שיער. הם יבואו ליהנות מן הגופות העירומים של שחקניותיו.
מה יראו?
שיער אינו מחומר גורמלי. בשיער אין שחקנים גורמליים. בשיער אין במאי גורמלי. לשיער אין עיבוד גורמלי. שיער אינו מספק ערב רגיל בתיאטרון. בזה הלשון מזהירה התכניה את הצופים לפני שהם נכנסים לאולם.

שיער הוא ללא ספק המוצר התיאטרוני המקורי ביותר שיצא את גבולות אמריקה בשנים האחרונות, הן מבחינת המוסיקה והן מבחינת התמליל. זוהי תמצית כל המחאות הנשמעות שם עלידי הנוער — מחאות על כל מה שקשור באורח החיים האמריקאי כל זה צריך להיראות כמו הפנינג ענק של אורות, צבעים, פיומונים וקצב. הפנינג שבו סורקים כל רסן, ומי שמתחשק לו, יכול אפילו להתפרק מבגדיו, כפי שעושה חלק מן השחקנים בתום החלק הראשון.

עד כאן, הכל טוב ויפה. מה שפחות טוב הוא הביצוע הישראלי. אמנם השחקנים כאן אינם צריכים להיות שחקנים, והומרים אינם צריכים להיות זמרים, אבל זה היה מוסיף אילו היו. הבימוי אמנם מטורף כולו, הבגדים הולמים פסטיבל בחדסטוק, התפאורה פירחונית ופסיכודלית לגמרי, עם אורות

מלך האמבטיה

תוא צעיר אמריקאי פולני, המכונה קלוד בוקובסקי (צביקה פיק) שהוא טרבלן מלחמה לפי השקפת עולמו.

אחרי ששרף את קריאת הגיוס שלו, מגויס קלוד בוקובסקי לי צבא ארצות-הברית ונשלח למלחמה בוויאטנאם. בסצנה זו הוא נפרד מבני שבטו, אחרי שהלבישוהו במדים וגזזו את שערותיו, ובכך למעשה הכריחו אותו לנהוג בניגוד להשקפת חייו ולעקרונותיו. חבריו מביעים את זעמם בקריאות לעג.

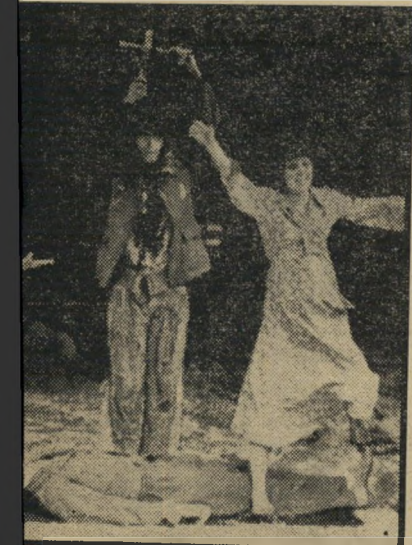
רגע האסון

מהבהבים לפי מיטב מסורת הדיסקוטקים, והצחצח מתנועע ומשתולל במרק עצום. כל זה טוב, אבל כששרים לא מבינים מילה. הקולות אינם מעוררים התפעלות גדולה מדי. הם מתאימים, אבל לא הרבה יותר מזה. מה שמפריע עוד יותר, היא מערכת ההגברה האלקטרונית באולם, שבהצגה מסוג זה היא חשובה מכל.

וכאשר המילים אינן מובנות, והקולות אינם תמיד בהירים, הופכת ההצגה בקטעים מסויימים למעייפת, ובחדאי שמחטיאה את מסרתה המחאתית. אם למרות זאת ישנם קטעים אחרים, המצליחים להקפיץ את הציפה ממקומו — מוכיח הדבר רק על כוחו של המחזה.

ואם כבר הוזכרה המילה מחאה, שיער נכתב באמריקה ומוחה נגד המימסד הישראלי. יש בו רק מעט מן הנוגע ישרות לקהל הישראלי. כדי להדהים ולזעזע ממש, צריך היה לעשות השלכה למציאות שלנו, אלא שאז, יש להניח, היתה חוזרת על עצמה פרשת מלכת האמבטיה, ואולי אף גרוע מזה.

אבל בסך הכל זה ערב שמח. שרים, צועי קים, משתוללים, ויוצאים מן ההצגה משוכי נעים שיש אמת בדברי השרים: אנחנו אסירי הקצב / שואגים ברוב עמל / קילור / מטרים של חוטים / ואורגומה של חסמל.

הסוף

אחרי שנהרג במלחמת ויאטנאם, נאם, שוכב קלוד בוקובסקי בקבר טמלי, כשהשבט שלו מבכה את מותו תוך לעג לצלב המוחזק בירי גבי שושן.

האמבטיה ליישור אל

הסיסמה "נפלא" בכמה מן החוגים בכמה מאמרים בעיתון מחוייב-המציאות אית עם ארצות-הברית. הגורם האמיתי לת... היא המתיחות ביחסים... פגישה שהתקיימה לאחר... רוקו חסן השני לבין הנש

בשיא העלילה: השחקנים פורצים ערומים לגמרי מתחת לבד שניסה את כל הבמה תמונות אלה צולמו בהיחבא – במכשירים מיוחדים – למרות השמירה הפורמלית של המפיקים

ילדי הטבע הראשונים שהסירו את בגדי זיהם בסצינת העירוס, היו השחקנים הזרים, שגרפו חלק מהמשתתפים הישראלים.

של דני, הפתיחה גם את במאי המחזה. במקור לא מתפשט השחקן בקטע זה, אך הדבר לא הפריע לדני להתערטל. צלמי העולם הזה הצליחו לצלם זאת במצלמות מיוחדות.

מבצע האמריקאי המת הופעת העירוס גורר בארץ כבר כמה חודשים. דני חירש.

סטריפטיז סכונטאני

היא והוא מופיעים יחד ללא בגדים. התאורה בשעת ההתפשטות היא פסיכולית ולוקח זמן עד שהקהל תופס מה קורה.

רות ריקות. היו יכולים לקחת כמה משא-
יות, להעביר אותנו ואת החפצים שלנו
לדירות הריקות. או לכל הפחות לקחת
את הילדים שלא ישארו בחוץ בלילה בין
ההריסות של הבתים. עכשיו, אחרי כמה
ימים שאנחנו גרים בחוץ, אומרים לנו
שעבירו אותנו לדירות בלי חשמל ומים.
מה זה כאן, אנחנו בג'ונגל?

סירב לעזור לפצועה. זגלמן התכחש,
בין השאר, ליצחק ספררי בן ה-21. בעת
הפגזה נפגעה אשת אביו והיה צורך להע-
בירה לתחנת מגן דוד אדום. "פניתי למכר
וביקשתי שיקח אותה למגן דוד במכונית
שלו, אבל הוא לא רצה", מספר ספררי
לא בגלל שהמכונית היתה מקולקלת. הוא
לא רצה לכלוך את הריפוד בדם. ספררי,
שחזר לאחרונה מארבעים ימי מילואים בת-
עלה, מסר לכתב העולם הזה את שמו של
בעל המכונית שסירב להעביר את הפצועה.

טלפון דריין וספיר. ביום החמישי
האחרון נשברה סבלנותו של זגלמן. הוא
הרים טלפון לביתו של משה דין, לא
הצליח לשוחח איתו. שר הביטחון היה
בישיבה. זגלמן התקשר לכפרסבא, לביתו
של שר האוצר. הוא סיפר לספיר בפירוט
את האמת על מה שמתרחש בעיר-הספר
המופגזת. ספיר הבטיח לפעול, קיים את
הבטחתו במהירות. מייד למחרת בבוקר
הגיעה לבית-שאן פמליה כבודה: סגן נציב
מסרכוש, זלמן שטאוב, ומנכ"ל משרד
השיכון, בלוויית צוות עוזרים בכירים.

אולם לוא היה ספיר יודע את תוצאות
ביקורם, ספק אם היה משגר אותם. במקום
לעזור, הם הזיקו. במקום לעודד, הם העכי-
רו את האווירה.
לאחר ישיבה שנמשכה שעות ארוכות
במשרדי הג"א, יצאו המבקרים לסיור בזק,
שנמשך כשעה, אצל המשפחות שבתיהן
נהרסו.

עצות מיותרות. בסוירים, חילוקי ה-
מבקים עצות בגדיבות רבה — ובסוירים
רבה לא פחות. "תיתנו את המקרר ואת
הגז לתיקון", יעצו לאחת המשפחות. "ועד
שהם יחזרו מהתיקון, תיקחו אחרים בהש-
אלה מאיזה מקום. אנחנו נושלים את ה-
הפרש". "נתקן את הדירה, זה יקח קצת
זמן, אין פועלים", ניחמו משפחה שנייה.
"נמצא הסדר", נענתה משפחה אחרת.

מהיכן היתה צריכה אותה משפחה לקחת
מיתקן גז ומקרר חשמלי בהשאלה? מי
יתן להם? איך יתקנו את המיתקנים ה-
מקולקלים, כאשר בבית-שאן אין טכנאים,
וצריכים להביא טכנאים מחיפה, הלוקחים
80 ל"י רק עבור הביקור, לפני שהתחילו
לעבוד בכלל? מה פירוש קצת זמן? מה
עליהם לעשות עד שקצת הזמן יחלוף —
להמשיך לגור ברחוב? מה זה, נמצא הס-
דר? איזה הסדר?

כל השאלות הללו נשארו ללא תשובה.
למבקרים לא היה זמן להיכנס לשיחה
מפורטת עם הנפגעים. זה היה כבר יום
שישי אחר הצהריים, ועליהם היה לשוב
עדיין לתלאיב. ברכב ממשלתי אסור ל-
השתמש לאחר כניסת השבת, ואם היו מת-
עכבים, היו עוד עוללים להישאר תוקעים
לשבת בבית-שאן.

היהודים משחקים — הערבים מפגזים. אחת הסיבות למצב המחפיר
בו מצאו עצמם נפגעי הקאטיושות בבית-
שאן נעוצה בתוצאות המשחקים הפוליטיים
בעיירה. בעיקבות הביוניות שעשו ראשי
העיירה וצורת הניהול השערורייתית של
המקום, נאלץ שר-הפינים לפזר את המועצה
המקומית, למנות במקומה ועדה קרואה.
אולם ועדה זו לא החלה בפעולתה מיד
לאחר פיזור המועצה. ברוח הזמן שנותר,
נשארה העיירה ללא שלטון מקומי — ואילו
חבלני פתח לא התחשבו במישחקי היהודי-
דים, המשיכו בשלהם.

"נכבדי העיירה משחקים ברוגז", אומר
אליהו צדיק חליל, אב לשמונה ילדים שנותר
גם הוא ללא בית. "עכשיו שסילקו אותם
מתפקידם, לא איכפת להם מגורלנו, שיטפלו
בכם כקפדי הממשלה, הם אומרים, ובינתיים
אנחנו כמו כלבים. לאף אחד לא איכפת
מאיננו".

השבוע נחלצה הממשלה לפתור את ה-
מצב, בהחלטה כי כל משפחה שרכישה
ייפגע בהפגזות, תהיה זכאית להחלפת
מיידית של ציודה וביתה.
חבל רק שמאוחר כל כך.

— — — שמעת? דן כריאמין שורד באופן שיטתי
בתים של פליטים ערביים!
— — — שמעת? שלום כהן מעל ב-100 אלף לירות
של "העולם הזה" וברח לחו"ל!
— — — שמעת? סיעת "העולם הזה" התפלגה
לשתי סיעות-יחיד! אורי אבנרי השתגע לגמרי!
— — — שמעת? גולדמן נתפס עם אשה נשואה!

שמועות אלה — ורבות אחרות — מציפות לאחרונה את המ-
דינה. הן מלחמת סיפורי-רכילות מפוברקים אך ססגוניים על חיי-
המין וחיי-המשפחה של הקורבנות, והן עובדות במהירות הבזק.
לכל הסיפורים האלה יש מכנה משותף אחד: הקורבנות הם
אישים שהתבלטו במאבק למען השלום ונגד סיפוח-שטחים.
האם זה צירוף מקרים? או שמא מנגנון נסתר מפברק ומפיץ
סיפורים אלה?

יש כמה סימנים לכך שהנחה אחרונה זו היא הנכונה. כמה אישים
גילו לאחרונה שיש האזנה אינטנסיבית לטלפון שלהם, כי הדואר
הפרטי שלהם מתעכב, וכי הרכילות נגדם צצה בעת ובעונה אחת
במקומות רבים בארץ. אך הרכילות התמוטטה בזו אחר זו.
השבוע התרכנו המאמץ ברכילות האחרונה — זו המכונה נגד
הד"ר נחום גולדמן.

לכאורה, היה זה סיפור תמים מאוד. בתיק מסוים בבית-הדין
הרבני האזורי של תל-אביב — בו כיסבו בעל ואשתו את
כביסתם המלוכלכת בפני הרבנים, ביקש הבעל להביא שני עדים,
כדי להוכיח באמצעותם כי אשתו בגדה בו איתם — ואף הומינה
אותה, את הבעל, לחזות במחזהו.

הבעל

רוצה לגרוד לתוך הבז

אח ד"ר נחום גולדמן

הפצצה היתה טמונה בשמותיהם של שני העדים.
האחד היה אורי בורלה, ממנהלי בנק דיסקונט, כבן 80 כיום.
השני היה ד"ר נחום גולדמן, הצהיר הבעל לפני בית-הדין:
"הוא שכבה עם ד"ר גולדמן, בעצמי ראיתי. הייתי שם בחדר.
זה היה במלון קינג דיוויד בירושלים. היא הומינה אותי לשם לטובי".
שבוע, וראיתי אותה נכנסת לחדרו של ד"ר גולדמן בכותונת-לילה
שחורה. היא גם קיבלה ממנו צ'קים.
"אחר-כך היא גם הומינה אותי לביתו של בורלה, וראיתי שם
איך הם עשו את המלאכה. שניהם עמדו עירומים ופתחו את הדלת".

תיק סודי

מתפרסם ברבים

לכאורה, סיפור תמים ונוגע ללב.
לאמיתו של דבר, כלל לא תמים.
שכן לעין בוחנת הזדקרה מייד עובדה מוזרה מאוד:
העובדה שהחומר בתיק זה נמסר בכלל לפירסום.
היה זה מיקרה ראשון, או לפחות אחד הבודדים במדינת-ישראל,
בו פורסמו ברבים ההליכים בתיק בית-דין רבני. במיקרה זה פורסם
חוכן התיק אף לפני שניתן פסק-הדין.
ליתר דיוק — בדיוק באותו שלב של הדיון בו העלה הבעל את
האשמותיו נגד ד"ר גולדמן.

בתשובתה להאשמה זו, ענתה האשה:
"מה אני, אשה מטורפת, שהומינה את בעלי לראות איך שאני
בוגדת בו? זה שקר. לא נכנסתי בכותונת-לילה שחורה לחדרו של
גולדמן. הוא בן-אדם בגיל 75. הייתי בקינג דיוויד בירושלים לפני
17 שנה, ואכלתי שם ארוחת בוקר, גולדמן היה שם עם אשתו.
ואכן, לא ברור כל-כך מדוע תזמין אשה בוגדת את בעלה לחזות
בבגידתה. אולם נוכח הסנסציה שבפיצוץ שמו של ד"ר גולדמן
לרחוב כשותף בבגידה, אף אם מפני 17 שנה, אובד ההגיון
שבדברי האשה — וחוסר ההגיון שבדברי הבעל. לרכילות חוקית
משלה, ולהגיון אין תפקיד בה.

בלה
שאקי
עם זיוה
רודו

היא

טוענת שבעלה בגד בה

ורוצה לסחוט ממנה כסף

מיהו הבעל, אשר לא הצליח להעלות נגד אשתו האשמת בגידה
טרייה יותר מאשר מלפני שבע-עשרה שנה — אשמה אשר במקרים
כה מוזרה, וכה נוחה, התפרסמה דווקא ברגע בו מתנהל מסע
עלילות נגד כוחות השלום במדינה?
בצורה אופיינית, מפורסם הבעל יותר בזכות אשתו, בלה שאקי,
אחת משתי האחיות בעלות מכון היופי התל-אביבי ינה-יבלה.

אהבה

לא ראשונה

סיפור צרותיהם הסוערות של בלה ורודי שאקי התפרסם
לראשונה בהעולם הזה לפני למעלה משנה (העולם הזה 1652,
רחל המרחלת, קזנובה לעת זיקנה) — אך ללא שמות הגיבורים.
עתה ניתן לפרסם את הפרטים במלואם.
רודי ובלה שאקי נישאו לפני עשרים שנה, כששניהם היו צעירים
ויפים. בלה היא כיום סבתא בת 60 (רודי בן 62), אולם כקוסמטי-
קאית יודעת לשמור על עצמה, נראית יותר כאמא מאשר כסבתא.
יחד עם זאת, ברור שלפני עשרים שנה היתה אפילו נאה יותר.
אולם אז היא לא היתה עדיין קוסמטיקאית ידועה. היא היתה
סתם אשה עובדת, בעלה היה סתם קופאי בקולנוע אופיר בתל-
אביב, ושניהם הגיעו לנישואיהם כשהם גרושים ועם ילדים מקודם.
בעשרים השנים שחלפו הפכה בלה לאשת-עסקים מצליחה, באמ-
צעות המכון שלה. בפני בית-הדין המקומי היא סיפרה כיצד רכשה,
עם השנים, את כל רכושם המשותף, כשכל הזמן היא נושאת.
לדבריה, לבדה בהוצאות המחיה של שניהם, כולל בגדיה של הבעל
וכל קניותיהם ובלוויהם. את משכורתו כקופאי לא מסר רודי

אופנת העלילות

הביתה, בטענה שעליו לתמוך בשני ילדיו מנישואיו הקודמים.
המשבר הגדול בחיי הזוג אירע לאחר חמש שנות נישואין. הבעל
נטש את עבודתו הקולנועית, קיבל כיצויים מבלי להודיע לבדו
עליהם. "הוא החל להיעדר ערבים מרבים", מספרת בלה. "התחלת
לחקור וגיליתי שהוא מבקר כל ערב במועדון הקלפים קדימו
ברחוב נחלת-בנימין. תוך זמן קצר הוא הפסיד בפזק את כל
הפיצויים שלו".

כדי לשקם את בעלה מחדש, מספרת בלה, היא שכרה בשביל
מכספה שלה חנות למכירת תמונות ודברי אמנות, החליפה אותו
מאוחר יותר, לדרישתו, בחנות גדולה יותר, השקיעה בכך עשרות
אלפי ל"י. הכנסה מהחנות לא ראתה מעולם. בעלה טען שהעם
לא הולך.

השלב הבא היה כאשר הבעל הודיע לאשה כי בתור בעל גלרי
ואמן — זה מה שעשתה ממנו החנות — עליו להימצא הרב
בקריית-האמנים בצפת. לאחר שנה של שיכנוע נכנעה האשה
קנתה לרודי וילה בצפת, ריהטה אותה בפאר והדר.
הבית בצפת הביא להרס סופי של חיי הנישואין. הבעל היה נעל
לצפת לסופי-השבוע, משאיר את האשה בודדה בתל-אביב. "מצוי
בזילה ובמכונית שעזרתי לו לרכוש, הוא התחיל לרדוף אחרי נשי
אחרות וזנת את כל התחייבותיו בבית", מאשימה בלה.

השמיצ

שאני אימפוטנט

וכה האשמותיה של בלה, יצא דודי להתקפת-נגד חריף
הוא הכחיש את כל טענותיה של בלה, הצהיר כי הן מטופל
ולא נכונות, העלה האשמות-נגד. לדבריו, השמיצה אותו אש
במכתבים לאחיו כי הוא חסר כוח-גברא מזה שנים, השמיצה או
בעיתונים, ורק אותה מהבית, היתה היסטוריה, "התפרצה בסקנדל
מרעיש עולם שגרמו לי בושת קשות". התנהגה בגנות ו
ילדיו מנישואיו הקודמים.
והעיקר — בגדה בו עם ד"ר נחום גולדמן.

באולם לכיש בקריית-גת: השולחנות הערו-
כים, האורחים המסובים. אפילו החתן וה-
כלה. רק הרב מרדכי אלמליח עדיין לא
הגיע.

הוא לא הגיע גם בשמונה, ואף לא ב-
תשע. אחרית החתונה נעלמה, במקומה
השתלטו באחיר עצבנות ומועקה. האורחים
לא ידעו אם להגיב בצחוק או בכעס, החלו
מתפורים. "כשהם נוטלים איתם בחורה
את המתנות ואת הצ'קים", אומר בזעף
החתן הנועף.

יוצאים לחפש את הנערים. "לא
הבנתי מה קרה", מספר יעקב, ששירת ב-
צה"ל בחיל-האחרי. "יום קודם עוד הלכתי
לרבנות והזכרתי להם שמחר החתונה. סתם
לשם ביטחון, למרות שלא הייתי צריך לפי
שות את זה. והנה אני יושב פה, עם 500
אורחים שהזמנתי מכל הארץ — והרב
איננו."

אביו של יעקב יצא בהול לחפש את
הרב הנעלם. לשוא. במקומו גילה את מו-
כיר מועצת הרבנות — האדם האחראי לש-
ליחת הרב לחתונה. תשובתו הנינוחה, לקי-

יעקב שחנינו
"כזאת בושה"

רובים הנמצאים על סף איבוד עשתונות-
תיהם: "אני עכשיו בחוש — לא יודע
כלום." לאחר הפצרות ותחינות ממשכות
הסכים בכל זאת להפריע לעצמו ולסור ל-
משרד המועצה.

קדלות התעופפו. בירורו של המו-
כיר העלה את סיבת היעלמותו של הרב:
לדבריו, לא שילם יעקב את אגרת הנישוא-
ין. "קודם כל, כן שילמתי ושנית — אז
בגלל זה מבטלים חתונתו?" קוצף יעקב.

הקרובים הנזעמים נטשו את המזכיר,
יצאו בהולים לחפש רב אחר. כשמצאו לב-
סוף אחד והביאוהו לאולם, התנפלו עליו
האורחים הזועמים, החלו מכלים בו את
חמתם. הם חשבו כי זהו הרב האורגינלי,
אלמליח, שלא הוסיף.

קללות התעופפו, ולפני שמישהו הצליח
למנוע זאת, מריבה המונית. כאשר
ניסה הצלם, במיקצות ראויה לשבח, ל-
צלם את השימחה הבתלי צפויה, התנפלו
עליו אנשי הרבנות, ניסו לפצח את מצ-
למתו ועצמותיו. "כך הפך הערב המאושר
ביותר בחיי לבושה כזו", מקונן יעקב.
ומהרבנות לא מצאו לנכון אפילו לבוא
להתנצל.

הידיעה, לא דשתוק. החתן הנועם
החליט לא לדשתוק, הגיש באמצעות עורך-
הדין מנשה בר-שלטון תביעת פיצויים נגד
הרבנות בקריית-גת על סך 5,000 ל"י.

"רק אז בא אלי בן-שושן, מזכיר המוע-
צה, וביקש שאני אחתר. הם היו מוכנים
אפילו לפצות אותי בכסף, העיקר לא לפר-
סם את זה. התברר שלפני כמה זמן כבר
היה להם מיקרה דומה עם בחור בשם אב-
רהם מלכה, והם התפשרו איתו על 3,000
ל"י, כדי שישתוק."

יעקב ביכר להילחם. מה שקרה לו היה,
לדעתו, שעוררייה חמורה מדי מלעבור
עליה לסדר היום.

כזו היתה גם דעתו של אריה מאיר,
ראש מועצת קריית-גת: "זה סקנדל חמור.
האשם חייב לשאת בתוצאות", הגיב בקי-
צור, בצורה חריגה מעטית.

ואילו מועצת הרבנות, מאידך, השיבה
תשובה אף קצרה יותר: "אין תגובה".
היתה התגובה.

דיעות

הדרך לסין

מה משותף בין מדינת-ישראל ובין סין
העממית? לפי טדי פרויס, הכתב הכלכלי
של דבר, שתיהן מועצות דגול עד כדי כך, ש-
טית. "לכן קיים מכנה-משותף רחב מאוד
בנינו לבין הסינים — כי אויבי אויבי
הם ידידי."

במאמר שפרסם פרויס, בדבר, ביום ה-
שנה השלישי למלחמת-ששת-הימים, הוא
זורק רעיון מעניין: התקשרות ישראלית-
סינית. "למרות שהתקשרות זו נראית היום
כחלום בהקיץ."

בניתוחו טוען פרויס: "תהיה זו גזומה
לומר, כי כל מטוס רוסי שמוצב במצרים
אינו מוצב בגבול סין. הפוטנציאל הצבאי
של ברית-המועצות גדול עד כדי כך, ש-
היא יכולה לקיים איומים הן בגבולה ה-
מזרחי והן בעמק הנילוס, ואף לקיים עתו-
דה אסטרטגית עצומה. למרות זאת מהווה
חזית שנייה פוטנציאלית, מיגבלה גדולה
לחופש פעולתם של הסובייטים."

התקשרות ישראלית-סינית. אך
המרחיקה העיקרית מן המצב השורר ב-
מזרח התיכון היא סין: "הדברים מכוונים
בעיקר לגבי חסימת תעלת-סואץ. רבים הו-
כירו את קשייה של ברית-המועצות בהעב-
רת אספקה לחיטונאם מחמת סגירתה של
התעלה. רק מעטים נזכרו, כי התעלה ה-
חסומה מכבידה על הרוסים גם בהעברת
יחידות-צי המסוגלות לאיים על חופי סין של

מוזש שחנינו
ממלא-המקום סגן מכות

סין... נראה כי הלהיטות הרוסית לפתוח
את התעלה נובעת לא רק מן הרצון ליצור
נוכחות במפרץ הפרסי ולקצר את הדרך
לחיטונאם, אלא גם לאיים על סין."

לכן ההתבצרות האחרונה של ברית-המוע-
צות במצרים, לפי פרויס, חייבת להדאיג את
מנהיגי סין, יש בכוחה להביא להתקשרות
ישראלית-סינית.

מה תרומת ישראל? איך יקויים ה-
גצע בין שתי המדינות? ומה תגיד עלי-
כך ארצות-הברית? לפי פרויס אפשר יהיה לה-
סתדר: כזוגמה הוא מביא את פאקיסטן,
המקיימת יחסים עם סין, למרות שהיא
קשורה בברית צבאית עם ארצות-הברית. ל-
כן מציע כתב דבר, לבקש את אישורה של
ארצות-הברית ולהתחיל לפעול לקשירת ה-
יחסים.

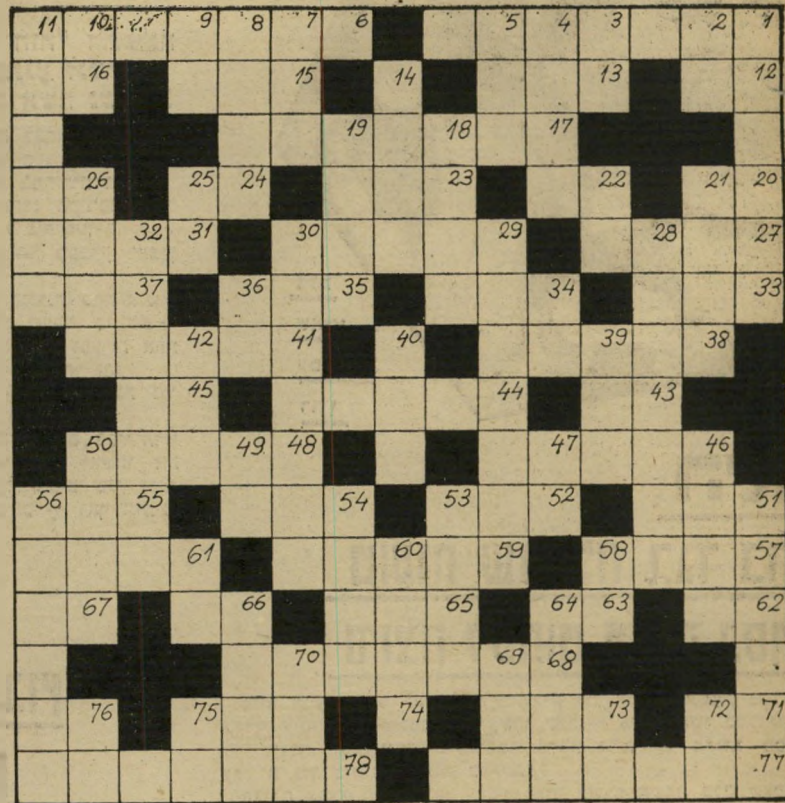
בסוף מאמרו זורק פרויס כמה אפשרויות
ממשיות לקיום הקשרים. הוא מציע אישים
כדויד הכהן, שהיה שגריר ישראל בבורמה,
והציע אז קשירת יחסים עם סין; וגופים
במק"ב כדי שיטפלו בהסדר היחסים. אך את
הגיש הוא שם על דויד בן-גוריון, הידוע
בדעותיו החיוביות על סין העממית.
אם יתגשם רעיונו של פרויס, תוכל ישראל
אל להעזר בכוחם של כ-700 מיליון בני
אדם נוספים.

קריית-גת

הרב שלא הגיע

לחופה

בשבע בערב בדיוק היה הכל מוכן כבר,
בחזונום של יעקב (23) ומול (19) שהינו,

בין הפותרים יוגורו 9 סרטי ספרים.
את סיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136 תל-אביב, ולציין על המעטפה "תשבץ 1710"

מאונך:

(1) סרסרות, תיווך (2) קרון, בלע"ז. (3)
עיר שכנה לתל-אביב (ר"ת). (4) מנביאי תרי-
עשר. (5) חם — בגרמנית. (7) זכות בלע-
דית של המעצמות. (8) שם נחה תיבתו של
נוח. (9) קיר מים. (10) בת-קול. (11) פלך
בספרד. (14) זלול גפן. (18) ציפור שיר
קטנה. (19) טס. (21) בלתי-שכיח. (22) נשוי-
מה באפו. (25) מילת שלילה. (26) שמו
המקורי של אבינו הראשון. (28) מציבת-
מחט. (29) טיפ. (30) תקופת פריחה ושגשוג.
(32) סופר אמריקני נודע ("הקץ לנושק").
(34) מתורות הקבלה במזרח. (36) גולד טרם
זמנו. (39) הקדש מוסלמי. (40) טבעת לחי-
זוק הברגה. (42) עיר בצרפת. (46) גלגולה
הראשון של הצרפדע. (47) נהר באפריקה.
(49) דגן. (50) סמיר, נעלם. (51) חזיון, דין
וברים. (53) גיתר. (54) מפורר. (56) דרגה
חזשה בצה"ל. (58) מאותיות הא"ב. (60)
במאיקולנוע צרפתי. (61) עש מזיק. (64)
גודד שומרי-ראש של רוד ושלמה. (66) רודן
יוגוסלבי. (69) וכולי. (70) עדיין לא. (72)
בן. (73) מילת זירוף. (75) צליל-למחצה.
(76) מסולם התווים.

(1) ימה גדולה בקנה. (6) "נהר הצהוב".
(12) משורר ישראלי וחתיק (ש"מ). (13)
שגר החיה. (15) ציטור שיר. (16) אביון.
(17) קיסר עליון. (20) שר, מזמר. (22) חור-
מה, קיר מגן. (23) פואמה. (24) גיבורה הלא-
מי של שווייץ. (26) הקלף הגבוה ביותר.
(27) נעלה מכל ספק. (29) סירה קלה. (31)
חביב מאד! (33) התה שלו. (34) סוג עור
מחוספס. (35) פומנאי "מים לדוד" (ש"מ).
(37) מררה. (38) חוששי לעשות כרצונו.
(41) חגים. (43) חומרי-צטוי שקוף. (44) רהו-
טה, שוטפת. (45) פרוטה יפנית. (46) בורגול.
(48) בכיין כרוני. (51) בחל, תעב. (52) אצל,
בקרבת. (54) חיש. (55) רגולטור. (57) התאחד-
תה. (59) מושב ליד עפולה. (61) הקציע אבן.
(62) בילה את הלילה. (63) חימה, זעף. (65)
יריעות פירות מיובשים. (66) מגש. (67)
ראש ללא זנב... (68) של מדע המלחמה.
(71) מידת יובש קדומה. (73) מסג. (74)
התלונן, רגן. (76) קידומת לשניים. (77)
צינוליציות. (78) פרופסור שהיה שבו ב-
דמשק (ש"מ).
להסיט את (74) שתי מיטבצות שמאלה.

כריכות העולם הזה

קוראים המעוניינים לברוך את גליונות "העולם הזה"
של שנת 1969, יכולים להביא את הגליונות שברשותם
למערכת "העולם הזה", רחוב קרליבך 12, תל-אביב,
החל מיום ראשון ה-24.5.70, בין 10 בבוקר לשתיים
בצהריים.

הקוראים יקבלו במקום, תמורת 14 ל"י, שני כרכים,
א' וב' של 1969.

עבור כל גליון חסר יש לשלם 1.50 ל"י.

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי •
המערכת והמנהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134.
תאריך: 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית-דפוס משה שהם
בע"מ, תל-אביב, רח' סין 6 • גלושפות: צינורגוריה כספי בע"מ •
העורך הראשי: ארי אבנרי • המוציא-לאור: העולם הזה בע"מ

מפני שחילקו ביום

ירושלים כרוזים

נגד סיפוח —

דתיים מכים דתיים

בוגדים! מזמ"נים! התביי"ש
לכם!

הצעקות ההיסטריות שמילאו את הרחבה ליד שער יפו בירושלים, ביום הרביעי ה- אחרון אחר-הצהרים — היו מוכרות, אך המחווה עצמה היה יוצא-דופן:

הבוגדים והמזמ"נים לא היו היפים ארוכי שיער ועטורי מתרזות — אלא קבוצת צעירים דתיים, חובשי כיסות ומגודלי זקן, ואחרים אף פאות. הם עמדו מוקפים מכל הצדדים המון זועם, שהיה מורכב ברובו מדתיים אחרים — המון שלא היה רחוק מלערוך בהם לינץ, רק צמד שוטרים שנועק למקום ל-

ראשית הסערה

התחוללה כאשר אוהדי הסיפוח תלשו את ערימות הכרוזים מידי מחלקיהם והשליכו אותם. צעירה שמידה נחטפו הכרוזים

מתכופפת לאוספם. בפניהם של האנשים מסביבה ניכרת המתחיות וההתרגשות. זעמם של האנשים מסביב היה נגד הכרוזים כי הם העדיפו שלום על שטחים. ברקע: שער יפו של חומת העיר העתיקה.

חילול הקודש החל בכך כאשר קבוצת הצעירים הדתיים הוסיפה בקירבת שער יפו וחבריה, שכללו גם כמה בנות דתיות, החלו מחלקים כרוזים לעוברים ושבים. צעירים אלו לא השתייכו לשום גוף מאורגן. הם התקבצו יחדיו כאשר גילו ש- דיעותיהם זהות, החליטו לעשות צעד למען דיעותיהם.

כרוזיהם הכילו חומר נפץ. "שלום ולא שטח הוא הדבר לו זקוקה היהדות כעת", קראו הכרוזים. "רק עליי השלום נוכח להתרכז במאמצים לשיבת העם לאמונה. ה- ערובה לגאולה ולאמונה היא החוכן שבמע- שינו — ולא שליטתנו או אי שליטתנו על שטח מסויים."

התגובה היתה מהירה. עיר השלום וה- סובלנות, שחגגה את מלאת שלוש שנים לשיחור, הפכה, באותו רגע, ממש באותו מקום, לעיר של אחירת לינץ.

★ ★ ★

מפתיע באותה סצינה היה היעדר חילופי דברים או ויכוח מוקדם. האלי- מות פרצה כמעט מיד ברגע שנתבררה זהותם של מחלקי הכרוזים.

פתח במהומה צעיר דתי גבוה וחסון, שנוסף לכיסה שעל ראשו חגר גם אקדח למותגו. נראה שלא סמך ביותר על כוחות הביטחון בעיר הקודש. הוא נטל כרוז, רשם עליו מצפ"ן, הראה אותו לסובבים אותו. צעקות מצפ"ן ובוגדים החלו נשמעות. צעיר דתי אחר, לבוש חולצה צהובה, החל קורא להמון שהתקבץ לפתות בפעולה נגד מחלקי הכרוזים. הוא לא נזקק לחזור על קריאתו. ידיו החלו נשלחות.

מישהו הסתער גם על צלם העולם הזה שנודמן למקום במקרה והחל מפעיל מצ" למתו. "אסור לך לצלם כאן! אתה שייך להם. אתה בוגד גם כן," צעק על הצלם, כשהוא מנסה להוציא מידי את המצלמה בכוח. אחד השוטרים חילץ את הצלם, אך התקפס האלמוני המשיך להפריע לו ב- עבודתו, הדביק על גבו של הצלם כרוז שהיה בידו, חברון עברית. היה זה מעשה בילעם: הקהל שקרא את הכרוז, חשב ש- הצלם אחד משלהם, איפשר לו לעבור ללא הטרדה.

★ ★ ★

פתע מופיעה בורה צעירה המח- לקת כרוזים של ארץ-ישראל השלמה. הצלחתה גדולה משל מחלקי כרוזי השלום. הדתיים התוקפים מזוהים איתה ומעודדים אותה. "בישראל השלמה יחיו ערבים ב- שלום עם יהודים," נאמר בכרוז. "זה רק בשביל הליברלים," מסביר אחד מאנשי ארץ-ישראל השלמה לנפש תמימה. "אנחנו לא מתכחשים לזה כאמת."

"כולנו רוצים שלום," מסביר אחר בלהט של תלמיד ישיבה. "אבל אנחנו יודעים הרי מה שוויו של חוזה. תמיד אפשר לה- פר אותו. לערבים אסור להאמין."

"מי צריך בכלל שלום?" מחרה מחזיק שלישי. "עלינו לדאוג לישראל של העתיד. ישראל של בנינו ושל הגולה. לכן אסור לנו להתויר אף שעל. אפילו תמורת שלום."

גם לא חיללו את שם האל. אך הם עשו משהו לא פחות נורא — ואולי אף יותר: הם העזו להטיף לשלום ללא שטחים. והיכן? בעיר הקודש. ומתי? דווקא ביום השנה השלישי לשיחור העיר.

שמע המהומה הצליח לחלצם מידי אחיהם הדתיים. פישעם של הנצורים היה חמור — ולא פלא שהם עוררו את חמת האחרים: הם אומנם לא עברו על אחת מעשרת הדיברות,

לביטחון ושלום של הפרופטורים והסטודנטים. סמל צה"ל נוטל כרוז מידי צעיר שלישי. בתמונה משמאל, אחת מבנות הקבוצה (פנים למצלמה) מחלקת גם היא כרוזים היוצאים נגד הסיפוח.

שניים מבין הצעירים הדתיים מחל- קי כרוזי השלום. המזוקן הוא יוסי לוי, בנו של פרופטור ליאו לוי. לצידו ידיו אלחנן, החבר בוועד

חסידי השלום

הצעיר המסומן בתמונה ב"א הצטיין בהתגורותו במחלקי כרוזי-השלום, תקף אותם פיזית, הסתער גם על צלם העולם הזה. ניתן להבחין באי- שביעות-רצונו מהתערבות השוטרים, אשר מנעה ממנו את המשך הבידור במקום זה.

החוסר

הצעיר דתי זה, בעל החיוך המלבב, הסית את ההמון נגד מחלקי הכרוז בדיבורים חוצבי להבות.

את המניות. ומכאן אולי ההסבר העיסוק לפרשת הצ'ק שנעלם, שאילו היתה מצליחה, היה בכוחה לתת לשפירא כ-300 אלף ל"י לתקופת זמן ניכרת.

הימור נועז

פירא, עלם יפהתואר בן 30 בלבד, ראה איך מיפעלו עומד בפני התמור טטות. הוא החליט להפעיל תוכנית נועזת: קניית מניות נוספות בבורסה האמריקאית, שמחיריה ירדו, כדי להפכם לכסף לאחר שתבוא התאוששות. היה זה הימור גדול — ולמימוש הודק לכסף נוסף.

הוא פנה ליהודה זיס, המיליונר שהסתבך גם הוא בעסקים ואשר איתו היו לו קשרים מיוחדים, וביקש ממנו צ'ק טובה. לפי דברי התובע המשטרתי, נתן לו זיס צ'ק על סך 315 אלף ל"י, משוך על בנק אגודת ישראל. שפירא ובלומברג — לפי דברי ה"תובע — ידעו כי לצ'ק זה אין כיסוי. אבל ה"תפקידו אותו בחשבונם בבנק המזרחי בתל-אביב, כאילו היה אומנם שווה 315 אלף ל"י. הצ'ק עשה את דרכו כמקובל, באמצעות המסלוקה, לסניף המרכזי של בנק אגודת-ישראל בתל-אביב.

בנק המזרחי המתין 24 שעות כדי לקבל הודעה מבנק אגודת-ישראל — אם אין כיסוי לצ'ק. כאשר לא נתקבלה הודעה כזו, היה ברור שלצ'ק של זיס יש כיסוי, והכסף הועמד לרשות שפירא בחשבונו בבנק המזרחי. מה קרה?

כדי לשבש את הליכי הבדיקה של הצ'ק בבנק אגודת-ישראל, חשוד בלומברג כי

ייתוני יום א' של השבוע סיפרו לקוראיהם בנשימה עצורה על פרשת שחיתות חדשה. פקיד בנק אגודת-ישראל עשה יד אחת עם שני נוכלים כדי להוציא במירמה סכום של 315 אלף לירות ישראליות מהבנק.

את שמותיהם של שניים מן העצורים מסרו העיתונים בלי קושי: מאיר שצידרו ביצק, סקד מחלקת עוברי-שב בסניף ה"מרכזי של בנק אגודת-ישראל בתל-אביב; ושולם בלומברג, מנהל חברת ההשקעות איריס-חן. את שמו של האדם השלישי הע"לימו העיתונים, למרות שהוא נעצר ביום ו' יחד עם שני שותפיו.

כתב ידיעות אחרונות העניק לו את הכינוי הסתמי "קרוב משפחה של אישיות דתית ידועה".

הכוונה היתה לשמואל שפירא, בן-אחיו של שר-הפנים חיים-משה שפירא. אותו שמואל שפירא, שהעולם הזה 1665 הגדיר אותו כנוכל, כוויפן וכרמאי.

עסקיהם המפוקפקים של שמואל שפירא ושותפו שלום בלומברג נחשפו על-ידי העולם הזה לפני עשרה חודשים בדיוק. המשטרה, שנקראה לחקור את הפרשה ולע"צור את השניים, העדיפה להשתק את ה"פרשה. בגלל ייחוסו המשפחתי של אחיון השר? בגלל סיבה מוזרה עוד יותר? על כך לא ניתנה תשובה.

מכל מקום, ניתן לשני הנוכלים להמשיך ולהוליד שולל את בעלי החסכונות הקטנים, במשך עשרה חודשים נוספים. עשרה חר"שים בהם עבר תחת ידי שפירא ושותפו כסף רב.

המשטרה לא שעתה לאזהרות „העולם הזה” לגבי בן אחיו של שר-הפנים - והשבוע טענה שהוא זמם רמאות של שלוש מאות אלף ל"י!

הכנים בסוד העניינים את מאיר שצידרו ביצק, שבתוקף תפקידו היתה לו גישה לצ'קים המגיעים לבנק באמצעות המסלוקה. השניים תכננו לגנוב את הצ'ק בשעה שיגיע לבנק, ועל-ידי כך למנוע מבנק אגודת-ישראל להודיע לבנק המזרחי, כי לצ'ק אין כיסוי, וכי אי-אפשר לכבדו.

מדוע לא נעצרו?

לפי התיכנון, הגיע הצ'ק על 315 אלף ל"י, ביום השישי 22 במאי בש"ע. ה"תפקידים, לבנק אגודת-ישראל. מכיוון שהפקידים מיהרו לביתם, נרשם הצ'ק ב"יומן, אך לא נבדק אם יש לו כיסוי.

ביום הראשון, ה-24 במאי הקדים שצידרו ביצק לגשת לבנק, גנב את הצ'ק והעלים אותו לפני בוא יתר הפקידים. איש מבין פקידיו בנק אגודת-ישראל לא חיפש את הצ'ק כדי לבודקו. לבנק המזרחי לא נש"לחה כל הודעה בנוגע לצ'ק, וחשבונו של בעל הצ'ק זוכה ב-315 אלף ל"י.

המירמה נתגלתה רק כעבור שבוע, ב"פגישה מקיפת בין מנהלי שני הבנקים. אחד שאל על גורלו של הצ'ק, והשני השיב שאינו יודע עליו מאומה. הוזמנו חוקרים פרטיים, נערכה חקירה לגילוי הצ'ק, וכאשר התגלה הסוד — הוכנסה המשטרה לתמונה.

כל כבר לא יכלה לחזור על עצמה פרשת ההשתקה מלפני עשרה חודשים. הרי תלור"נה של ההחלטה בנקים אי-אפשר לטשטש כשם שטושטשו התלונות של המפקדים הקטנים לפני עשרה חודשים. שפירא, בלומברג ושצידרו-ביצק, שהגדיר את עצמו כ"בורג קטן" שהובטחו לו 10,000 ל"י תמור"רת מעשהו, נעצרו.

אך בינתיים נשארו כמה שאלות פתוחות: ● מדוע לא נבדקו המיסמכים שרוכזו בידי העולם הזה בעת פירסום הכתבה ב"230.69?

● מדוע לא נעצרו שפירא ובלומברג כבר אז?

● מדוע הופסקה החקירה?

● מי נתן את ההוראה להפסיק את החקירה?

● מה הקשר בין עסקיו של שפירא לבין הודעה זו?

● מה הקשר בין העסקים שלו לבין עסקנים וגופים במפד"ל?

● לשאלות אלה תצטרך המשטרה למצוא תשובות.

פרשת שפירא התכנונה

צמוד למחיר הדולר נ"ד. אך כמו שפורסם לפני עשרה חודשים, אין ערבות זו ניתנת למימוש כי היא לת"קופה הקצרה משנתיים, ובנק ישראל אינו מכיר בהלוואות צמודות לתקופה קצרה מזו. כל זה לא הפריע לשניים להמשיך ול"לגלגל כספים. הם השקיעו כסף רב בבורסה האמריקאית, כשהשערים היו גבוהים. לפי הערכה זהירה השקיעו כשלושה מיליון ל"י מכספי הפקודות, עליהם הם שילמו במיקרים מסויימים עד 20% ריבית, מתוך הנחה שמערי המניות עולים ב-50% בשנה. אך במקום עליית-שערים באה היירידה הגדולה בול-טריט, שגרמה להפסד של שני שליש מהשקעות שפירא ושות'. מכיוון ששפירא לחה כספים מבנקים כנגד המניות שקנה, נלחץ אל הקיר על-ידי הבנקים, ש"דרשו את כספם בחזרה. הבנקים החלו למ"כור את המניות המופקדות במחיר הפסד. שפירא נאלץ לגייס כספים בכל מחיר, כדי לעמוד במשבר בבורסה בלי למכור

בות של אולד קונטיננטל, היה מתברר לו שהבטחה זו אינה מחייבת את החברה.

ההכנס הגדול

אחרי פירסום השיטה בהעולם הזה, הוזמנו שפירא ובלומברג לחקירה ב"משטרה, אך לא ננקטו נגדם צעדים להפ"סקתה. שפירא ובלומברג המשיכו בעסקיהם. כדי לשכנע את המפקד, הם פירסמו ב"ספר הטלפונים המסתג, דפי זהב לשנת 1970, תחת הכותרת בנקים: אוצר מרכזי בע"מ, מימון בנקים, ביטוחים והשקעות, שדרות רוטשילד 46, תל-אביב.

המפקד, שפנה לאוצר לאשראי, קיבל שם תעודת-ערבות שבכותרתה מוזכר השם הפועל המזרחי, מתחתה נכתב באנגלית בנקס ברוקס (מתחזק בנק) ובה נכתב כי הפירמה ערבה להחזיר את הסכום המופקד,

כמה עלו עשרה חודשים אלה לאזרחים תמימים?

איך רימו?

על מה היתה מבוססת הרמאות של השניים? השיטה היתה פשוטה: שפירא ובלומברג ניהלו חברת השקעות בשם שחל להשקעות. החברה פנתה למשקיעים קטנים שיפקדו את כספם בידה, תמורת "רחמים" גבוהים בערבות בנקאית, כפי שפירסמה בלוח המודעות של מעריב. את הכספים האלה השקיעה חברת שחל בעסקים שהב"טיחו לה רחמים גבוהים עוד יותר.

שחל היתה משקיעה את הכסף בחברת שחק, קרן להשקעות בע"מ, שמניותיה שייכות — לשמואל שפירא ולשולם בלומברג. המפקד לא ידע כי שחק ושחל שיי"כות לאותם הבעלים.

הוא היה מקבל כתב-ערבות חתום בידי חברה שחיצרית בשם אולד קונטיננטל סקורטיו אנד פייננס קומפני לימייד.

מה היא חברת אולד קונטיננטל? למי היא שייכת? מה שחה כתב-ערבות שלה? אלו עסקים היא מנהלת? חקירת העולם הזה מלפני עשרה חודשים גילתה כי חברה זו אסופה מיסטריוז, ואינה פועלת כלל בשתייץ בעסקים המיוחסים לה.

דבר נוסף שהתגלה על כתב-הערבות של אולד קונטיננטל: בצד ימין של המיסמך התנוססה כתובת בעברית: אוצר מרכזי — אוצר מרכזי לאשראי הפועל המזרחי. חק"רת העולם הזה גילתה כי אוצר מרכזי — אוצר מרכזי לאשראי הפועל המזרחי איננו רשום כלל אצל רשם החברות.

אך השם הלועזי המצלצל, בצירוף השם העברי, השפיעו על המפקדים, מפני ששם זה דומה ביותר למוסד של הפועל המזרחי, ששמו אוצר לאשראי של הפועל המזרחי. המפקד התמים היה משוכנע שהוא מלווה את כספו למוסד שמאחוריו עומדת ה"מפד"ל.

תהליך נוסף שעורר או תמיהה: בכתב-הערבות הופיעה פיסקה האומרת, כי הער"בות צמודה לשער הדולר — גם על ה"ל"א הוא שניתנו לשישה חודשים בלבד, והרי לפי החוק לא תופסת שום הצמדה לדולר — אם ההלוואה ניתנה לתקופה של שנתיים או פחות. כלומר: אילו אף פחות והמשקיע היה פונה לבית-המשפט כדי לזכות בהפ"רשי-ההצמדה, ומציג לשם-כך את כתב-הער"ב

במדינה

דרכי-אדם

אל תנטשו

לעת זיקנה

זלמן ורחל וייסברוד כבר לא היו צעירים, כאשר החליטו, בעיקבות מיבצע קדש, לעלות מפולין לישראל. גילם הקשיש לא הרגיע אותם. הם החליטו שמקומם כאן. כאן קיבלו מידי הסוכנות צריף דל ב-אברכיב, תמורת 800 ל"י. זלמן בן 75 לא ביקש יותר, אף לא תנע כל תמיכת סעד. כל עוד הוא חי, טען, לא יודק לסעד. מה גם שהוכחה לו מפורשות כי יש לו זכות לקבל, כאשר ירצה, דיוור חיים מהסוכנות.

השבוע הוא נזקק גם לדירה, גם לסעד. אלא שכאשר הוא נזקק להם, לא זכה לקבלם.

בגיל 75 — זלמן גג, נער בשם איברי-הים אבו לבדה השתעשע בגפורים בצריף הסמוך לזה של הוויסברודים, גרם לשריפת צריפם וארבעה נוספים. זוג הישישים, שחזרו לצריפם וגילו כי נעלם, פנו לנציג הסוכנות אברהם גטנר. זה שמע אותם, הבטיח להם שמחר יהיה בסדר.

המחר התמשך למחרתיים, ולשבועיים. גטנר הודיע כי כתב לעירייה, וזה עניינה. העירייה השיבה כי זה לא עניינה. שה סוכנות תיתן להם שיוון. וכך מתרועעים עתה שני העולים הישישים בין העירייה והסוכנות, מבלי לראות מוצא מהמעגל. התרועעו, ליתר דיוק. שבועיים הריצות העצבנות והלחץ תחת כיפת השמיים מו-טטו את הבעל, הוא אושפז בבית החולים איכילוב. אשתו, החולה בסכרת, לא אושפזה. היא שוכבת על מיטתה תחת כיפת השמיים, במקום בו עמד צריפה.

סטודנטים

אלימות בקמפוסים

בחסות ממשלתית

השבוע אירחה אגודת הסטודנטים של אוניברסיטת תל-אביב את השר מנחם בגין. על מה שהלך שם מדוח כתב העולם הזה שנכתב בהרצאה:

לא רק השר בגין הגיע להרצאה. הגיעו גם עשרות מאוהדי, שכל דמיון בינם לבין סטודנטים היה מיקרי בהחלט, אלא אם כן הכוונה לסטודנטים של הפקולטה לבריאות.

אוהדים אלו הגיעו לאוניברסיטה עקב שמועה שהגיעה לאוניו של יחיאל קדישא, ראש לישבת השר, כאילו עומדים אנשי ש"ח והעולם הזה להפגין את השר ב-שאלות לא נעימות.

"בוגד, רד לתעלה" המחזה באולם, בעת ההרצאה, דמה לאירוע דומה בדמו-קריטיקה עממית. הקהל המגוון שאירגן קרי-שאי שאל את השר שאלות אזהרות, ו-תשובותיו זכו למחאות כפיים ספונטניות מאור.

עיקר דבריו של בגין כללו התקפה על העולם הזה. "הפולשתיאניזם הוא מושג ש-פשוט אינו קיים", הכריז השר. "יש רק פלישתים — ואלו חיו בימי בית שני".

למרות האירגון העילי, הצליחו כמה סטודנטים אמיתיים להיכנס להרצאה — ואילו לא היסטו לשאול שאלות מביכות. הם לא זכו להשבחה. ברינום שהיו בקרבם השתיקו אותם ברגע שהתברר מה כיוון שאלתם. סטודנטים אחרים נאלצו להעביר את שאלותיהם לצנזורה לשכניהם, ורק אם אלו אישרו אותן — יכלו להעלותן ב-פומבי. כאשר הצליח הסטודנט אשר לוי לשאול את השר: "מה אתה עושה למען ה-שולם, כבוד השר — מלבד ללבות צריפים?" זכה לתשובה מהקלה: "בוגד, ארס, רד לתעלה", התעופפו לעברו שאגות.

המכים מכים. אלא שלוי לא התלונן. הוא יצא עוד בחסד. בהרצאה דומה ב-שבוע שעבר, של השר שמעון פרס, זכה לחטוף מכות של ממש, כאשר הציג את השאלה: "מה עושה הממשלה למען ה-שלומו?"

התארגנה פה קבוצת סטודנטים, המ-עילה אלימות נגד אלו שאינם מסכימים לסיסמה שתי גדות לירדן, קובע לוי, ל-שעבר סמל בנח"ל וכיום סטודנט שנה שנייה היסטוריה ופילוסופיה.

בכל מסתמן גם בתל-אביב קו דומה לזה של האוניברסיטה בירושלים — וב-רחבי הארץ: הפילוסופים מדברים, והמכים מכים.

רומיים לפני משחק הכדורגל בין נב-חרות שבדיה וישראל, במשחקי הגמר של הגביע העולמי במקסיקו, הופיע היומון הלונדוני דייילי מייל ובו נבואה, שאפילו האופטימיסטים המושבעים ביותר בישראל היו מחייכים למקראה.

הנבואה באה מפיו של רוג'ר אליוט, אחד מגדולי האסטרולוגים של בריטניה, שניסה לחזות את תוצאות המשחקים במקסיקו. בהתייחסו לנבחרת ישראל, לפי ההורוסקופים של מדינת ישראל ושחקניה, ניבא אליוט: "ישראל תנצח את איטליה ותעלה למשחקי רבע הגמר". הוא לא אמר דבר

מוטלה שפיגלר קובש השער בגביע העולמי

באשר לתוצאות המשחק בין ישראל ו-שבדיה, אולם מניחותו הסתבר כי עליית ישראל לרבע הגמר אפשרית, מלבד הנצ-חון המנובא על איטליה, רק אם תנצח ישראל את שבדיה או תסיים את המשחק בתוצאת תיקו.

עצם העלאת אפשרות כזו דיה היתה לער-ער את אמונתם של חובבי ההורוסקופים המושבעים ביותר בתורת האסטרולוגיה. כאשר ביום השני השבוע, צהלו רכבות ישראלים למשמע הידיעה כי נבחרתם זכ-תה בתיקו 1:1 במשחק עם נבחרת שבדיה, היתה תגובת רבים: "אם זה אפשרי — אז הכל אפשרי".

★ ★ ★

ר'וש — נם!

מצב הנוכחי בביתה של ישראל, יכול רק נס שלא מורך הטבע לאמת את תחזיתו של האסטרולוג הבריטי. רק אם תנצח ישראל את איטליה בהפרש של

להסתפק בפרטים הביאוגרפים הבאים של האליל החוש:

הוא נולד ברוסיה, בעיר הקטנה אספסט שלמרגלות הרי אורל. בתום מלחמת העולם השנייה, ב-1949, נדדו הוריו מרוסיה ל-גרמניה, שם, במחנה פליטים, הציע הגוינט להוריו להגר לארצות-הברית. אולם אחיו

הבכור של מוטלה, משה, כבר הספיק בינ-היים לעלות לישראל. המשפחה החליטה לעלות בעקבותיו.

לפני עשר שנים בדיוק החל שפיגלר ל-חק בליגה הלאומית, שעה שעבד כמסגר מיכני, ומאותה שנה התגלה כשרונו המיו-חד ככדורגלן ושמו השתלב בשורת השמות הראשונה של כדורגלני ישראל.

ב-1969 נבחר שפיגלר ככדורגלן השנה בישראל. היה זה הוא שהעלה למעשה את נבחרת ישראל למשחקי הגביע העולמי, כא-שר כבש שער במשחק התיקו נגד נבחרת אוסטרליה במסגרת המשחקים המוקדמים של הגביע.

השער שכבש שפיגלר בטולוקה נגד השב-דים הפך אותו לכדורגלן הישראלי הראשון בקנה-מידה בינלאומי.

החודמנות שהחמצה

על הישג התיקו במשחק נגד שבדיה אין טעם לבוא ולבכות על ההפסד במשחק הראשון במשחקי הגביע העולמי נגד נבחרתה של אירגואי, בו ניצחה אורי-גואי בתוצאה 2:0.

אולם דווקא הישג התיקו נגד השבדים מבליט את ההודמנות שהחמצה במשחק הראשון, ולא דווקא בשל מחוליהם של שחקני הנבחרת הישראלית. איאפשר שלא לשחזר מה אירע סביב משחק ראשון זה, שגרם למעשה לכישלונה של הנבחרת במש-חקי הגביע העולמי על כן — בעמוד הבא.

מוטלה שפיגלר גיבור ישראל

בחברה טובה, עם נבחרותיהם של אל-סלב-דור, מרוקו, צ'כיה בולגריה ואולי גם שבדיה ובלגיה — שלא יעברו קרוב לוודאי למשחקי רבע הגמר.

★ ★ ★

העידה מרוסיה

ישנה שני ישראל, שמשמעותו והיקפו אינם נתפסים עדיין על ידי אזרחים רבים, היה ללא ספק הישגה של הנבחרת כולה. אולם גיבור המשחק היה תמיד מוטלה שפיגלר, קפטן הנבחרת שכבש את שער השוויון בבעיטת-יעף נהדרת ממר-חק 22 מטרים לשער של השוער השבדי.

בזכות שער בודד זה הפך מוטלה שפיג-לר, החלוץ הנתייית הצנום והפספסן, לגי-בור החדש של ישראל בין-לילה. רבבות אזרחי ישראל, מהבונקרים של חזית תעלת סואץ ועד מורדות הגולן, שנצמדו אל מכשירי הרדיו שלהם כאשר הועבר מהלך המשחק ממכסיקו בשידור ישיר, ידעו ש-ישראל חייבת את יוקרתה בשדה הספורט לאותה בעיטה בודדת של שפיגלר ששילחה את הכדור לרשתם של השבדים.

באותו רגע היו רבים מהם מוכנים ל-ש-כוח לכדורגלן בן 26 מתניה את חטאו המתוכנן — כוונתו לנטוש בעוגה הבאה את מגרשי הכדורגל של ישראל ולשחק ככדורגלן מקצועני בקבוצת נאנט בליגה המקצוענית בצרפת. אלה שאינם מתעניינים בדרך כלל בספורט, ואינם מכירים את כל תולדותיו ומעלליו של קפטן הנבחרת, יכלו

שני שערים לפחות, רק אז היא עשויה להמשיך להשתתף במשחקי רבע-הגמר של הגביע העולמי בכדורגל.

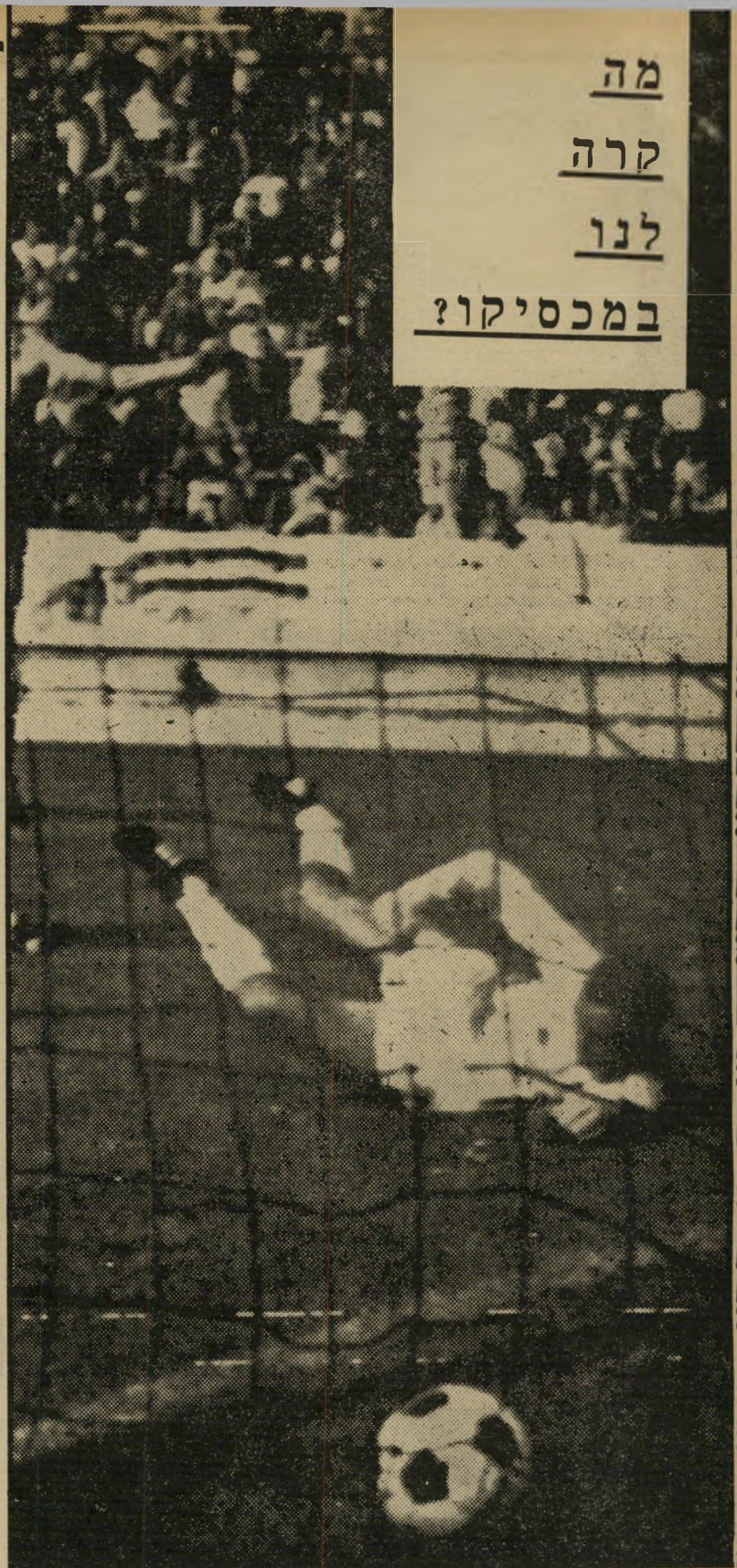
אולם גם אם לא יתחולל נס כזה הרי ההישג שהשיגו כדורגלני ישראל בטולוקה במשחקם נגד השבדים, דיו כדי להצדיק את השתתפותה של ישראל במשחקים אלה. אנשים הרחוקים כל ימות השנה מהתעני-נות בספורט וביחסי הכוחות בכדורגל העולמי, עלולים שלא לתפוס את גודל ההישג. סוף סוף לא זכתה ישראל בנצחון. היא רק הצליחה שלא להפסיד ולסיים את המשחק בתוצאת תיקו.

אולם בעולם בו עוקבים מאות מיליונים בכל רחבי תבל במתח ובחרדה אחרי גל-גולי הכדורים במקסיקו, יש לתוצאת משחק זה משמעות גדולה הרבה יותר. היא העל-תה את ישראל על מפת הכדורגל העולמי — דבר שעצם השתתפותה של ישראל במשחקי הגביע, לא עשתה.

רק בראשית השבוע קבע מאמן נבחרת איטליה: "נבחרת שאינה מסוגלת לנצח את ישראל — אין לה מה לחפש במשחקי הג-ביע העולמי". עצם העובדה שנבחרת מהול-לת כמו נבחרתה של שבדיה לא הצליחה להכניע את נבחרת ישראל — דבר שעשתה בכל המפגשים הקודמים בין השתיים, מהווה הישג מהמייב כל נבחרת עולמית שלא להסתכן בזלזול בישראל.

ההישג הוא גדול עוד יותר בהתחשב בעובדה שתוצאת התיקו לא היתה 0:0, אלא 1:1. השער שכבשה ישראל מרגלי

מה
קרה
לנו
במכסיקו?

ויסוקר סובג את השער הראשון

יוד דקה נעביר אתכם אל איצטדיון הכדורגל בפואבלה, משם תשמעו את שידור המשחק בין אורוגואי וישראל, מפי נחמיה בן-אברהם, הבטיח הקריין ל' אלפי אורחים ישראליים שוויתרו על שנת ישרים כדי לעמוד יחד עם 11 הכדורגלנים של ישראל במשחק הבכורה שלהם בגמר הגביע העולמי.

זמן מועט קודם לכן נשמעו במישור שרי רים שהתאימו לרגע החגיגי המצופה. השיר הביתה היה מרגש במיוחד, לא מעט בגלל מבצעי הבלתי רגילים, שהעלו אותו אל ראש מיצעד הפיומנים הבריטי, שחקני נב' חרת הכדורגל של אנגליה, מחזיקי הגביע. "קרתה לנו תקלה טכנית ואנו מצפים ב' כל רגע למישור", המשיך הקריין הנבון, אולם המישור המיוחל לא נשמע. משך ל' מעלה 40 דקות עברה בישראל עצבנות כמעט בכל בית שני. עד שהופיע המושיע. גדעון הוד, איש הספורט משידורי ישרא, שישב באולפן בתל-אביב וקיבל את החודשות מסוכנויות הידיעות, נטל את היוזמה לידיו והודיע: "אורוגואי מובילה 0:2 נגד ישר-אל". ההפסד שרבים ציפו לו ומעטים קיוו למונעו, אומנם בא. לאחר מחרת היום, אחרי שבישרו לנחמיה בן-

אברהם, שהוא דיבר קרוב לשעה אל מיקרופון שמעל בתפקידו, נמשכה מסכת ה' כשלונות. הפעם בטלויזיה: "בגלל תקלה טכנית לא הצלחנו לקבל את הפסקול עם תיאורו של דן שילון, השליח המיוחד של הטלויזיה למכסיקו, ובמקומו יתאר את ה' משחק אלכם גלעדי". 13 הכדורגלנים הישראליים שהיו שותפים להפסד לא שיחקו רע. הם נאבקו ב' גבורה עם הכוכבים המלוטשים של אורוגואי ואפילו הבלטו לטובה כמה מצטיינים. צבי רוזן, שנכנס למשחק ברגע האחרון, אחרי שהתגבר על פציעה, נלחם כאריה וניטרל את חוד המחץ של אורוגואי. יצחק ויסוקר, השוער הלאומי שהותיר בארץ ספקות רבים לגבי עמידתו במבחן הגדול, הניח את הדעת והשליך את גופו פעמים רבות מול כדורים מסוכנים. יצחק שום, הצעיר בשחקנים, גילה יכולת מבורכת. אולם לא היה זה משחק כדורגל מלהיב, והישראלים לא עשו אפילו נסיון קל ש' בקלים להעתיק את מרכז הכובד אל שורה של אורוגואי. צופה ישראלי נרגז הטיח בחריפות: "לפחות שינסו להתקוף, אפילו שחטפו שמינייה. זה לא כדורגל!" אחר צעק: "אפילו כשספגו 0:6 ממינס-

גלאדבאך נהייתי אלף פעמים יותר!" אולם לכך לא היה שום סיכוי. שחקני ה' כדורגל של ישראל לא העלו בדעתם לפתח התקפה. הם ידעו כי כל מי שיסתכן באיל-תור וינסה להסתמך על האינסטינקט הטב' עי שלו, לרוץ קדימה ולתקוף, יספוג מנה מהמאמן הלאומי של ישראל. ואמנם, עמנואל ("מונדק") שפר נשא ב' אחריות הבלעדית לצורת משחקה של נב' חרת ישראל. קשה להעלות על הדעת כי עמנואל שפר

דיפו לשלוח שניים מחבריהם על חשבון כספי הציבור, כאילו בדרך אגב נזכר מי שנזכר כי פסיכולוג יוכל להביא תועלת בנסיבות כה מחייבות, גייס את ד"ר אריה נשר והציב אותו בין עוזריו של שפר. אבל זה היה כבר מאוחר. היה ברור ש' בין המאמן השמרני שכל ישותו אומרת הפסדים בכבוד, כמו בתקופת הבראשית של הכדורגל הישראלי, לבין כוכבי התקפה מוכשרים כמו שפיגלר, שפיגל, פייגנבוים, טלבי, בורבה ורומנו, חייב להתחולל קרע.

המאמן אמר להתגונן וכוכבי ההתקפה דווקא רצו להתפרץ ולתקוף

באימון האחרון לפני המשחק עם אורוגואי, ואי, איבד גורג'י בורבה את השליטה על עצביו, ניסה לתקוף את עוזר המאמן אמצ'יה לבקוביץ. פרימו הדהים בהצהרה: "אני אשחק כמגן, אבל בלי חשק". שפר רב ו' התפייס עם חניכיו בשיטת הסרט הנע. ה' איומים שבאו מפיו של האיש החזק בהת' אחדות, צבי ברים, כי כל מי שיפר משמעת יוטס הביתה, לא עשו רושם על איש. כמה מידידיו של המאמן המותקף דיברו בשיבחו, טענו שממילא לא היה מה לעשות נגד יריבות כה מלוטשות כמו איטליה, שבדיה ואורוגואי, הטובות מישראל ללא עוררין. התשובה באה מכיוון בלתי צפוי לחלוטין, נבחרת מרוקו, שנחשבה גם היא לבשר-תותחים וראי, הצליחה להחזיק ארץ שלמה בפאניקה, כאשר אחד מחלוציה הכ' ניצ את שוערה של גרמניה המערבית, סג' נית אלופת העולם.

הקריין הגרמני המתוסכל, שתיאר את ה' משחק, לא איבד את עשתונותיו והציע ב'

השתוקק להיכשל במישחקי מכסיקו. איש-מקצוע מנוסה זה, שהביא לישראל שלוש פעמים רצופות את גביע הגוער של אסיה ושוכה לגיבוי מתמיד מצד תופסי עמדות הכוח בהתאחדות לכדורגל, נפל קורבן, ל' אמיתו של דבר, לחוסר ביטחונו הוא.

בשעת האימונים הספרטניים שהכין שפר לשחקני הנבחרת המפונקים בחבש ובהרי קולורדו בארצות-הברית, שנבחרו בשל גובהם הרב, כדומה למכסיקו, החלו ה' בקיעים הראשונים. הבלם דויד פרימו, הרא' שון שהחל פורק עול, הודיע ברוורות: "אני לא מתכוון לשחק מגן, שיחפש לו שפר פריירים אחרים".

★ ★ ★

מדוע לא 22?

בכך ניתן האות לעימות בין שפר לשחקניו. אלה היו מוכנים לעבור את האימונים כנדרש, אם כי הריטונים לא

האם שפר

אשם?

אדיבות למאזיניו הגרמנים האוחזים בהגה להחנות את הזכב בצד הכביש, עד ש' בישר לה כי מרוקו מובילה 0:1. אף שהספידה בסופו של דבר 1:2, אחרי שאובה זילר וגרד מילר כבשו שערים כ' תוצאה מלחץ נגדי עצום, לא חדל שמה של מרוקו להעלות חיוך של שביעות-רצון ואהדה בקרב כל האנשים שבאו להתבסס מן הכדורגל העולמי במכסיקו. שמה של ישראל לא העלה כל חיוך על השפתיים, אפילו לא חיוך של חמלה.

שכבו מעולם, אבל דבר אחד הם דרשו ממנו: שירכך את לשונו העוקצנית ושיתן להם לתקוף. הכדורגלן הישראלי לא גילה אף פעם נטיה למשמעת, שבלעדיה לא תיתכן הצ' לחה בנייה הבינלאומית. גם קברניטי ה' התאחדות לא יכלו למנוע את משבר-האמון בין שפר לבחוריו המפונקים. הם היו עסוקים מדי. שעה שכל ארץ שלחה 22 כדורגלנים בהתאם לתקנון, קיוו חברי ההנהלה במספר זה, העמידוהו על 20 והע'

במדינה

חינוך

— אתמול מורים —

היום פושעים?

הפגנת התלמידים לפני כשבועיים בבית הספר התיכון הנוצרי טרה סנסה בעכו יכלה לעמוד בתחרות עם מיטב הפגנות הסטודנטים בארצות הברית: דלתות נעקרו, שמי שות נופצו לרסיסים, לוחות נעלמו מחדרי הכיתות ורהיטים רוסקו. ההבדל היחיד היה בסיבת ההפגנה: מהר מות הסטודנטים מעבר לים מכונות נגד המורים. ההפגנה בעכו הייתה בעדם, בעד שניים מהם, ליתר דיוק: יעקב חוג'אזי ו- אדוארד טועמה אליאס. התלמידים מזעיקים הורים. שני המורים עברו בסרה סנסה מזה חמש שנים, זכו לחיבת הסטודנטים ולהערכת המנהל, ה- כומר גאטניו פיירי. כאשר נודעה במפתיע החלטת המנהל ל-

מורה חוג'אזי ומנהל פיירי
ח'אלאס, לא רוצה לדבר

פטר את זוג המורים, התגודדו בחצר בית הספר למעלה מ-500 תלמידים, מוסלמים ונוצרים, כשהם נושאים כרזות שהוכנו בי- חיפזון בגנות החלטת ההנהלה.

דחץ מכאן, דחץ משם. בפני משל- חת אחרת של הורים הודה המנהל כי הוא מרוצה מאוד מעבודתם של חוג'אזי ואליאס, רמז כי גאלץ לפטרם כתוצאה מלחץ גבוה. סיבת הלחץ לא היתה סוד לאיש מן הנוכחים: חוג'אזי לא הסתיר מעולם את אהדתו להעולם הזה, אליאס ידוע כאוהד רק"ח.

חומת אדם נגד השוטרים. אולם ביועדו את הצפוי לו עתה מצד התלמידים, נקט המנהל האומלל בצעד ימנע: הוא הורה לסלק את התלמידים שגילו פעילות מרכזית בהפגנות, איים בסגירת בית הספר, ואף הזמין את המשטרה. אולם כאשר הגיעה, לא יכלה זו להיכנס לתחומי בית הספר: חומת תלמידים ניצבה נגד השוטרים, שלובי זרוע ונחושי-החלטה. המשטרה נסוגה בלי להסעיל כוח, הומינה את המורים לחקירה. בעיקבות יציאתם של שני המורים לתחנת המשטרה — שם עוכבו עד שעות הערב המאוחרות — פרצה אותה תגובה סו- ערת, שבה ניצפו התלמידים והרסו מכל הבא ליד, יצאו מיד אחר-כך בהפגנה משול- הבת ברחובות עכו, מנפפים בשלטים על מורינו לא נותר.

הלחץ מלמעלה והלחץ מלמטה לחצו עד תום את המנהל הלחץ ומוטטוהו לחלוטין. כאשר נשאל על-ידי כתב העולם הזה לסיבת הפיטורין, התפרץ: "אלה לא מורים, אלה פושעים". כאשר הזכיר לו הכתב את מכתבי ההוקרה שנתן לפושעים, הגיב בגימגום וב- קצף, הטיח לבסוף: "ח'אלאס, לא רוצה ל- דבר, ח'אלאס".

עולים

לא רוצים לעלות?

נחטוף אותם בכוח

כאשר התפרסמה לפני חודש ימים הכתבה בעולם הזה אודות הצעיר הפולני-נוצרי-ש- הובא לארץ כעולה בעל-כוחו (קשה להיות (המשך בעמוד 32)

כל הארץ
להנ"ת מנחם

MEXICO 70

במקלט
הטלוויזיה

I.T.T. SCHAUB-LORENZ

עתה כתמיד אפשר להנות ממקלט הטלוויזיה I.T.T. „שאוב לורנץ“ הידוע בעולם הודות לייצור ללא פגם, עיבוד מעולה, שרות מהיר ואדיב.

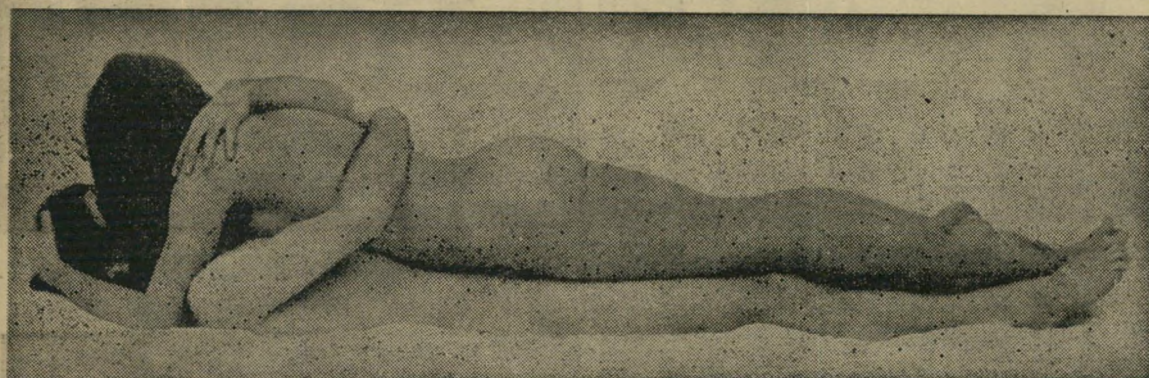
לבחירתך ששה דגמים חדישים 1970!

המפיץ הבלעדי לישראל — כינורי בע"מ:

תל-אביב, רח' פרץ 4, טל. 621989 • חיפה, דרך העצמאות 104, טל. 531266

הספר הראשון והיחיד בארץ שכולו עברית

אהבה בשניים

זוג מורים דניים מדגימים בעשרות רבות של צילומי עירום נהדרים את הכל אודות „איך לעשות אהבה“. הספר שזכה להצלחה חסרת תקדים (מאות אלפי עותקים תוך חודשים ספורים) בכל ארצות-אירופה וארה"ב. כריכה מהודרת * פורמט אלבומי * נייר משובח וכל זה במחיר של — 12 ל"י בלבד

הספר שאין צורך להתבייש בו או להסתירו. ספר נועז ומתקדם ביותר אך יחד עם זאת אלגנטי

כל תנוחה ותנוחה מלווה הסבר מלא וענייני בעברית התוספת פרקים מיוחדים על אברי-המין (כולל תרשימים), הסיפוק המיני ואמצעי-מניעה.

הספר שחייב להימצא
בחדר-המיטות של כל זוג נשוי

גזור ושלח
חזמנה / הצהרה

לכבוד

„אלבית“, חוצאה-לאור ת.ד. 33144, תל-אביב.
נא לשלוח אלי בדואר חוזר את הספר
„אהבה בשניים“, ר"ב שיק מס' —
על בנק. על סך — 12 ל"י בלבד.
אני מצהיר בזה שאני מעל גיל 18.

שם

גיל

כתובת

חתימה

תדרין

תיאטרון

*** **איוון עדין** (הבימה) — אדון ארז אלבי (וירג'יניה וולף) מציג שוב את הבדידות, האנוכיות והצביעות של הבורג'נות האמריקאית האמיתית. ביצוע טוב של מרים זוהר, סטלה אבני ושאר חברי הצוות.

*** **הנערים בחבורה** (בימות) — ההומוסקסואלי כדמות אנושית, במחזה מרתק ובביצוע מלוטש. בולטים לטובה של-מה ברישביץ, עודד האומי וטוביה צפיר.

*** **לאכירינט** (בימת צוותא) — האדם הקטן נמחץ תחת מרות שאינו מבין את מהותה, במחזה אוטוביוגרפי של הסופר אראבל. הבימוי של האוהב ליוון המחיש את אחירת האימה המזוהה של המחזה.

*** **מלון פלאזה** (הקאמר) — שלושה מערכונים מצחיקים של ניל סימון (יחסים בפארק). מישחק מקצועי של אכנר חוקיה ועונה פלדיל. מברר.

*** **נדרה בשניים** (התיאטרון הצ'י) — גבר ואשה נמלטים מן הבדידות, זה בורעות זו. הצגה חוזרת עם מישחק טוב של שלמית אדר.

*** **המבשפה** (תיאטרון גודיק) — הצגה מפוראת וצבעונית מלאת הברקות בבימוי (יוסף מילוא) ובעיבוד המוסיקלי (נועם שריף). גולדפאדן הלך לאיבוד בדרך.

בידור

*** **תליאביב הקטנה** (בימות) — גילגול שלישי של ההריון על ימי תליאביב

הראשונים. חנן גולדבלאט ואושיק לוי נחמד דים, אבל החומר מוכר היטב, ומייעוד בעיקר לאותם שלא ראוהו בגלגוליו הקודמים.

*** **חיי כלב** (התיאטרון העממי) — גדי יגיל מתמודד בהצלחה עם חומר שאינו משובח ביותר, ומוכיח תוך כדי כך כשרונות רבים ומגוונים כקומיקאי, לרצון, פנטומימאי, מגיש-פזמונים ובדרך, שאין רבים כמוהו בארץ.

בידור

לאט

אבל בטוח...

"אני רוצה לעשות איתה נסיון. לבנות אותה לאט-לאט." דברי האמרגן אברהם ("פאשנל") דשא על בת-טיפוחיו העכשווית, רבקה זוהר, שכונתו המוצהרת ללכת איתה במה שהוא מכנה: דרך של זמר.

מה זאת אומרת לבנות דרך לזמר? לשם מה צריך זמר בכלל מורה-דרך, ואיזה מין מורה-דרך הוא צריך? אלה שאלות צעירות של התעשייה הפורחת ביותר בעולם המטרופוליטני, ובמלמל של צעירים בארץ במיוחד. כי הבידור, יותר משהוא אמנות, הוא תעשייה. תעשייה רפואית כמעט — שתי טיפות מן הנוזל הלא-נכון במירשם מסויים, יקלקל את המרקחת כולה.

איך להימאס מהר. כדי להכין מירשם שם מוצלח שיימכר בהמונים, ושהיה שונה בהחלט מאלפי המירשמים הדומים בשוק, צריך לדעת כמה דברים שלא תמיד מתמצא

בהם האמן עצמו, שלעתים הוא סיפוס מרו כן בעצמו, מפונק וחולה הערצה-עצמית. למשל, כוכב בזמר הקל זוכה ללהיט אחד, רוכב על גלי הצלחתו ככל האפשר. הוא מנסה כוחו בכמה להיטים דומים. הוא נערץ. הוא נאהב. הוא מוקף בהומנות להור פעות. הוא צעיר. הוא רוצה לעשות חיים. הוא שר ביום ומופיע בערב. הוא שר ב-ערביראיונות, בדיסקוסקים, בתוכניות-בידור ובמיצעים. בארצנו הקטנטנת הוא יימאס מהר בקצב כזה.

"לרבקה היתה צפויה סכנה דומה", מספר פשא. "היא שבתה לב" בות בקולה הנקי עם מה אברך. אחר-כך הלכה לפסטיבל-הזמר אשחקק, עם שיר מסוי כן כמו על כפי" יביא. בשמיעה ראשונה השיר לא נקלט, אבל עד מהרה היה לשיר המושמע ביותר מכל שירי הפסטיבל, ובסוף השנה הקדים את כל האחרים במיצעי הפזמונים ברדיו. את צע וצצה כבר נשאה רבקה על כפיה בפסטיבל הזמר השנה זכה השיר רבי עקיבא (שדמה במכוון ובפרינציפ לאליהו הנביא של השנה שעברה) אך ורק בגלל רבקה. אין זה סוד.

לא לקנות אוטו. "אני לא רוצה ש-תשרוף את עצמה. יש לי תוכניות בשבילה. היום היא על פרשת דרכים. שאלתי אותה אם היא מוכנה לוותר על כל הזוהר הפתיאומי, לא להתחיל תיכף בחיים משוגעים ולקנות אוטו... שאלתי אותה אם היא מוכנה לוותר על הקונוינקטורה שיש לה עכ-

נפש צורב ופרטי של כל אחד עם עצמו. תיאטרון, "בימות" הגיע כבר להצגת המאה וחמישים של "הנערים שבחבו" רח", בבימויו של חיי קילוס. הסרט, אותו הפיק קראולי עצמו, עם צוות ה-הצגה המקורית של "אוף ברודוואי", בבימויו של פרדריק ויליאם, ראה את בכורתו זה מכבר.

עתה ניתן להשוות את תמונות הסרט עם תמונות הסצנות המקבילות בהפקה הישראלית. נדמה כאילו שתי חבורות תאומות ניצבות זו מול זו, והדמיון בין השחקנים מפתיע.

פנים מלחיות ומפחדים למות, דבריו של מארט קראולי שהצג במחזהו בני-אדם בודדים, ילדותיים, בעלי כשרונות ומגמים, כמו כל בני-התמותה האחרים, ולא יוצרים נלעים שכל אופיים מס-תכס בכינוי-הגנאי: הומוס.

תשעה טיפוסים שונים ומשונים מאכ-לטים את במתו של קראולי. הם באו לחגוג את יום הולדתו של הרולד (של-מה ברישביט) ובמקום מסיבה הם מטי-חים זה בזה אשמות, עומדים מול עו-למם, ותוך כדי כך הופך הצחוק הפרוע של ההלצות מתחת לחגורה, לחשבון-

התאומים שבחבורה

"כמו חיחודים בשנות החמישים, וה-כושם בשנות השבעים, נעשו גם ההר-מוסכסואליים סמל לרובד אנושי שה-חברה מתנכרת לו ביועין. חדמויות ב-נערים שבחבורה' הן של בני-אדם העיי-

רוזן, צפיר, רוזנברג, תאומי וירדני

קומבס, נזסון, גרין, גורמן ופרנטיס

בישראל: דודו ירדני ועודד תאומי

באמריקה: קומבס ונזסון

רבקה זוהר וירדני

שיו, וללכת לאט אבל בטוח. היא הסכימה. אילו תוכניות יש לפשא. עשורה עשורת תוכניות-בידור, הפיק סרטים, יצר את ה-גשש וגידל את גדי יגיל? "אני רוצה לע-שות אותה זמרת. זמרת-שחקנית של מחזות מוסיקליים. זמרת שאחרי חמש שנים או קצת יותר תוכל לעלות על במה לבדה, ולהחזיק את הקהל בזכות הוכרונות וה-חיות שנתנה לו במשך השנים."

תמיד לחזור. נשמע יומרני? ועוד איך! וכי כמה ברברה סטרייסנד, נינה סימון או גילייט גרקו יש בעולם?

רק בימים אלה ראה אור תקליטה הי-ראשון. אין זה אוסף מקרי של שירים, ו-גם לא הורכב בחוסזה. יש לפשא עקרי-נות: "קודם כל בחרתי שירים שיפגינו את קולה המיוחד של רבקה. יש לה מין קול שכזה, שכשהיא שרה נמוך הוא יוצא מן הכלל. אבל בשיר צריכה להיות לה גם הודמנות לפתוח אותו לגובה. ויש לה גו-בה ויש לה עוצמה. מצד אחר, מבינים כל מילה. אז בחרתי שירים שיש בהם גם משמעות לתוכן. יש למשל שיר של אלתר-מ, או שירים עם הומור כמו האיש ממרט."

לא צריך להכריז. לבנות אומן ב-גיונגל הבידור, פרושו לא רק ללמד אותו, כי אם גם להלביש אותו, ולומר לו מה לומר. "האחריות להצלחה מתחלקת בין ה-פרפרטור, הביצוע והאישיות", נאום הפשע. "רבקה-לה צריכה להישאר נעלם. היא צרי-כה להופיע בהופעה צנועה. לא להופיע ב-יהלומים ובכלב-שעשועים... היא לא צריכה לנקר את העיניים בלבוש צעקני. בשום ראינות או פגישות לא להביע דעה של מומחה. לא להתראיין כמו כוכב ולסנן בין השיניים, הכל זבל... יש לה קסם משלה, והיא צריכה להישאר כמו שהיא."

תוכניות מעשיות? רבקה תופיע במופע שירי החומש של מאענגר, ותשיר בעברית את חפקית הגר (בבימויו של בונים ב-היכל התרבות). זה מופע חרפעי. אבל ה-עיקר הוא: רבקה והקריבושיות, כלומר, תוכנית שבה תופיע רבקה זוהר עם ארבעה נגנים, בניצוחו ובעיבודו של דוד קריבושי. ישנו גם מחזמר באופק, מחודש למענה — אירמה לה דוס, ותוכנית-יצוא עם גדי יגיל. וכי בחיים עסוקים אלה יכול אמן להיות רעב להופעות?

תקליטים

פסטיבל הזמר תש"ל (סי.בי.אס) — ליתר דיוק ארבעה מביצועי הפסטיבל, ועוד כמה מילואים, ביניהם שניים תזמורתיים. צמד דרום ("בעיר הזאת"), הפרברים ("אם תבקשי") וחזה אלברשטיין ("ילדי איננו ילד") הם החלק היותר טוב בתקליט בינוני מאד.

גדי יגיל — חיי כלב (סי.בי.אס.) — גדי אינו זמר, והדבר מורגש בתקליט יו-תר מאשר בהופעות. לעומת זאת, המערכו-נים מצחיקים אפילו בשמיעה בלבד, וזאת בזכות כשרונו של המבצע.

*** נוסע עובר בגשם (אסתר, צרפת) — מתח מיקצועי עם צ'ארלס ברוג' סון בתפקיד הראשי, הבמאי: רנה קלמנט.

*** הפרחה (בן-יהודה, ארצות-הברית) — חיים על גדות המיסיסיפי מתואר רים בצורה מלבבת, בסרט משוחזק ומבויים בחיבות רבה.

*** שמונה וחצי (גורדון, איטליה) — פליני מתאר לבטי אמן בשעת יצירתו, יצירת-מופת קשה לעיכול.

*** פרח הקקטוס (דקל, ארצות-הברית) — תעלולי רופאי-שיניים ורודף-נשים, ומכירתו הנוקשה, הפורחת כמו קקטוס. קומדיה לקיץ.

*** הסוד של סנמה ויטוריה (מגורי, ארצות-הברית) — כפר איטלקי מסתיר מליון בקבוקיין מפני הגרמנים, בדומה מבדחת. אנתוני קוין ואנה מניאני.

*** נמל תעופה (מקסיס, ארצות-הברית) — סופרמרקט של בעיות ותסביכים, במסגרת מקצועית של רבי-מכר. מקצועי, מרחק ונשכח במהרה.

*** המושגעת משאיו (גת, אנגליה) — המושגעים מצילים את העולם מיד הבריאים ברוחם, העומדים להמית עליו אסון. סמליות שקופה ופסטימית, צילום יפה והמון כוכבים.

ירושלים

*** Z (ירושלים, צרפת) — סרט שנושאו הפוליטי, הוקעת משטר הקולונילים ביוון בפרס ומישטר טוטאליטארי בכ"ל. מוגש בצורה מרתקת כסרט-מתח לשמו. משחק טוב של איב מונטאן. בימוי: קוס'טה גבראס.

*** מטריית שרבורג (סמדר, צרפת) — רומנטיקה של נעורים מול אהבה של בגרות על רקע עיר הנמל שרבורג בעטיפה של בונבוניירה מקסימה, מצולמת ומושרת להפליא. מלחין: מישל לגראנד. שחקנית: קטרין דואה.

חיפה

*** שוים ליריד (גל-אור, ארה"ב) — ידידות בין גאנגסטרים המעניינת ב"עיקר בגלל שני השחקנים שהסכו כבר ל"טיפוסים: אלן דילון וצ'ארלס ברונסון. *** צ'רימי המתזקקה (גיל, ארצות-הברית) — שירלי מקלין מתעלה בקסמיה על תוכן רדוד של מחומר בינוני. קטעי כוריאור גרפיה טובים. כמעט מבדר.

כוכבים

חברו

של בלמונדו

ז'אן פיין מריאל גבה-קומה, קרה, מ"שופם. קול עמוק, תנועות רחבות, מ"בט משוכך. עשרות הצלחות בתפקידי מישנה קומיים. לפני זמן לא רב נראה בארץ בהנב המקסים, בדמות נ"ע-שעשועים מוזק ומקריח, המתקשה לפתות את בתי-זוג"תו. מריאל עלה על דרך המלך. שני סרטים לאחרונה — תעלולי מארי וחי פרקציוניסטי, הפכו אותו לכוכב. ואם לא די בכך, הפקיד המחזאי ז'אן (בקס) אנוי בידיו את התפקיד הראשי בהצגתו החדשה הדגים האדומים. "אני הייתי תמיד בינוני" מספר מריאל על עצמו, בהנאה רבה, "תלמיד בינוני, קריי-רה בינונית, פרסים בינוניים בקונסרבטוריון, בקיצור, סמל הבינוניות, סרט לגובה, שהוא הרבה למעלה מבינוני".

מריאל

יותר מגאנגסטר

לעומת חוות-ידעת זו, זוכרים חבריו לימודים את מריאל, ואת חברו, בלמונדו, כשני הליצנים, שעשו היסטוריה והשאירו

אמריקה נוסח

אנטוניוני

אנטוניוני — זאברסקי (צפון, תל-אביב, ארצות-הברית) — הוא ביטוי לדרך בה רואה אמן אי

אנטוניוני-זאברסקי: אוהבים במידבר

מישהו את תקציבו באמצע ואמר לבמאי: "כאן תסיים ויהי מה". משום כך, התוצאה שופעת נקודות מעניינות, ומורגשת בה ידו של אנטוניוני, אך חסר הגיבוש הרעיוני של סרטי קודמים.

רופי את אמריקה של ימינו. מצד אחד, סטודנטים אשר קצו בחברה הקאפיטליסטית הנוכחית, רוצים לשנות אותה בכל מחיר, ומוכנים אפילו לצאת נגד משטרה שידה תמיד על ההדק, כדי להגשים את שאיפותיהם. מצד שני, עולם העסקים, סואן, רועש, נדחף על-ידי מפלצת. התרמית הענקית הקרויה פרסומות. אין זה סוד שאנטוניוני מטיב לדבר בתמונות. הוא מצלם אסימטריות סטודנטים בסיגנון תיעודי, והסצנה מקבית לת משמעות אותנטית של יומן-חדשות. הוא מכסה רחוב שלם בלוח פרסומות, עליו מצוירות תמונה כפרית מלבבת, כדי לגלות מאחורי הלוח בנייני תעשייה מפויחים. הוא מדגים פרסומת לטלוויזיה, בה ממלאות בובות את תפקידי השחקנים, ותחיוכים הפלאסטיים מדגישים את הזיוף שבסיסמאות-מכירה מתקוות מדבש. הישגיו של חלון והקרה, שבו מתרחשת הסצנה המרכזית בסרט, הוא ניגוד חריף לכרך הסואן וגדושה-האלימות, ואילו סצנת האהבה בשימון זה מדגימה את ההשתחררות המחוללת מן המוסכמות והמינהגים של המינסטר המיושן. כל זאת בשפת תמונות. אולם מה שנוגע לפיתוח רעיוני נות אלה, הסרט מקוטע ולא דווקא ככוונה, כאילו חתך

חוסר השיגרה

שבאהבה

ג'ון ומרי (פאר, תל-אביב, ארצות-הברית) — גבר ואשה מת-עוררים בבוקר במיטה כפולה. הם הכירו ערב לפני כן, ההיכרות הובילה למצעים, והם עדיין אינם יודעים זה את שמו של זה. חעיניים בוחנות בסקרנות את בן-הזוג הנראה לראשונה באור היום. הוא מעיף בה מבט של תרגול שחצן, שהצליח בתחבולותיו, ואילו היא מודיעה לו: "אני אומרת לפעמים גם לא".

המצלמה ממשיכה לעקוב אחרי התפתחות היחסים בין השניים במשך יום אחד בחייהם. היא מדלגת אחורה אל תוך זכרונותיהם, מפליגה עימם בהזיותיהם ורומות למח"שבות והיסוסים שאינם מעיזים להביע בקול. בקיצור, סיפור-אהבה פשוט, שיכול היה לגלוש בקלות רבה אל הדפוסים ההוליוודיים המתקתקים, לולא במאי ושני שחקנים, היודעים לעצור בדיוק על גבול הטעם הטוב. דאסטין הופמן, בדמות הרווק, חושק בחברה נשית, ועם זאת מפחד להילכד בהתחייבות כלשהי. מיאה פאר, כנערה החושבת במקביל, מפחדת להסגיר את עצמה בדבר רים מפורשים. השניים אינם משחקים תפקידים, אלא נראים כאילו צמחו ממש מתוכם, ואי-אפשר להפריד ביניהם לדמויות שהם מגלמים. ואילו הבמאי, פיטר ייטס,

פארו והופמן: ישר מהגועל-נפש

לא זו בלבד שחשכיל להתגבר על המיכשול של צילום סרט כימעט במלואו, בתוך אותה דירת-גג, אלא גם ידע לפזר את העננים הוורודים, בכל פעם שהצטברו, במנה מתאימה של הומור.

הגוף המתוק

של קארול

כה יפה, כה מושחתת (הוד, תל-אביב, איטליה) — זכות ה"קיום של סרט זה מתבטאת ב"נכוונותן של שלוש גברות נכבדות להסיר כל כסות מגופן. האחת היא קארול בייקר, שהתמחתה כבר בעניין. השנייה היא ריקה בלאנקס, המראה רצון ללכת בעיקבותיה. והשלישית היא נערה כושית חטובה ואלמונית, הצריכה

אבל מכיוון שאי-אפשר לצפות אף מצנזור אחד שיתן ברכתו לסרט שיש בו שלוש נשים בשלבי-התפשטות שונים ותו לא, החליטו האחראים לסרט כי רצון למצוא חוט מקשר בין התערטלות אחת לשנייה. לצורך זה, בחרו בסיפור-מתח-זאבים, מלווה באלימות ובסצנות מיניות. העלילה הבלשית שקופה לגמרי (גילוי פרט אחד ממנה עשוי למוטט אותה כליל) והצופה אינו תוהה כלל מה תהיה התפתות הבאה, מאחר והיא ידועה לו כבר. הוא רק שואל את עצמו כמה תפניות יהיו עוד עד סוף הסרט.

צילומי הצבע מטושטשים, הבימוי חסר דמיון או מקורי, וריות, ואפילו נוכחותו של ז'אן לואי טריניטיאן, הנחשב לשחקן רגיש בדרך-כלל, אינה חורגת מן הרמה הכללית.

בייקר בפעולה: יפה ומושכת

אבל כל זה בעצם לא חשוב. כי כל מה שרצו להראות בסרט זה הוא — גופה המתוק של קארול בייקר.

במדינה

(המשך מעמוד 29)

יהודי העולם הזה (1707), היה בכך חידוש. יחד עם זאת, אפשר היה לראות בכך מקרה יוצא דופן, תוצאת מישנה לא ברורה. השבוע התגלה כי לא היה זה המקרה היחיד. לפחות מקרה נוסף דומה אירע — ואף חמור יותר.

הטיפה בוינה. קריסטנה מאיסטר ו-בנה אנטוני, אזרחים פולניים, קאתולים אדוקים, ביקשו מממשלת פולין היתרי-ציאה

אם קריסטנה מאיסטר
במקום לבלגיה

בן אנטוני מאיסטר
— חטיפה לישראל

לישראל. הפעם נענו. "אבל בכלל לא חשבנו לעלות לישראל", מסבירה קריסטנה. "אין לנו כל קשר אליה, עם כל הכבוד לעם היישוב בה. רצינו לצאת לבלגיה כדי שבני יוכלו ללמוד שם, ולא היתה לנו דרך אחרת."

עם היתרי-ציאה בידם, עלו האם ובנה על הרכבת לאוסטריה. בדרך אסף שוטר מכל הנוסעים את היתרי-הציאה שלהם, הסביר כי הם יוחזרו להם בוינה.

"אבל בוינה כבר חיכו לנו שלושה אנשי הסוכנות", מספר אנטוני הממושקף ויפה: "התואר, 'אחד מהם בשם עורדין בורן, והודיע שעלינו להתכונן לטיסה לישראל."

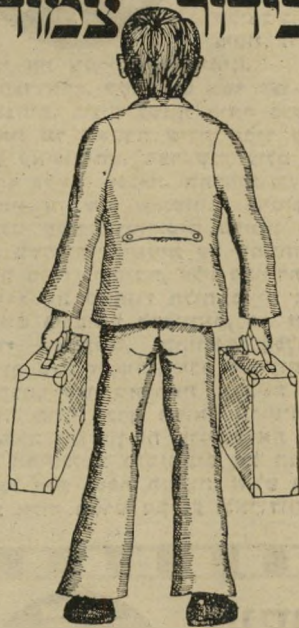
התחננו בפניהם. שני הפולנים ה-נדהמים הסבירו לאנשי הסוכנות שהם לא מתכוונים לנסוע לישראל, אלא לבלגיה, אינם יהודים כלל. "כשביקשנו להחזיר לנו את המסמכים שלנו, הם סירבו", מספרת קריסטנה. "התחננו בפניהם, הסברנו ש'אנחנו צריכים להגיע לבלגיה — לחינם."

"פנינו לעזרת היג'אס, אירגון סיוע לפליטים הנמלטים מארצות הגוש הקומוניסטי", מספר אנטוני. "הם היו מוכנים לסייע ביינו — אך ביקשו תעודות. ואלו — לא היו לנו. אמי חזרה לסוכנות, התחננה שיקחו רק אותה לישראל, ולי ירשו לנסוע לבלגיה. אבל הם ענו לה שבישראל מעוניינים דווקא בצעירים, לא בזקנים."

"כשנסתיים תוקף היתרי-הציאה שלנו — נאלצנו בליתי-ברירה לעלות לישראל", זועמת קריסטנה. "דבר ראשון שעשינו בארץ — ביקשנו מפולין העתקי המסמכים שלנו, ו-הם הגיעו, כשבהם נאמר בפירוש שאנחנו נוצרים, ושמעולם לא היינו רשומים כיהודים."

"אבל מה זה הועיל לנו? כלום. אנחנו יושבים פה בחולון, לא יכולים להזוז כי אין לנו כסף, וסובלים בארץ שהיא זרה לנו, כי אין לנו שום קשר איתה ועם הבעיות שלה."

יש מקום? מטבה צרפתי? בידור צמוד?

שאלות יסודיות הקובעות אם תשוב מרוצה ורענן מחופשתך. לפני צאתך לנופש, חסוך לעצמך התלבטויות ושיחות חוץ, העזר ב'אינפורמציה ובנסיון של חב' 'קל'. תוכל להזמין מקום לכל בית הבראה ומלון בארץ, ללא כל תוספת. שעות משרד: 19.00—8.30, ו-לנוחותך תוכל להזמין אף באמצעות הטלפון. הבא מודעה זו ותקבל שי נאה.

חברת **קל**
תל-אביב
רחוב גורדון 28
טלפון 222042

חיש-קל ובהצלחה בטוחה

(במשך שבועיים בלבד)

חלמנו קצרות

עברית ו/או אנגלית

ב"אולפן גרג" (בר-קמא).

ת"א: גורדון 5 טל. 236209

קורס חדש יפתח ב-21.6.70

מכון

פסיכולוגי

בהנהלת נתן רוזניק

הרפית מתח ולמוד הפנזה

טפול בחוסר בטחון ותסביכים

ת"א, המלך ג'ורג' 44
בשעות: 18.00—15.00
חיפה, טלפון: 69300

בוטיק

"קוקי את קובו"
לגבר האקסקלוסיבי

רח' אבן גבירול 30
(בפסג')

(מול הכניסה לדיסקוסק עיבר)

למלכת היופי של ישראל, מושיט ציפורין, ציפתה אפתעה נעימה בביקורה בביתן השופרי ביד המזרח — שעון "טיסו", זהב, שהוענק לה על-ידי מר ש. רוזנסקי, מנהל סוכנות "טיסו" בישראל.

העולם הזה

תעריפון המנויים של

17.12.69

לשנה לחצי שנה
בלירות בלירוב

30	58
35	66

דמי חמנוי בארץ

לכל ארצות תבל, בדאר רגיל

דמי חמנוי לארצות חוץ בדאר אור

44	86	לכל ארצות אירופה ואיראן
82	160	ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל
90	176	לאוסטרליה וניו-זילנד
77	150	למקסיקו, פנמה
57	110	לארצות-הברית ולקנדה
62	120	לאוגנדה, טוגניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד
72	140	לדרום-אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה

המשרד המרכזי של

תנועת העולם - כוח חדש

רחוב החשמונאים 88—90 תל-אביב

קומה א', חדר 5.

טלפון מיספר 265836.

המשרד פועל במועדים הבאים:

יום א':	14.00 עד 22.00
יום ב':	9.00 עד 13.30
יום ג':	9.00 עד 13.30
יום ד':	14.00 עד 19.00
יום ה':	9.00 עד 13.30, 19.00 עד 22.00
יום ו':	9.00 עד 13.00

5 המועמדות הסופיות

מלכה דינר

מלכת המים
1970

מטעם

העולם הזה

בחסות שעוני

CITIZEN

ב התחשב באימרות השפר שאתה עשוי לשמוע מפיה של בת טיפשעשרה בימינו, בתשובות שאתה מקבל מבתך בת התשע, ובקללות שמביאה בת הארבע מהגן — מלכה דינר היא חידוש מרענן.

המועמדות מספר 5 לתחרות מלכת-המים היא אמנם כבר בת 20 ונשואה מזה חצי שנה — אבל מסוגלת עדיין להסמיק כשהיא מקבלת מחמאה. שלא לדבר כשהיא שומעת מילה גסה.

היא גם מתביישת ללכת לבדה לים או לבריכה, כמו שאתם רואים אותה. ואם בעלה שלמה, העובד באגד, לא יכול להצטרף אליה, היא מדביקה לעצמה את אמה — או נשארת בבית.

בקיזור — ילדה טובה כזו של אמא-לה, ככל שלא תאמינו שעדיין נשאר שריד לגזע זה. אפילו לגשת לתחרות היא ביקשה קודם רשות מהבעל.

***

היא ילדת פולין, עלתה לארץ לפני 18 שנה, גרה באשקלון. עיניים ירוקות, ירוקות, שיער שחור, 170 ס"מ. יפה-פייה, דוגמנית, דוברת צרפתית, אידיש,

ברבורלה מלכה היפהפיה לבויה שבהגד היס החדיש של חברת גוטקס — ברבורלה ההולס אותה.

עברית, וגם פולנית. תלמידת לאה פלטר. כיאות לילדה טובה כזו, היא אוהבת בעיקר לקרוא ספרים. משם כנראה היא רכשה את אהבתה לרומנטיקה, בעידן קשוח זה. טיפוס רומנטי כזה לא פגשתם מימכם.

***

אבל מה שמיוחד את מלכה דינר בעיני קר היא העובדה שהיא נשואה. היא המועמדת הראשונה לתחרות מלכת המים, בכל השנים. המתעבת לתחרות בסטאטוס כזה. מדוע בעצם? לא יודעים. מעולם פשוט לא התייצבה לפני כן מועמדת נשואה. או למתקדים שמלכה יצרה עורר בעיות קצרות מאוד. בדיקה יסודית של התקנון גילתה שנשואה איננה פסולה — ומלכה התקבלה.

יותר קל מאשר ברבנות, אפילו.

ירוק ירוק לוא היתה צריכה חברת הלנה רובינשטיין לבחור בדוגמנית, כדי שזו תציג את מוצריה החדשים, לא היתה צריכה לחפש הרבה. מלכה דינר היפהפיה עונה בהחלט על כל הדרישות הקפדניות והחמורות לתפקיד אשר כזה.

נשואה

אינה פסולה

הכלה מלכה ובעלה בכל תפארתה. כשר היא נעזרת במיטב מוצרי חלה. היא משתמשת רק בתכשירי יופי משובחים.

★ ★ ★

את שמך וכתובתך:

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

כל רגע ב

★ ★ ★

_____

בעולם זה כבר נפוץ. לובשים בבוקר,

זורקים בערב. ומה איתך?

האם גם את תהיי מוכנה ללבוש

תחתוני נייר

ליאורה מיסון
חסל סדר כביסות

יוכבד לוזנובסקי
ואם ייקרעו התחתונים?

שוקמית ציטאט
מרששים

בתיה צור
לקיבוצניקים, לא בא בחשבון

אהובה לוי
סקסי

תמר מאיר
לא סימפאטי

יהודית נ.
תלוי במחיר

אם לשפוט לפי הנסיון המעט שכבר נרכש בישראל — התשובה היא כנראה חיובית. אסתר מירלס, בעלת חנות המתמחה בלבני, חלוקי, סדיני ושמלות נייר, ברחוב דיוניגוף בתל-אביב, ייבאה לאחרונה מישלוח נסיוני של לבני נשים מנייר — והתל-אביביות חטפו אותו כמו לחמניות טריות. קנו תריסרים בבת-אחת, למרות המחיר הגבוה יחסית: 95—150 אגורות לזוג תחתונים; 10 לזוג מניפון, שמלה וחלוקי. ומאחר שמבחינת המראה אין כל הבדל בין לבנים אלו ללבנים מבד, כפי שניתן לראות מהתמונה משמאל, בה לובשת הדוגמנית תחתוני-נייר — יש להניח שהישראליות שיל-מו סכומים אלו עבור יתרונות אחרים. מהם? האם באמת משהו כל-כך מיוחד בתחתוני נייר? דעתן של הישראליות: אומרת תמר מאיר (23) פקידה באי.בי.אם: „אני לא קונה דברים כאלה. זה פשוט לא סימפאטי.“

יוכבד לוזנובסקי (18) חיילת בצה"ל: „אישית לא ניסיתי, אבל ראיתי במסיבה פעם שנקרעה למישהי שימלה כזאת מנייר, ואי אפשר היה לאחות את הקרע בשום אופן. אני לא הייתי מסתכנת בזה. לוא היו נקרעים התחתונים, מה היא היתה עושה?“ שולמית ציטאט (20), סטודנטית: „הלאו ורק אפשר היה לקנות אותם. הם מאוד פרקטיים. אפילו גורמים לסקרנות, כשהם מרשרשים.“

ליאורה מיסון (21): „בשביל ילדים זה בטח אידיאלי. חסל סדר כביסות.“

אהובה לוי (21), מזכירה: „זה נהדר, ביחוד כשהם מקושטים. זה אפילו סקסי.“

מרסין אנה (25), אחות רחמניה: „זה שימושי, נוח ונעים. כשהייתי בארה"ב, השתמשתי רק בלבנים כאלה. זוג תחתונים עולה בערך 20 אגורות.“

יהודית נ., שמינסטית: „זה נחמד מאוד. תלוי רק במחיר.“

רבקה פרחי (24), עקרת-בית: „באמת — יש דברים כאלה? לא שמעתי. תגידי איפה אפשר לקנות את זה? זה צריך להיות חלום.“

בתיה צור (24), קיבוצניקית: „בחיים שלי אני לא אלבש את זה!“

ואי אפשר היה לאחות את הקרע בשום אופן. אני לא הייתי מסתכנת בזה. לוא היו נקרעים התחתונים, מה היא היתה עושה?“ שולמית ציטאט (20), סטודנטית: „הלאו ורק אפשר היה לקנות אותם. הם מאוד פרקטיים. אפילו גורמים לסקרנות, כשהם מרשרשים.“

ליאורה מיסון (21): „בשביל ילדים זה בטח אידיאלי. חסל סדר כביסות.“

אהובה לוי (21), מזכירה: „זה נהדר, ביחוד כשהם מקושטים. זה אפילו סקסי.“

מרסין אנה (25), אחות רחמניה: „זה שימושי, נוח ונעים. כשהייתי בארה"ב, השתמשתי רק בלבנים כאלה. זוג תחתונים עולה בערך 20 אגורות.“

יהודית נ., שמינסטית: „זה נחמד מאוד. תלוי רק במחיר.“

רבקה פרחי (24), עקרת-בית: „באמת — יש דברים כאלה? לא שמעתי. תגידי איפה אפשר לקנות את זה? זה צריך להיות חלום.“

בתיה צור (24), קיבוצניקית: „בחיים שלי אני לא אלבש את זה!“

תשובה

לשיר השלום

בהיאחזות הנחל בבבל /
החלוצים באים להתנחל /
קובעים עובדות, יוצרים יישוב
של ספר /
יושבים אנחנו בבקעת שנער.

התקריות בנילוס נמשכות /
סין מזרימה לשם יותר כוחות /
וצה"ל מתגבר על האיבה /
עומד הוא לפני שעריה של מוסקבה.

פזמון:

כי כל מקום שבו דורכות רגליו
של צה"ל /
הוא כבר שלנו, לא נחזיר אפילו
שעל /
והמלכות — שלמה לעד /
אנו חוזרים גם לספרד.

לאפריקה המזרחית שטים /
כי שם ישבו עשרת השבטים /
טהיטי, עיר ואם בישראל /
נשוב אליך בעזרת האל.

את הירח נשחרר גם-כן /
מפני שאנו צבא מגן. /
נפוש קמעה לספור את המתים /
אחר-כך נלך לפוצץ בתים.

פזמון:

כשכל חשרות וחדליות והרינות /
פוסעות לאט בתוך שדירת /
קזוארינות /
אנחנו לא נאמר עוד די /
עד שנגיע /
לשבתאי.

מוטי טל, תל-אביב

המיפלצות שלי

אני יושבת השבוע אחרי הצהריים אצל
השכנה ותופסת קצת שלווה איתה ועם
עוד כמה חברות. אנחנו מרכילות להנאתנו,
כשפתאום אומרת לי דליה, שהבת שלה

שוב פעם איננו. הוא קם, יורד למטה ומוצא
את ההוא יושב כרגיל ליד ספל קפה.
"למה יצאת לפני שהשעה שלך נגמרה?"
שואל אותו הפסיכיאטר. "הלא אמרתי לך
שהטייפרקורדר שלי פתוח, וכל מה שאתה
אומר מוקלט."
זה בסדר, דוקטור, משיב לו החולה.
"הבאתי לשם היום גם את הטייפרקורדר
שלי, והשארתי אותם לדבר ביניהם."

שתי מזכירות בחברת-ענק ניו-יורקית מ-
רכלות. "את יודעת, גיליתי שהבוס שלנו
יהודי, מספרת האחת.
"את בטוחה?" מתפלאת השנייה. "אין
גילית?"

"תסמכי עלי, משיבה הראשונה. "לא
מצאתי את זה מהאצבע."

★ ★ ★

אחד הולך לטיפול אצל סטיכואנאליסט.
נשכב על הספה, מתחיל לדבר. נגמרת ה-
שעה, קם מהספה — ורואה שהוא לבדו
בחדר. הפסיכואנאליסט נעלם.

האיש התמה לובש את המעיל, יוצא ה-
חוצה. למטה, בקפה הסמוך, הוא מגלה את
הרופא יושב ושותה קפה בניחותא.

"דוקטור, פונה אליו החולה. "מה זה
הסתלקת באמצע?"

"זה בסדר, מרגיע אותו הפסיכיאטר.
"השארתי את הטייפרקורדר פתוח, וכל מה
שאמרתי הוקלט."

למחרת חוזר החולה, נשכב על הספה,
מתחיל לדבר. אחרי רבע שעה הוא זורק
מבט לאחר — ומגלה שהרופא החרוץ שלו

תן כותרת

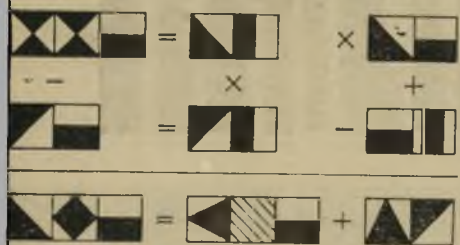
שלח כותרת מתאימה לתמונה למטה. לשולחי הכותרות המוצלחות
ביותר יחולקו פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח עלי-גבי גלויות
בלבד לת. ד. 136, תל-אביב, ולציין על הגלויה: "תן כותרת".
המועד האחרון למישלוח הכותרות הוא 15.6.70.

"תשמעי מה שאני אומר לך:
הם כבר זוממים משהו!"

חשבץ 1710

זוהי חידה חשבונאית. כל ריבוע מסמל
סיפורה. לאותן הספרות יש אותם סימנים.
בעזרת פעולות הכפל, החיסור והחיבור,
עליך למצוא איזו סיפורה מייצג כל סמל.
את התשובות יש לשלוח עלי-גבי גלויות
בלבד לת. ד. 136 תל-אביב, ולציין עלי-גבי

הגלויה: תשבץ 1710. הפתרון צריך להכיל
את כל התרגיל במספרים. המועד האחרון
למישלוח הפתרון — 15.6.70.
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס כספי
של 20 ל"י ועוד 3 פרסי ספרים.

טעות בשני כיוונים

חם גורא. מה יש בפריגידיר?
זה מזכיר לי. בעל בא הביתה לא בזמן
הרגיל. חשדן. האשה נבוכה, מסמיקה. כל
החיפושים נכשלים, אבל למטה, ליד הבית,
יושב בחור במכונת ספורט, מוצץ ומתנגב.
הבעל לא מהסס, תופס עצבים ומשליך
עליו את הפריגידיר. מחת בטוח.
דפיקה בשמיים. בחור צעיר נכנס ומדחח:
"אני יושב לי בקשקט במכונת, ופתאום טס
לי פריגידיר על הראש. לכן אני כאן."
דפיקה בשמיים. נכנס גבר: "חשדתי ב-
אשתי, חיפשתי את הממור ולבסוף זרקתי
עליו את הפריגידיר. אבל הלב שלי לא
החזיק מעמד, והנה אני כאן."
דפיקה מהססת בשמיים. נכנס צעיר לא
לבוש: "אני יושב לי בתוך הפריגידיר —"

יפה. וכשיצאנו לטיול, הוא סחב על האופי
ניים שלו את כל התיקים של כולם. ותמיד
כשמישהו חולה הוא מוכן ללכת להביא
לו שיעורים. אבל כשהוא חולה, אף אחד

כתאום יש לי למדייוניקית בבית

לא רוצה להביא לו. וכשעשינו ליל שישי
אצלו בבית, אמא שלו כל-כך השתדלה,
והכינה לנו הכל כל-כך יפה, ואכלנו ושתי-
נו וישבנו בכוסות, ויצא ערב באמת
מוצלח.

"ביחוד התרגנתי ביום העצמאות. כשרקד-
נו בכיכר העירונית, אף אחד לא רצה
לתת לו יד בשרשרת ולתת לו לפוק
בפטיש, כי לא היה לו כסף לקנות. מה
יש, למה הם כאלה חזירים?"
"אז מאותו יום החלטתי שאני לוקחת
אותו תחת חסותי, ובאמת אני דואגת לו
ושומרת עליו, וכולם יכולים לנשק לי."
נישקתי לה, במצח. אני לא בטוחה שהיא
הבינה למה.

נאווה לומדת בכיתה ו' יחד עם רוני
שלי:

"ניצח, הבת שלי מספרת לי שלבת שלך
יש רומן חדש, עם נחום?"

אני פותחת זוג עיניים — לא ידעתי
מכלום. עד היום ידעתי שהאהוב הגדול
של רוני הוא פליקס, ילד שבא לכיתה
שלהם לפני כמה חודשים, עולה חדש
מצרפת. מה פתאום נחום?

★

נחום ??? פתאום התחלתי להרגיש משהו
נה. נחום הוא ילד נחמד, בכיתה של
רוני, אבל מסכן גדול: משהו בתגובות
המוטוריות שלו לקוי, והתנועות שלו קצת
משונות. הוא נורמלי בהחלט, אבל היל-
דים בכיתה מתייחסים אליו כאל חריג.

רוני שלי — ורומן עם נחום?
"נו, בת, כבר כותבים בכל העיתונים
על הרומן שלך עם נחום, אני מעירה
לילדה, בבדיחות הדעת כביכול — אוי
ואבוי לבדיחות הדעת — בהזדמנות הראי-
שונה, שבאה לידינו עוד באותו ערב.

★

בתי מכניסה בי מבט מרחם ממרומי
כמעט-תריסר-שנותיה: "אמא, מי כבר עבד
עליך?" היא מנענעת ראשה בניציה. "איוה
רומן על הראש שלך. זה בסך הכל שנמאס
לי איך שכל הכיתה מתייחסת אליו, אפילו
הוועד הפצ'לוחים האלו."

"הוא בסך הכל ילד נורא נחמד. נכון
שאם מסתכלים עליו מהצד של השינאה,
אז אפשר להגיד שהוא סמבל. אבל אם
מסתכלים עליו רגיל, אז הוא בסדר גמור.
אבל בגלל שהוא כזה משונה קצת, לא
רוצים אותו."

"מה יש, לא יכולים לתת לו צבעים
בכיתה אם חסר לך? הוא תמיד מבזבז
כל-כך מעט צבע. ואומר תודה כל-כך

ניצח

בהתחלה

התביישנו לנוע

אחד לשני

"תנו לי סיגריה או שאני משתעפת. אתם שומעים, תנו לי כבר סיגריה." תבעה הש"בוע, לאחר בכורת שיער, מרגלית אנקורי, כוכבת המחזמר, מחבריה. רק אחרי שהביאו לה את הסיגריה, והיא

מרגלית אנקורי

נשפה את העשן הגואל עמוק לתוך ריאותיה, היא נרגעה מסטיק כדי להעניק ל'אמתכם הקטנה את הראיון הבא:

הכלה של דויד בן-גוריון

כשהודיע דויד בן-גוריון לפני איזה שבועיים על פרישתו מהכנסת, התחילו מייד מאחורי הקלעים התלחשויות על למה הוא עשה את זה. בין שאר דברי הפרשנות הפיק-חיים, היתה גם שמועה אחת שעשתה לה כנפיים במהירות בכל הארץ.

"חפש את האשה", אמרה אותה שמועה. עיתונאים יודעים סוד, עסקנים מפלגתיים ואנשי חברה ידעו ללחוץ כי מאחורי החלטת הפרישה של הזקן עמדה אשה. מי היא אשה מיסתורית זו, שהסעירה את רוחות ה'ח'כים?

"זו האשה המטפלת בדויד בן-גוריון מאז מותה של פולה", ידעו הרכלנים לספר. "היא דואגת לו ומטפלת בו, ולאחרונה ביגיי החליט לשאת אותה לאשה."

למרות שזה היה קצת מוזר, שבגיל 83 ישא ביגיי אשה שנייה, נקלטה השמועה. כי במדינה שלנו השמועות הפכו למטבע עוברת לסוחר. אין אבסורד שאינו נקנה. בגלל זה, כשערך ביגיי השבוע הופעה פומבית באוניברסיטת תל-אביב, חיכו רבים בסקרנות כדי לראות אם תתלווה אליו אשתו מהשמועות. המתח גבר והלך כאשר בן-גוריון איחר להרצאה בכחצי שעה. הוא הגיע לבסוף במכונית-שרד, מלווה שומרי-ראש. כאשר הוא יצא מהמכונית, לא יאומן... היתה לצידו באמת אשה.

האשה היתה זקופת גו, כסופת שיער, ולבשה שימלה ירוקה. היא נראתה ככה בשנות ה-40 שלה. ההתלחשויות באולם החלו.

"זוהי זו, אמרתי לכם!" לא התאפקה אשת-חברה תל-אביבית, שהגיעה במיוחד בגלל זה להרצאה.

"מי היא? מי היא?" זקפו הצופים את ראשיהם בסקרנות, כשהאשה התיישבה בשורה הראשונה, נעצה בזקן מבטי הערצה כשעלה על הבמה.

את התשובה נתנו מעריציו של בן-גוריון. האשה היתה מוכרת להם. היתה זו גאלולה בן-אליעזר, בתו של דויד בן-גוריון.

ומה בקשר לאשה המטפלת בבן-גוריון, שלפי השמועה נשא אותה לאשה?

מקורביו של בן-גוריון צחקו: "לא היתה ולא נבראה."

בן-גוריון והאשה

חני תזכה בתואר „נערת ישראל“

דוגמנית מצליחה שנבחרה השנה כמלכת הצעדה של העולם הזה, כשהיא גוברת בלי בעיות על כל מתחרותיה. לחני, צברית יפהפיה, יש 172 ס"מ, 51 קילו, שיער חום ועיניים חומות. כאשר היא תיבחר, לא יוכל קהל הצופים שלא לערוך השוואה בינה לבין מלכת-היופי — ולהגיע למסקנה המפתיעה שנערת-ישראל עולה ב' מעלותיה על מלכת היופי שנבחרה לפני שבועות מספר.

הסיבה לזה היא — כן, זה בכלל לא מיקרה, יש לזה סיבה — הסיבה לזה היא.

ב'16 ליוני תתקיים בהיכל-התרבות ב' תל-אביב תחרות נערת-ישראל, שהיא מעין המשך לתחרות מלכת היופי. והמועמדת שתזכה בתואר היא, לפי מיטב חתתי-דעתי המיקצועית, חנה פרי, פרידמן לשעבר.

חני פרי

שאחרי תחרות מלכת היופי הגיעו מארגני התחרות למסקנה שעם כזו רמה של מועמדת, יותר טוב לבטל בכלל את תחרות נערת ישראל. אז הם ערכו מיבצע רציני, גייסו חתיכות בעלות רמה לתחרות זו, וב' ראשון את חני.

אז עכשיו באמת יראו תוצאות.

שזופה

גם בשדיים

אני מסופקת אם כשיצאנו למלחמת ששת הימים כדי לפרוץ את מיצרי טיראן, חשבנו גם על השדיים של פרנסואז. אבל זהו בדיוק מה שקרה: בגלל שהמיצרים פתחו חיים, השדיים של פרנסואז שזופים עכשיו. פרנסואז, כפי שוודאי כבר אינכם זוכרים, היתה אשתו המדומת של המיסטדן והצנחן לשעבר משה ינוקא, שמילאה את תפקיד הכלה בנישואין המדומים שהוא ערך לרגל מתיחת האחד באפריל השנה.

פרנסואז עבדה אז כמלצרית אצל מאנדיס, ולפני כמה זמן קיבלה עבודה בכפר-הנופש החדש בשארם-א-שייך.

זאת אומרת, רק הבטיחו לה עבודה. כי מארכת. אבל לפרנסואז הספיקה ההבטחה. היא עזבה את הארץ הבטוחה, ירדה למיד בר, לארץ המובטחת, בעיקבות לוחמי צה"ל. באיחור של שלוש שנים, אבל בכל זאת.

רק שכשהיא הגיעה לכפר, היא גילתה שביתיים עדיין אין את מי לארח. אז במי קום מארכת היא עובדת כמצינת-מיטות. והבשורה החשובה ביותר שהיה לה לבשר לי מהנקודה הדומית ביותר של ישראל היא, שהיא דואגת לשזף את גופה בצורה אחידה. את כל גופה. וליתר ביטחון — אולי לא הבנתי את הרמזים — היא מוסיפה: "גם את השדיים."

בשביל זה באמת היה צריך לכבוש את המיצרים.

פרנסואז

אחצית הסיעה היתה משותקת - המחצית השנייה הסעירה את הכנסת

הפרלמנט הוא מקום שמדברים בו. מכאן שמו ("פארלאר" - לדבר). היחידה הבסיסית בכנסת היא "קול". השבוע נאלם אחד משני הקולות של סיעתנו. אורי אבנרי היה זקוק לניתוח, שבעיקר בוחן נאסר עליו כל דיבור לעשרה ימים. הסיבה: גידול לא-ממאיר (פוליס) שצמח על אחד ממיתרי הקול שלו, בימי המאמץ הקשה של מערכת-הבחירות, ושגרם מאז לצרידות מתמדת. (אבנרי עצמו מייחס את העניין ל"שירת השלום" ביישובי הערבים במשולש, ערב הבחירות, כשעמד במשך יום שלם בתחרות-צערות בלתי-פוסקת עם מפריעים של ר"ח).

ביום השני בשבוע שעבר, ערב הניתוח, עוד נאם אבנרי על משרד-הדתות. למחרת היום עבר תפקיד הדובר הבילעדי של הסיעה לידי - או לפיו - של שלום כהן.

★ ★ ★
באחד הימים הראשונים של הכנסת השישית נערך בה מה שנקרא אז, בפי העיתונים, "פסטיבל אורי אבנרי". באותו יום, באופן מיקרי, היה סדר-היום ערוך כך שאבנרי עלה וירד כימעט ללא-הספק מוזכר הנואמים, כשהצעות-חוקים פרטיות והודעות של סיעתנו באו בו-אחר-זו. השבוע ראתה הכנסת מעין "פסטיבל שלום כהן". זה היה ביום הרביעי, ביום השלישי, בשעה שאבנרי עבר את הניתוח, נאם שלום כהן רק פעמיים - שני נאומים משפטיים מיקצועיים, על-פי החומר שהוכן על-ידי אמנון זכרונאי. האחד נגע לחוק-החורים, השני להתנגדות סיעתנו להחלת חוק-הרציפות על הצעות-חוקים שונות.

הפסטיבל האמיתי בא למחרת היום. תחילה ענה השר מנחם בגין לשאלתה שלנו. תשובתו גרמה לסערה כללית בכנסת, להתנגשויות חזרות בינו ובין שלום כהן, לשאלה נוספת של שלום כהן, ולבסוף להודעה אישית של שלום כהן. אחרי פתיחה זו, העלה שלום כהן את הצעתו הרחופה לסדר-היום בעניין תנאי-העבודה של המורים התיכוניים. הוא גולל את המשבר העמוק בהוראה התיכונית, שבאה בעיקבות השכר הירוד של המורים. תוך כדי כך התנגש כמה פעמים עם השר יגאל אלון, שניסה (ברוח טובה) לסכסך בין שלום כהן ובין אורי אבנרי. בהצבעה היתה סיעתנו היחידה שתמכה במורים התיכוניים. (דובר הרשימה הממלכתית, שהציע להעביר את הצעתנו לתעודה, תקף את המורים בחריפות).

אך הספיק שלום כהן לרדת מן הדוכן, עלה עליו שוב - הפעם כדי להביע את הסתייגות סיעתנו מהצעה-לסדר-היום של שמואל תמיר, איש הסיפוח, שהציע "הצעת שלום" ישראלית ללבנון - כמסווה לכיבוש לבנון בידי צה"ל. גם נאומו זה של שלום כהן היה מלחה סערות, השמצות וקריאות-גנאי מספסלי ארץ-ישראל השלמה.

★ ★ ★
מסתבר שאפילו כאשר מחצית סיעתנו משותקת זמנית, ממלאה המחצית השנייה את תפקיד האופוזיציה העיקרית בכנסת - הן מבחינת האלטרנטיבה הרעיונית, הן מבחינת הפעילות הפרלמנטרית.

שאלתה של שלום כהן גרמה לסערה

וקירבה את סוף "ממשלת הליכוד"

מהומה סביב בגין

השאלה הנוספת היא זו: אדוני השר, ל-אור תשובתו - אם כתנאי לחזרה-שלום של אמת תחליט הממשלה על נסיגה כלשהי, נאמר, לפי תוכנית השר אלון, האם אז תראה עצמה גח"ל מחוייבת לפרוש מה-ממשלה?

השר מנחם בגין: אני מבקש להשיב לשאלה הנוספת, אך לפני שאשיב עליה אני בהחלט לא רק זכאי, אלא חייב להגיב על קריאות-הביניים של חברי-הכנסת: אני יושב בפרלמנט הזה למעלה מ-20 שנה, ויש לי נסיון פרלמנטרי. אני רוצה לקבוע שכאשר יושב-ראש הכנסת מעביר לחבר-ממשלה שאלתה, הרי הוא מצוה עלי להשיב עליה, והסעיף מן התקנון אשר הוקרא על-ידי חברי-הכנסת קרגמן בהתרגי-שות כזאת, כלל איננו רלוונטי.

זה נכון שאינני ממונה על משרד, אבל השאלה היתה מופנית אלי כחבר-ממשלה. השאלה היתה בזה הלשון: נמסר שכן וכך הכרזת, אני, חברי-הכנסת שלום כהן, רוצה לדעת אם זה כך. יושב-ראש הכנסת, הממו-נה על כולנו, תבע ממני להשיב לשאלה הזאת, והראיה - הוא העביר אלי את השאלתה.

ולכן, מתוך מילוי חובתי הפרלמנטרית, השיבתי, ואם התשובה נראתה לחברי-הכנסת קרגמן ארוכה מדי, אני מצטער על רגזו.

ישראל קרגמן: צריך למנוע איי-הבנות...
השר מנחם בגין: קראו לי קריאות-ביניים. אני עומד על הבמה. זכותי להשיב. אתה יודע שאני מחבב קריאות-ביניים, אבל יש איזה גבול. אני צריך להשיב. רציני לקבוע את העובדות האלה: נש-אלתי, יושב-ראש הכנסת ציונה עלי להשיב, והשיבותי כמיטב הבנתי ויכולתי. הנאום שנשאתי במועצת תנועת-החירות נמשך שש-תיים. כאן דיברתי חמש-עשרה דקות, בערך. זהו החלק השמיני, התשובה היתה פחות או יותר ממצה.

מר כהן הנכבד, שאלת לתנאים של חזרה-שלום. אתה צריך קודם כל, להשיב בכנות לעצמך: אתה בעד קווי 1967, או לא? אני לא מבקש עשוי תשובה. אני מבין ש-רשימתך מצדדת בשיבה לקווי ה-4 ביוני 1967, וזה נכון שעל-פי דרישת אויבינו זהו התנאי, לא לחזרה-שלום, אלא להסדר הקרוי "פתרון פוליטי", ולהכרזה על הפ-סקת הלוחמות. זהו התנאי. הם קובעים כי גם מי שטונן להחלת המשפט והריבוי-נות של המדינה על שטח כלשהו, המינימלי-ביותר, מעבר לקווי יוני 1967, לעולם לא יעשו איתו שלום.

לכן צריכה מפ"ם לדעת שתוכנית-השלום שלה חוסמת את הדרך לשלום סבחינת עמדת הערבים. אפילו ד"ר טנה, מטון - לא יחזרו עוד לקווי 1967, כביכול חז-סם את הדרך לשלום. זוהי כיום המציאות.

ישראל קרגמן: זה לא בהתאם לתק-נו?
היו"ר מרדכי זר: חברי-הכנסת שלום כהן שאל את השר בגין, אם הממשלה תח-ליט החלטה מסוימת, האם גח"ל יפרוש ממנה. היושב-ראש הכיר בשאלתה, והשר בגין ענה את "האני מאמין" של גח"ל.

ישראל ישעיהו-שרעבי: גם השא-ל לה נוספת היא בניגוד לתקנון. אם אין לו זכות להגיש שאלתה, אין זכות לשאלה נוספת.

היו"ר מרדכי זר: כל השאלות ה-אחרות הן מיותרות. כל ההתרגשות היא מיותרת. ואם נעשה מסתור שלא כשורה - אני מבקש את יושב-ראש ועדת-הכנסת ל-יביא זאת לוועדת-הכנסת.

ישראל ישעיהו-שרעבי: זה בניגוד לתקנון.
היו"ר מרדכי זר: אני מבקש ל-יפנות זאת ליושב-ראש הכנסת. שאלה נו-ספת לחברי-הכנסת שלום כהן.

ישראל ישעיהו-שרעבי: גם ה-השאלה הנוספת היא בניגוד לתקנון, אם אין לשר בגין זכות להשיב.

היו"ר מרדכי זר: אתה בעצמך היית סגן היושב-ראש. אני מבקש מתן להפסיק זאת, בבקשה.

שלום כהן: אני רוצה שוב להודות לשר על תשובתו הבלתי-שגרתית, שבאמצ-ע עותה הכניס לפרוטוקול לא רק את "האני מאמין" שלו, אלא גם את דברי השר אבן שהוא מתנגד להם.

השר מנחם בגין: אינני שומע את דברי חברי-הכנסת שלום כהן. אני מבקש ממנו לשבת.

שלום כהן: לפי התקנון, עלי לעמוד. **אליעזר שוסטק:** תכופף את הראש. **השר מנחם בגין:** אל תקבל את ה-עצה הזאת. לעולם אל תכופף את הראש **שלום כהן:** אני מודה לשר על העצה הזאת.

לראש סיעתנו (היושבת עתה באמצע ה-אולם). היתה זאת ההתנגשות החמורה ב-יותר בין שותפי הקואליציה מזה שלוש שנים. רק חלק קטן מכל זה גרשם בפרוטו-קול, כלהלן:

היו"ר מרדכי זר: שאלה נוספת ל-חברי-הכנסת שלום כהן.

שלום כהן: אני מודה לשר על תשו-רתו הבלתי-שגרתית...

ישראל קרגמן: מה השאלתה בכלל?

היו"ר מרדכי זר: זכותו של חבר-כנסת לשאול. אין בתקנון של הכנסת סעיף המגביל את השר באורך תשובתו.

ישראל קרגמן: סעיף 37.
היו"ר מרדכי זר: חברי-הכנסת קר-גמן, אין בתקנון סעיף המגביל את אורך תשובתו של השר לשאלתה.

א. אנקוריון: ... (לא נקלט).

ישראל ישעיהו-שרעבי: ... (לא נקלט).

ישראל קרגמן: "חברי-הכנסת רשאי לפנות לשר בשאלתה על עניין עובדתי ש-בתחום תפקידיו של השר הנשאל". על איזה משרד ממונה השר מנחם בגין שהוא עונה?

אסתר רזיאל-נאור: תשאל את ראש-הממשלה, והיא תסביר לך. אין אבא אבן הרשה עצמו?

ישראל קרגמן: בנאומים בחוקי-אסתר רזיאל-נאור: השר אבן יכול לתקוף שר אחר בכנסת? למה לא דרשת מהשר אבן שיחזור בזו למה מותר לשר-החוק לתקוף שר אחר? (הכונה להתקפת אבן על עזר וייצמן בתשובה לשאלתה לפני שבוע).

ישראל קרגמן: השאלתה אינה כדו-י. **היו"ר מרדכי זר:** חברת-הכנסת אסתר רזיאל-נאור, מה ההתרגשות הזאת? אני חושב, חברי-הכנסת קרגמן, שאתה לא צודק. היושב-ראש הכיר בשאלתה של חבר-הכנסת שלום כהן.

אסתר רזיאל-נאור: תגיש ערעור לוועדת-הכנסת.

מנחם בגין עצמו מכריז על כך לאחרונה בכל הזדמנות: תנועת העולם הזה - כוח חדש היא העומדת בראש הפועלים לפירוק ממשלת הליכוד.

ואכן, בכך אנו רואים בשעה זו את חוב-תנו העיקרית כלפי המדינה והשלום. אורי אבנרי הכריז על כך רשמית לפני שבוע, בנאום מטעם סיעתנו ביוכיח המדיני: לפרק את ממשלת הליכוד, שהפכה מכשול לש-לום, ולהמשיל במקומה ממשלה המבוססת על הרוב היציב בעם ובכנסת, הרוצה שלום בלי שטחים.

סיעתנו הקטנה אינה יכולה, כמובן, ל-הפיל ממשלה. אבל היא יכולה לדרבן תה-ליכים, להתסיס את הציבור ואת שוחרי-השלום שבתוך המערך, לחשוף את הסכנות הנוראות הכרוכות בהמשך קיום ממשלת גולדה-בגין.

★ ★ ★

כאחד מחלקי פעילות ענפה זו הגשנו שאלתה לשר מנחם בגין, ובו שאלנוהו לגבי הודעתו שגח"ל יפרוש מן הממשלה אם יוחלט על ויתורים. בגין, שחש כי פעולתנו מתחילה לחלחל בתוך המערך ול-גבש דעת-קהל חדשה, התייצב מולה במלוא שיעור קומתו. לכן החליט להפוך את ה-שאלתה הקצרה של שלום כהן עלילה ל-נשיאת נאום ארוך מעל הדוכן.

זה היה מצויין. כי תוך כדי כך חשף בגין עצמו את השקר היסודי המונח בייסו-דה של ממשלה זו, המתימרת לפעול למען השלום. הוא הוכיח כי ממשלה זו כולה עומדת למעשה על הבסיס של "אף שעל אדמה", וכי כל חברי תובעים סיפוח-שטחים. הוא הפך לצחק את "מיתקפת השלום" המדומה של גולדה מאיר שבו-לפני כן, שבאה לשכנע את הציבור בארץ שהממשלה באמת עושה את הכל למען השלום.

אין פלא, איפוא, שדבריו עוררו רוגז גובר והולך בספסלי המערך, וקריאות-הבי-גיים התחילו לעוף בין המערך וגח"ל, מעל

ומצאתי לנכון להגיב עליה, ולהביא לידיעת הכנסת ולדיעת מר בגין את הידברות הבאים:

(א) מאז כניסתי לבית זה, אני משתדל לנהוג באדיבות כלפי עמית, חברי הכנסת, למרות זה שלצדדי לא חונקתי על ברכי האדיבות הקלאסית, הגיטלמניות המבריקה, שלה זכה חבר הכנסת בגין.

(ב) איני יודע את מקומי בעולם הבא, כשם שגם שרי הממשלה וחברי הכנסת ה' אחרים, ובכללם כמובן מר בגין — אינם יודעים מקומם שם.

על הערה של השר בגין שלא נרשמה ב' פרטוקול, ועל הערה שניה שרשמה:

שדום כהן: בתשובתו היום לשאלתה שלי, פנה השר מנחם בגין אל עמיתו וביקשם לאפשר לי פעם אחת להיות אדיב.

כן הודיעני השר מנחם בגין, כי למרות היותי עורך העולם הזה, וגם למרות עמד דתי השוללת קיומה של ממשלה, תליכוד הלאומי, אין כל ערובה למקומי בעולם הבא.

לצערי היו אלו הערות שלא מן העניין,

לך, שאם תפורק ממשלת הליכוד הלאומי — עדיין לא תהיה לך זכות לעולם הבא.

★ ★ ★

הצלחנו, איפוא, לחשוף את הניגודים העמוקים בין שותפי "הליכוד הלאומי" ולהוכיח לאנשי המערך כי יושב בממשלה גוש אשר מנוי וגמור עימו לפוצץ גם את היוזמה הקטנה ביותר לשלום, שפירושו ויתור על שטח כלשהו בין קונייטרה לקרן טרה.

אבל בזה לא נסתים העניין. בסוף היום מסר שלום כהן הודעה אישית, בתגובה

עברו עיני זועבי: התוכנית שלך תביא לשלום.

השר מנחם בגין: אני השיבתי על כך, ואחרי יודע את עמדתנו. כאדם איני סליגני ודאי קראת את המצע שלנו. אני לא בטוח שהצבעת בעד גח"ל. אז יש לנו חילוקי דעות.

אני רוצה לומר עוד משהו לחברי הכנסת כהן: חילוקי הדעות האלה הם ידועים ו' מפורסמים, אבל אתה בין אלה השואפים לפרק את ממשלת הליכוד הלאומי, היות ואחרי עורך העולם הזה, אני רוצה להבטיח

„זו שערורייה שאין כמוה בתולדות הכנסת!“ — פרשת הגיור הרפורמי

יורחפטי

... כאשר התותחים הסובייטיים יורים עלינו, ואינם מבחינים בין יהודי אורחור — דוכסי, יהודי רפורמי ויהודי לאדתי — איך אתם עומדים פה על קוצו של יור, על קוצו של יהודי?!

ולענין חוקי המירס, מי שנתגייס בקהילה יהודית כלשהי — יתקבל כיהודי, כלומר: זכאי לעלות כיהודי, זכאי לאזרחות מכוח עליה, וזכאי להירשם כיהודי במירסיהתור שבין ובתעודת הזהות שלו, והמדינה לא תבדוק — על ידי רשויותיה החילונית — אם הליכי הגיור היו לפי ההלכה.

זאת היתה הודעה מוסמכת, בשם הממשלה ובשם ועדת החוקה-חוק ומשפט, שעה קלה לפני שהכנסת הצביעה על אותו חוק. על סמך ההודעה המפורשת הזאת הסירו כל המסתייגים מלבד חברי שלום כהן, את הסתייגויותיהם. אותם שרצו שייאמר בפני רוש כי הגיור הרפורמי יהיה מוכר, הסירו את הסתייגויותיהם, מפני שהובטח בוועדה שחברי הכנסת צדוק יכריזו הכרזה זו בשם הוועדה.

מרדכי בן-פורת: יש חברי וועדה ש' הסירו את ההסתייגויות שלהם עוד בוועדה.

אורי אבנרי: נכון, על סמך הבטחה זו. אם כן, איזו הפקרות היא זאת — ואני משתמש במלה חריפה מאוד — כשבאים עכשיו, על דעת אותה הממשלה, ומעמידים פנים שכל זה לא היה ולא נברא? שהכנסת הצביעה על סמך טענות כוזבות! איך אפי שר לקיים כך חיים דמוקרטיים פרלמנטריים תקינים?

על קוצו של יהודי

חוקי השבות, והוא יירשם בתעודת הזהות שלו כיהודי.

חבר הכנסת חיים צדוק אמר באותו ויכוח: „מי שעבר תהליך גיור בקהילה יהודית כל שהיא בעולם, אין בודקים ב' צייתות, והוא נחשב כיהודי.“

בקריאה השניה והשלישית של חוק זה, ב'10 במרס 1970, פירש חבר הכנסת פרוש בצדק את הנאמר בכנסת: „והשר המשפטים עוד הכריז מעל במת הכנסת, ובדיון בוועדת החוקה-חוק ומשפט זה נשמע שנית, כי ב' כוונה השמיטו את ההגדרה, גיור לפי ההלכה, לאמור שגם אם נתגייס על-ידי הרפורמי מים, גרות זו היא גרות מוכרת.“

הנאום האחרון של אורי אבנרי, ערב ניתוחו, נגע לגיור הרפורמי. אחרי שקבע כי לא אנתנו פתחנו במאבק זה בימים אלה, אלא שהעסקנים הדתיים הם שכפו אותו עלינו, קבע אבנרי:

אורי אבנרי: ... זוהי שערורייה ש' איני יודע אם יש לה דוגמה בכל תולדות הכנסת. מבחינת הצניעות שבדבר, מבחינת כסירת הלחי לכל הליך דמוקרטי תקין, זהו דבר שכמעט אין לו תקדים.

לפני מיספר חודשים בלבד התווכחנו על החוק „מיהו יהודי“, החוק הונח לפני ה' כנסת, והכנסת נדרשה להצביע עליו על-סמך דברים מפורשים, חד-משמעיים, ש' נאמרו לה על דעת הממשלה, והנה, כע' בור מיספר שבועות בלבד, מפרה הממשלה את דבריה והופכת אותם לשקר.

אני רוצה לקרוא בפני הכנסת את ה' משפטים הרלנטיים שנאמרו בדיון זה. דברי שר המשפטים, יעקב שמשון שפירא, ב'10 בפברואר 1970, בקריאה הראשונה של החוק: „אנחנו יודעים שיש ליברלים, יש קונסרבטיבים ויש רפורמים, לכל ה' מינים ולכל הסוגים, והם מגיירים. אנו אומ' רים איפוא שמי שיבוא עם תעודת-גיור של קהילה יהודית כלשהי, ובלבד שאינו בן דת אחרת, יתקבל כיהודי. מה פירוש, ית' קבל כיהודי? הוא יזכה לכל הזכויות של

אחריו זיכר חבר הכנסת ישראל ישעיהו: „והבטחת סדרים מתוקנים בתחום הגיור, לרבות ההכרה בגיור שנעשה על-ידי רבנים קונסרבטיבים ורפורמיים.“

באותו דיון השיב חבר הכנסת חיים צדוק להסתייגויות בשם ועדת החוקה-חוק ומשפט, לאמור: „במעבר יש חרדים, אורתודוקסים, קונסרבטיבים, ליברלים ורפורמים, ובתוך כל אחת מאלו קיימים גוונים שונים. בכל הקהילות הללו — שכן כולן קהילות יהודיות — מגיירים... אם אדם הוכיח שהוא נתגייס, כפי שאמר שר המשפטים בקריאה הראשונה, בקהילה יהודית כלשהי — עני' יינו של הפקיד החילוני איננו לבדוק אם הגיור נעשה לפי ההלכה. לענין חוקי השבות,

„אתם סוכנים סובייטים וחצי פתח!“

כיבוש במסווה שלום

הארץ כבר כימעת שכחה את שמואל תמיר. אבל הוא עדיין בשלו — מטף לסיפוח במסווה ליברלי, ולמלחמה של שלום. כאשר הציע השבוע „שלום“ לבנון, כהכנה לפלישה לשיטחה, וזכה לאישורו של אבא אבן, הגיב שלום כהן בנאום קצר שגרם לסערה. בין השאר:

שלום כהן: ... כאשר חבר הכנסת תמיר או מר בגין מציעים הצעות שלום — אני מתמלא חששות. ומותר לי כאן ל' צטט ידיו, לאישראלי, שהגדיר אותם כ: „Gentlemen of Peace: a piece of Jordan, a piece of Lebanon, a piece of Syria.“

קריאה: את זה אמר הנציג הירדני באו"ם.

שדום כהן: אז ידיו שלי ציטט אותו.

יוסף תמיר: עד עכשיו היית „קול קהיר“, ועכשיו אתה רוצה להיות גם „קול עמאן“?

שלום כהן: אנו קול השלום. איזה שלום מציע חבר הכנסת תמיר? הקשיתי היטב לכך שהוא מציע. למעשה הוא מציע שלום (כך הוא אומר זאת) מתוך דאגה לאותם מיליון נוצרים בתוך לבנון. הוא מציע שלום שפירושו כניסת צה"ל, על-מנת לתת ערובות לאותו מיליון נוצרים.

חבר הכנסת תמיר מתעלם כליל מהגורם הפלסטיני. המלחמה שלנו היום אינה עם לבנון; היא עם הפלסטינים שיושבים שם. איזה טעם יש לבוא ולהציע ללבנון לעשות שלום, כשאנחנו יודעים שאין יכולה להשתחרר מהפלסטינים?

יצחק גורן: מה אתה רואה להם? **שלום כהן:** אני רוצה שלא ישאו את שם השלום לשווא. השלום לא יבוא דרך לבנון. השלום חייב לבוא על-ידי פתרון הבעיות היסודיות.

כל הדיבורים שלך, חבר הכנסת תמיר, על שלום, אינם אלא העמדת פנים. **שמואל תמיר:** אתם מחזקים משלום במקום שהוא אפשרי. אתם רוצים רק לה' יות סוכנים חצי-סובייטים חצי-פתח.

גיים בארץ שביטלו את ההוראה במקצועות ריאליים חיוניים, כמו לימוד אלקטרוניקה, למשל.

ומה הפלא? סטודנט המסיים היום את לימודיו בטכניון, והעומד בפני הברירה של קאריירה מיקצועית כמהנדס או של התמסרות להוראה תיכונית, שואל את עצמו מייד: מה צפוי לו? כמהנדס הוא מתחיל לרוב לעבוד בשכר של דרגה ג' מהנדסים, כערך בשכר של 880 לירות לחודש. זה מעט, בהתחשב בשנים הארוכות שהש' קיע בלימודיו, אבל זוהי התחלה בלבד. תוך זמן קצר יחסית הוא מגיע — במשק הממלכתי, שלא לדבר על המשק הפרטי — לדרגת שכר של 1,500 לירות ומעלה.

ואילו מורה ב'א יתחיל במשכורת של 597 לירות ברוטו לחודש — ואין לו מה לחלום על העלאות בדרגה. כי מורים אינם עולים לעולם בדרגה — כל עוד הם עוסקים בהוראה בלבד. הם יכולים לכל היותר לקבל תוספות, אבל מורה תיכון, בשיא החחק שלו, כלומר לאחר 21 שנות הוראה, ובעל תואר מ'א, משתכר 1,072 לירות. בשום אופן לא יותר. גם לא תוספת ותק מעל 21-ל שנה.

נקדים כאן תשובה לטענה. טוענים כלפי המורים התיכוניים, שהם יכולים להרוויח הון תועפות: שהם יכולים — ושואמנם כך עושים רבים מהם, כביכול — לתת שיעורים פרטיים, או שהם עובדים במישרות נוספות. אם זה נכון — הרי זה אסון!

אסון למורה, השורף את עצמו תוך שנים מעטות; ואסון לרמת-הלימודים הנפגעת מכך. אני חושב שסוג זה של פתרון כופה על המורים מלחמת התשה, ואיני יודע מה חמור יותר מבחינת דמות המדינה — מלחמת התשה זו או מלחמת התשה המצרית בסני.

השר יגאל אלון: תשתחרר מהרושם וההשוואה זו. **שלום כהן:** איני יכול להשתחרר. מורה אשר חייב לחפש עבודות צדדיות במקום לנוח ולהשתלם — מסכן, בסופו-של-דבר, את איכות „התוצר המוגמר“, הקצין הקרבי של מחר, הפיסיקאי של דור השלום, הרופא של חברת-הרווחה.

מנהל של בית-ספר תיכון יודע אמר לי אתמול: „אנחנו מתפא' רים ברמת-החינוך שלנו. אנחנו אוהבים להשלות את עצמנו בערי' כת השחאות עם המדינות הערביות. אנא, אני משביעך, הועק את הכנסת ואת דעת הקהל. כי לא לעולם חוסן. בלבנון קיימים היום בתי-ספר על-יסודיים, שרמת הלימודים בהם אינה נופלת מרמת הלימודים הנהוגה אצלנו!“

במצב דברים זה אין להתפלא על כך, שבמשך 30 שנה לא חל שינוי ברמת תכונות-התבונה אצלנו. למה הדבר דומה? כאילו שלחנו את לוחמי המעוזים של תעלת-סואץ לקרב, כשהם מצוידים באותה רובים קנדים ומקלות הקפא"פ של הפלמ"ח מלפני שלושים שנה. וכל זה, מפני שמיטב הכוחות היוצרים, במיספר הנאות, אינם שונים להוראה.

„חינוך של היום - זהו העם של מחר!“

זעקת המורים התיכוניים

לפני שבוע הגיש אורי אבנרי הצעה דחופה לסדר-היום בקשר לאימוני-השביתה של המורים התיכוניים. השבוע העלה שלום כהן הצעה זו, אחרי שהנשיאות הכירה בדחיפותה.

בין השאר אמר:

שלום כהן: ... אדוני היושב-ראש, הוויכוח נטוש קודם כל על עיקרו. תפקידו של כל מיסטר הוא, בראש וראשונה, לקבוע סולם-עדיפויות לגבי משימותיו והשקעת משאביו הכספיים והאנו' שיים. סולם-העדיפויות הוא תמונת המיטטר.

החינוך חייב לעמוד בראש סולם העדיפויות, יחד עם ביטחון המדינה והשגת השלום, מפני שגם הביטחון וגם השלום כרוכים ומותנים באיכות העם, כלומר — במידה רבה — ברמת החינוך. החינוך של היום — הוא העם של מחר. ומי שרוצה לקבוע את רמתם של אזרחי המחר — חייב לקבוע תחילה מה תהיה רמתם של מחנכי הדור.

מה קורה היום? מי בעצם מוכן להיות מורה על-יסודי היום, ומי מוכן לראות בקאריירה זו את יעודו בחיים?

ניקח לדוגמה את בית-הספר הריאלי בחיפה. כור ההיתוך של רמטכ"לים, פיסיקאים ואנשי-ירייה, המסביעם את חותמם על החברת הישראלית. לומדים בו 3,200 תלמידים. עובדים בו בסך-הכל שני מורים שלמדו מתמטיקה כמקצוע. כל שאר המורים למתמטיקה לא קיבלו את ההכשרה המיוחדת הזאת, שתטפה דור מוכשר של מתמטיקאים!

ואיפה העתודה של מחר? איפה המורים המוכשרים החדשים, שיקבלו על עצמם את העול הלאומי הזה? בכל מחוז הצפון הצטופו בשנה האחרונה שני בעלי תואר ב'א לסגל ההוראה! רק שני מורירתיכון נוספים, שהוכשרו לכך באוניברסיטה, כדי לללל את רבבות תלמידי חיפה, צפת, עכו, הקריות וכל הצפון את המקצועות הריאליים, שבלעדיהם לא ייתכן חברה טכנולוגית. המצב הוא כליכך חמור, אדוני היושב-ראש, שיש בתי-ספר תיכו' —

העולם הזה

סידרת תמונות שצולמו בחשאי בבכורת "שיער"

עירום התנו

בתיאטרון ישראלי